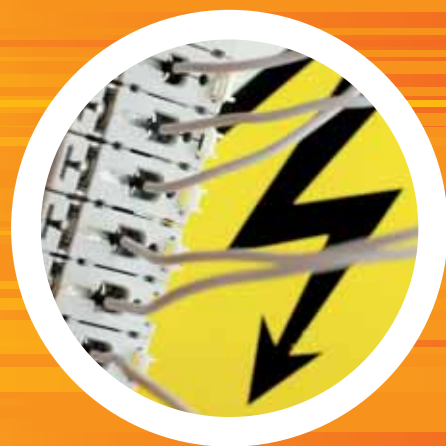

MVM CSOPORT

TEVÉKENYSÉGI JELENTÉS

2009

1. Vezérigazgatói köszöntő	3
2. Bevezető, a jelentés határai	5
3. Az év legfontosabb eseményei	7
4. Szabályozási és gazdasági környezet	12
4.1 Szabályozási környezet	13
4.2 Makrogazdasági környezet	19
5. Vállalatirányítás	33
5.1 A cégcsoport felépítése, a társaságok tevékenysége	34
5.2 Az elismert vállalatcsoport tagjai és működése	35
5.3 A felelős vállalatirányítási rendszer	35
5.4 Az Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság és a menedzsment tagjai 2009. évben	39
5.5 Működési transzparencia	40
5.6 Kockázatkezelési rendszer	41
6. Stratégia	42
6.1 Az MVM Csoport jövőképe	43
6.2 A stratégia célrendszere	44
6.3 Az MVM Csoport stratégiájában rögzített fontosabb feladatok	44
6.4 A jelentéstételi időszak alatt bekövetkezett kulcsfontosságú eredmények bemutatása	44
7. Az MVM Csoport és tagvállalatainak pénzügyi és műszaki kulcsmutatói	47
7.1 Az MVM Csoport műszaki és gazdasági kulcsmutatói	48
7.2 A leányvállalatok fő pénzügyi adatai	49
8. Üzletágak	51
8.1 Termelési üzletág	52
8.2 Kereskedelmi üzletág	65
8.3 Átviteli rendszerirányítás. A MAVIR ZRt.	70
8.4 Egyéb tevékenységek	75
9. Kiegészítő információk	78
9.1 A társaságcsoportba tartozó vállalatok főbb adatai	79

VEZÉRIGAZGATÓI KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Olvasó!

egy gazdasági társaság eredményessége elsősorban azon méretek meg, mennyiben volt képes a korábbi vállalatokat, célkitűzéseket teljesíteni. Az előző évet bemutató kiadványunk köszöntő gondolatai keretében a 2008-as évet és az évváró közgyűlést értékelve úgy fogalmaztam, hogy az MVM Csoport maga mögött hagyott több olyan, a társaság gazdálkodását és megítélését is hátrányosan érintő körülményt, melyek komoly akadályokat gördítettek a cégcsoport stratégiai törekvéseinek megvalósítása útjába. Ezek a tényezők megnehezítették, hogy az MVM Csoport továbbra is a magyarországi biztonságos áramellátás legfőbb biztosítója, egyben a hazai gazdaság egyik legerősebb pillére, tekintélyes és elismert szereplője maradjon. A 2009-es évre előretekintve viszont ugyanitt annak a meggyőződésnek adtam hangot, hogy az előttünk álló időszak számos alkalmat fog kínálni pozitív, a piac fejlődése és a fenntartható energiaellátás elérése érdekében tett előremutató kezdeményezéseink bemutatására.

Úgy vélem, a most záruló időszak gazdag történései közül e két területre fókuszálva is átfogó képet nyerhetünk. A piac fejlődése érdekében tett lépéseink sorából kiemelendő az MVM Trade Zrt. kapacitás-aukcióinak új rendje, melynek keretében 2009-ben a korábbi egygyel szemben már három, a következő évre vonatkozó árverést rendeztünk, csökkentve ezzel a potenciális vásárlóknak a hektikus árampiaci adottságokból fakadó kockázatait. A tavalyi év másik legjelentősebb piaci eseménye a hazai áramtőzsde létrehozásáról szóló, év végén aláírt megállapodás, melynek keretében Európa legnagyobb rendszeréhez kapcsolódva elérhető volt, hogy a majdani áramtőzsde létrehozásának és működtetésének költségei minimális mértékben terheljék az áramfogyasztókat. A MAVIR Zrt. leányvállalatoként létrehozott HUPX Zrt. a piac és a szabályozó hatóságok által is elfogadott szervezeti keretek között történő megvalósítása, majd a 2010. évi sikeres indulása igazolja az MVM Zrt. vezetésének azon álláspontját, melyben a működés minél előbbi megkezdésével szemben a leginkább költséghatékony és az uniós sztenderdeknek is megfelelő megoldás megtalálását preferálta.

Az MVM Zrt.-nek ugyanakkor a fenntartható fejlődés iránti elkötelezettségét is bőven volt alkalma tanúsítani számos új, rendkívül pozitív fogadtatású kezdeményezése révén. Közel egy éves elemző munkát és a szükséges testületi döntéseket követően 2009 őszén az MVM Zrt. megszerezte a Hungarowind Kft. 100%-os tulajdonrészét, mellyel a hazai szélenergia-kapacitás 15%-a került nemzeti tulajdonba. Felelős szakmai befektetőként ugyanakkor a vásárlással egyidejűleg a rendszerszabályozás részévé tette a frissen megszerzett szélenergia-parkot, példát mutatva ezzel a többi befektető számára, illetve a megújuló energiák elterjedését segítő intézkedésekre is.

Az MVM Csoport hosszú távú elhivatottságát nem csak a jelenleg rendelkezésre álló legkorszerűbb technológiák alkalmazása révén, hanem az innovatív és ígéretes megoldások felkarolásával is igyekszik tanúsítani, mint például a már tíz helyszínen üzembe helyezett szolár parabolás hőellátó-rendszer, vagy a szintén magyar fejlesztésű tüzelőanyag-cellás kísérleti jármű.

A fenntarthatóság azonban az MVM Zrt. értelmezésében nem csak a környezet megóvását, hanem a fogyasztók mindenkori energiaigényének kielégítését és költségterheik lehető legalacsonyabb szinten tartását is jelenti. Meggyőződésünk, hogy ma Magyarországon ezen célok érvényesülésének az atomenergia alkalmazása az első számú garanciája. E tekintetben is jelentős mérföldkő a 2009-es év, hiszen az Országgyűlés lényegében teljes egyetértésben előzetes, elvi hozzájárulását adta az új atomerőművi blokkok létesítéséhez. Továbbhaladtunk az MVM Csoport termelői portfóliójának erősítését, a hazai erőműpark korszerűsítését célzó projektjeinkben is, melyek sorából kiemelendő a mátrai új lignittüzelésű blokk létesítése vagy a 2010. év végével már üzembe is kerülő bakonyi gázturbinás csúcserőmű építésének megkezdése.

A tavalyi év egyébként sem szűkölködött az MVM Csoport és az egész magyar energetika fejlődését jelentősen meghatározó döntésekben, hiszen 2009 decemberében – szintén döntő

A tavalyi év másik legjelentősebb piaci eseménye a hazai áramtőzsde létrehozásáról szóló, év végén aláírt megállapodás, melynek keretében Európa legnagyobb rendszeréhez kapcsolódva elérhető volt, hogy a majdani áramtőzsde létrehozásának és működtetésének költségei minimális mértékben terheljék az áramfogyasztókat.

többséggel – fogadta el az Országgyűlés az Európai Unió ún. III. energiacso-magja keretében rögzített működési lehetőségek közül az új ITO modellt, mint az átviteli hálózat irányításának és az integrált nemzeti energiacégnek a tevékenységi szétválasztására vonatkozó elvet. Az atomerőművi bővítés-sel összemérhető jelentőségű döntés olyan, a hazai sajátosságokat is figyelembe vevő modellt vázolt fel, amely összhangban van az uniós elvárásokkal, tükrözi a tagországok nemzeti árampi-acainál bevált, szokásos gyakorlatot és biztosítja, hogy az MVM Csoport integrált jellegéből fakadó előnyök továbbra is fennmaradjanak. Nem célom, hogy e helyen részletesen érveljek e megoldás mellett, de egy szempontot feltétlenül az esetleges kétkedők figyelmébe ajánlok: Az, hogy az MVM Zrt. a gazdasági krízis miatt drasztikusan megnehezült finanszírozási piacon továbbra is rendkívül kedvező hiteleket tud szerezni, egyértelműen összefüggésbe hozható a cégcsoport integrált működéséből fakadó kockázatmegosztó képességével és éves szinten akár milliárdos költségcsökkenést eredményezhet az állami energetikai cégnél.

A tavalyi év nagy eseményeként tart-hatjuk számon, hogy új otthonra lelt a társaság. A cégcsoport budapesti székhelyű társaságainak új székházba való költözése során különösen nagy gondot fordítottunk a MAVIR ZRt. és az MVM Csoport többi tagjának egymástól füg-getlen elhelyezésére, ez a világszínvo-nalú központ valójában két épület.

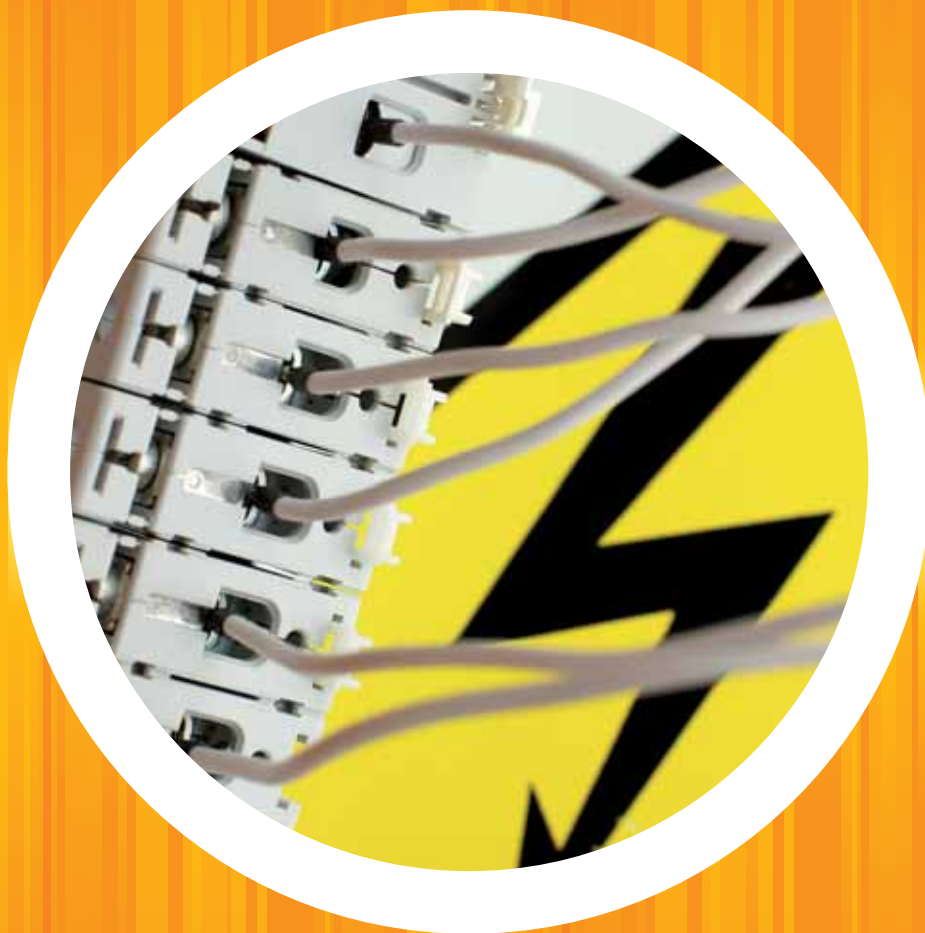
Az MVM Csoport üzletileg minden szempontból eredményes tevékenységén túlmenően is személyes reményem, hogy az utókor a magunk mögött hagyott

időszakot a társaságcsoport irányításá-nak átalakítása terén is mérföldkőként fogja említeni. Ennek fontos, de messze nem egyedüli elemei az MVM Zrt. és a MAVIR ZRt. tőzsdeképességének eléré-sét célzó és sikeresen lezárt projekt ré-szeként bevezetett szigorú kontrolling rendszerek. A felelős vállalatirányítás számtalan bevett és újszerű elemét vezettük be annak érdekében, hogy az MVM Zrt. üzleti sikereit a szabályozás eszközeivel is biztosítsuk. A kettős alá-írási rend bevezetése, a kétes tulajdo-ni háttérű cégekkel történő üzletkötés tilalma vagy a cégcsoport valamen-nyi aláírási joggal rendelkező munka-vállalójának jogi képzése csak néhány elem azok közül, melyek segítségével mára a csoport irányítási és ellenőrzési rendszere is fontos garanciáját jelenti az MVM Csoport stabil működésének és pozitív jövőképének.

Annak ellenére, hogy a jelen kiadvány elsődleges célja az MVM Csoport 2009-es üzleti évének bemutatása, szándéko-san nem az évet jellemző legfontosabb számszerű adatokkal kezdem a kiad-vány köszöntőjét – bár a számok impo-nálóak. Az MVM Csoport ugyanis 2009-ben fennállásának üzleti értelemben legsikeresebb évét zárta, csoportszin-ten 60 Mrd Ft feletti adózott eredmén-nyel. Természetesen rendkívül fontos ez a siker, mint ahogyan az is, hogy mára az MVM Zrt. állami céggént a magyar költ-ségvetés biztos bevételi forrását is je-lenti több tízmilliárdos osztalékfizetése révén. Úgy vélem ugyanakkor, hogy az elmúlt időszakban messze többről volt szó, mint pusztán egy rekordévről. Az MVM Csoport „nagykorúvá”, az európai versenytársakkal minden tekintetben egyenrangú vállalatcsoporttá és a hazai gazdaság megkerülhetetlen tényezőjévé vált. Bízom benne, hogy minderről meg-győző képet nyújtanak az MVM Csoport Éves Fenntarthatósági Jelentésének kö-tetei, melyeket ezúton ajánlok olvasóink megtisztelő figyelmébe.

MÁRTHA IMRE
V E Z É R I G A Z G A T Ó

2 BEVEZETŐ, A JELENTÉS HATÁRAI

Az MVM Csoport Éves Fenntarthatósági Jelentésének Tevékenységi Jelentés kötete a Global Reporting Initiative (GRI, Globális Jelentéstételi Kezdeményezés) energiaiparra vonatkozó útmutatója (EUSS Guidelines) alapján készült, törekedve az abban foglalt tartalmi ajánlásoknak megfelelő adatkör bemutatására. Az adatszolgáltatás és a jelentés kialakítási folyamatába bevonásra került minden, a teljes körű konszolidációs körbe tartozó és a témákban érintett MVM Csoporthoz tartozó tagvállalat. A csoportszinten összegzésre kerülő számszaki adatok tartalmazzák minden teljes körűen konszolidált társaság adatait, összhangban az MVM Csoport Éves Beszámolójával és az ez alapján készült Pénzügyi Tájékoztató kötettel.

A teljes körű konszolidációba bevont körnek az előző időszakhoz képest beállt változásait a Tevékenységi Jelentés nyomon követi, értelmezésénél javasolt ennek figyelembe vétele. Ezeket a változásokat az 7.1 fejezet mutatja be részletesen.

A Tevékenységi Jelentés alapjául szolgáló adatok a társaságcsoporthoz belső Vezetői Információs Rendszeréből származnak. Azon adatok esetében, melyek ebben a rendszerben nem találhatók meg, az MVM Zrt. (holding központ) az érintett szervezeti egységektől, illetve tagvállalatoktól specifikált adatszolgáltatással gyűjtötte be a szükséges információkat, és ezeket összegezve állt elő egy addicionális, a jelentéshez szükséges adathalmaz.

Az MVM Csoport Éves Fenntarthatósági Jelentésének Tevékenységi Jelentés kötete a Global Reporting Initiative (GRI, Globális Jelentéstételi Kezdeményezés) energiaiparra vonatkozó útmutatója (EUSS Guidelines) alapján készült...

3 AZ ÉV LEGFONTOSABB ESEMÉNYEI

2009. 03. 30. – A Magyar Országgyűlés határozatot hozott, melyben előzetes, elvi hozzájárulását adta a Paksi Atomerőmű Zrt. telephelyén új atomerőmű blokk(ok) létesítésének előkészítését szolgáló tevékenység megkezdéséhez.

2009. 01. 13.

Az Európai Bizottság Versenypolitikai Főigazgatósága levélben értesítette az MVM Zrt. vezérigazgatóját, hogy a Bizottság 2006. május 5-i határozata alapján az 1/2003 tanácsi rendelet 20. cikk (4) bekezdés szerint lefolytatandó eljárást adminisztratív úton lezárta.

Az MVM Zrt.-nél (elsősorban akkori kereskedelmi divíziójánál) és leányvállalatánál, a MAVIR Zrt.-nél 2006. május 16-17-én lefolytatott helyszíni vizsgálat induló eljárás célja annak megállapítása volt, hogy az MVM Zrt. visszaél-e piaci erőfölényével, és akadályozza-e a magyarországi árampiac fejlődését üzleti gyakorlata során.

Az ügy EU Bizottság általi lezárása egyértelműen igazolta, hogy a cégcsoport üzleti gyakorlata és működése semmilyen tekintetben nem sérti az Európai Unió normákat és versenyszabályokat, illetve jogszabályokat, így a vizsgálatot megalapozó aggályok nem bizonyultak jogosnak. Az ügy lezárása azt is igazolja, hogy az MVM Zrt. nem gátolja a piaci mechanizmusok érvényesülését, mint ahogy működése nem okozza más piaci szereplők negatív megkülönböztetését vagy piacra jutásának megnehezítését sem.

2009. 03. 18.

Mártha Imre az MVM Zrt. vezérigazgatója, Bencsik János Tatabánya város polgármestere, valamint az ELMIB Energetikai Zrt. részéről Pomázi Csaba Üzletrész Adásvételi Megállapodást írtak alá, melynek értelmében az Ön-

kormányzat és az ELMIB 51-49%-os tulajdoni részesedést szerzett a 100%-os MVM Zrt. tulajdonú Tatabánya Erőmű Kft.-ben.

2009. 03. 30.

A Magyar Országgyűlés határozatot hozott, melyben előzetes, elvi hozzájárulását adta a Paksi Atomerőmű Zrt. telephelyén új atomerőmű blokk(ok) létesítésének előkészítését szolgáló tevékenység megkezdéséhez. Az atomenergiáról szóló törvény rendelkezéseivel, valamint a Magyar Országgyűlés által elfogadott energiapolitikai koncepcióval összhangban hozott határozat fontos eleme a nemzeti energiapolitikai célkitűzések megvalósításának. A döntés egyben jelentős mérföldkő az MVM Zrt. középtávú üzleti stratégiájának megvalósításában, mely egyaránt szolgálja a versenyképesség biztosítását, továbbá a fenntartható fejlődés és az ellátásbiztonság követelményeinek együttes érvényesítését. A stratégia mindezek érdekében alapvető célként rögzítette a megújuló energiaforrások növekvő alkalmazása, a hazai lignitbázisú energiatermelés modernizálása mellett a nukleáris alapú villamosenergia-termelés részarányának növelését. Az MVM Zrt. megítélése szerint a fenti prioritások együttes megvalósulása – párosulva az energiahatékonyság és energiatakarékosság növelését célzó erőfeszítésekkel – eredményesen szolgálja a nemzetgazdaság és egyben a hazai villamosenergia-fogyasztók érdekeit is.

2009. 04. 09.

Az MVM Zrt. képviselőjében eljáró ügyvédi iroda büntetőfeljelentést tett a Nemzeti Nyomozó Irodánál. A feljelentés előzménye az MVM Zrt. Igazgatóságának április 8-i döntése, mellyel tudomásul vette és megerősítette a társaság Felügyelő Bizottságának (FB) április 6-i ülésén hozott határozatát, amelynek értelmében az MVM Zrt. korábbi vezetésének időszakában kötött kétes ügyletek tárgyában a polgári peres, illetve fegyelmi eljárások mellett nyomozati eljárás kezdeményezése is indokolt. Az FB döntésében egyrészt a vizsgálat során feltárt tényekre, másrészt a független jogi szakértő által adott szakvéleményre támaszkodott. A FB elnöke az Igazgatósági ülésen a testület álláspontját tolmácsolva megállapította: „a Társaság jelenlegi Igazgatósága és ügyvezetése mindent megtett az ügyek feltárása, a károk mérséklése és a jövőbeni hasonló esetek előfordulásának megakadályozása érdekében”.

2009. 04. 25.

A Magyar Villamos Művek Zrt. támogatásával az ELTE Kémiai intézetének fejlesztéseként elkészült az első tüzelőanyag-cellás energiaátalakítás elvén működő kísérleti jármű. A HY-GO fantázianevű, hidrogénhajtású háromkerekű kisautó nyerte a Győrben rendezett alternatív hajtású járművek legjelentősebb hazai seregszemléjén, a IV. Széchenyi Futamon a Prototípus kategória 1. díját, a leginnovatívabb jármű díját és a főszponzor Honda különdíját.

2009. 04. 28.

Magyarország két meghatározó energetikai cégcsoportja, az MVM Csoport tagjaként az MVM Trade Zrt. és az E.ON Földgáz Trade Zrt. 50-50%-os tulajdonosa lett a POWERFORUM Zrt.-nek, a magyar árampiaci szereplők egyre növekvő jelentőségű kereskedési eszközét működtető társaságnak. Az E.ON Földgáz Trade Zrt. a 120 M Ft alaptőkéjű társaságban az alaptőkével azonos mértékű tőkeemelést hajtott végre, ennek révén alakult ki a tervezett tulajdoni arány. A POWERFORUM Zrt. önálló gázkereskedési szekciót hozott létre, amellyel így a rendszer egyidejűleg lesz képes kiszolgálni az áram- és a földgázpiaci igényeit.

2009. 05. 22.

Ünnepélyes keretek között lerakták az Euroinvest Zrt., az MVM Zrt. és a Bakkonyi Erőmű Zrt. közös beruházásában megvalósuló új gázturbinás csúcserőmű alapkövét. A működését 2010 végén megkezdő, 2*58 MW névleges teljesítményű erőmű a magyar villamosenergia-rendszerben ez idáig hiányzó ún. csúcserőmű szerepét tölti majd be. Az MVM Csoport új beruházása korszerű technológiai megoldásokkal környezetbarát, versenyképes villamosenergia-termelést tesz lehetővé. A csúcserőmű a liberalizált árampiac egyik legértékesebb, exportképes terméke, melynek jelentőségét tovább fokozza a kevésbé szabályozható megújuló energiaforrások áramtermelésre történő egyre növekvő arányú alkalmazása.

2009. 05. 28.

A Magyar Villamos Művek Zrt. megtartotta évzáró rendes Közgyűlését, ahol a Közgyűlés a társaságcsoporthoz 2008. évi összevont (konszolidált) mérlegét és eredmény kimutatását 785 207 millió Ft összevont (konszolidált) mérleg főösszeeggel és 39 657 millió Ft összevont (konszolidált) adózott eredménnyel fogadta el. A Közgyűlés elrendelte, hogy a társaság a 2008. évi adózott eredménye és eredménytartáléka terhére fizessen összesen 38 811 millió Ft osztalékot a társaság részvényeseinek.

2009. 06. 23.

A Vértesi Erőmű Zrt. jövőjéről szóló 1097/2009. (VI.23.) számú kormányhatározat kimondta, hogy a Kormány annak további működtetését tartja szükségesnek. Ennek érdekében felkérte az MVM Zrt.-t az erőmű finanszírozásának tulajdonosi eszközökkel történő biztosítására, valamint a társaság veszteségeinek minimalizálásához szükséges hatékonyságnövelő program végrehajtására, továbbá a bányaművelés és az erőmű karbantartás hatékonyságának növelése céljából külső szakértő bevonására. A határozat tartalmazza a Kormányzat azon szándékát is, hogy az MVM Zrt. tegyen lépéseket a magántőke bevonására annak érdekében, hogy elősegítse a veszteségfinanszírozás mérséklését és a tartós továbbműködés alapjainak megteremtését. A kormányhatározat további intézkedéseket írt elő a szénbányászati szerkezetátalakítás, valamint a szénfillér rendszerének vonatkozásában a közlekedési, hírközlési és energiaügyi-, illetve a pénzügyminiszter számára.

Ünnepélyes keretek között lerakták az Euroinvest Zrt., az MVM Zrt. és a Bakonyi Erőmű Zrt. közös beruházásában megvalósuló új gázturbinás csúcserőmű alapkövét.

2009. 07. 01.

A Magyar Villamos Művek Társaságcsoporthoz – a cégcsoport legjelentősebb tagvállalatai, kiemelten a Paksi Atomerőmű Zrt. részvételével – megalapította a Lévai Projektet a paksi atomerőmű bővítésének előkészítése érdekében. A projekt célja, hogy elvégezze azokat a legfontosabb feladatokat, amelyek révén az Országgyűlési határozatban foglaltaknak megfelelően, eljuthatunk az atomerőmű bővítésének megkezdéséhez. A projekt névadója néhai dr. Lévai András professzor, aki a hazai energetika meghatározó személyisége, az átfogó műszaki, környezeti és nemzetstratégiai szempontokat ötvöző energetikai szemlélet meghonosítója, kiemelkedő szerepe volt a hazai energiarendszer fejlesztésében és abban, hogy a paksi atomerőmű létesítése világ színvonalon valósult meg.

2009. 07. 08.

Az MVM Trade ZRt. megtartotta a 2010. évre vonatkozó első aukcióját, ahol 17 licitáló részvétele mellett több mint 2 TWh villamos energiát értékesített. Ekkor az ún. zsinórtermék ára, amely egyben a piaci viszonyokat is jellemzi, 15,2 Ft/kWh volt. A nagykereskedő annak érdekében, hogy a hektikus áringadozások okozta kereskedői és fogyasztói kockázatot csökkentse, a jogszabályokban és a Magyar Energia Hivatal határozatában előírt értékesítési kötelezettségét 2010. évre vonatkozóan három, különböző időpontban megtartott aukcióval teljesítette. Az árverés a Powerforum Zrt. által biztosított elektronikus felületen történt.

2009. 08. 18.

Az MVM Társaságcsoporthoz több közismert, vezető szakemberét kiemelkedő munkája elismeréseként a Magyar Köztársasági Érdemrend kitüntetésben részesítette Sólyom László köztársasági elnök. Az elismeréseket ünnepélyes keretek között Hónig Péter közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter adta át. Tari Gábor, a MAVIR ZRt. vezérigazgatója a magyar villamosenergia-iparban betöltött több évtizedes vezetői-szervezői tevékenységéért, a magyarországi átviteli hálózat fejlesztése, biztonságos üzemeltetése terén végzett felelősségteljes munkája elismeréseként a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikereszt fokozatában részesült. Dr. Gerse Károly, az MVM Zrt. vezérigazgató-helyettese a magyarországi villamosenergia-ipar uniós normáknak megfelelő átalakításában és az árampiaci nyitás szabályozási környezetének létrehozásában végzett munkássága, több évtizedes oktatói, vezetői munkája elismeréseként a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkereszt fokozatában részesült. Dr. Barócsi Zoltán, az MVM Trade ZRt. igazgatója a magyar villamosenergia-iparágban vég-

zett több évtizedes szakértői és vezetői-szervezői tevékenységéért, továbbá a közüzemi villamosenergia-kereskedelem megszervezéséért és sikeres működtetéséért szintén lovagkereszt fokozatban részesült. Lovas Győző, az MVM Trade ZRt. szolgáltatási igazgatója szintén részesült a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje polgári tagozat kitüntetésben.

2009. 09. 11.

Átadták az úgynevezett szolár-parabola elvén működő napkollektor egyik első, immár üzemzerű működésre érett példányát Csepelen, az önkormányzat kezelésében lévő Csalitos utcai Óvodában. A berendezést a Magyar Villamos Művek Zrt. finanszírozásában, annak irányításával megvalósult projekt keretében helyezték üzembe. Alkalmazása jelentősen csökkenti az intézmény földgáz fogyasztását.

2009. 09. 23.

Az MVM Trade ZRt. megtartotta a 2010. évre vonatkozó második áramárverését. Az aukción 27 villamos-energia nagykereskedő és 2 nagyfogyasztó vett részt. Az aukció közel 3 TWh villamos

energia értékesítésével zárult. A piaci árat leginkább jellemző zsinórtermék záró ára – 13,82 Ft/kWh – elmaradt a júliusi árverésen elért ártól.

2009. 11. 04.

Az MVM Trade ZRt. megtartotta a 2010. évre vonatkozó harmadik, egyben utolsó áramárverését, melyen 19 villamosenergia-nagykereskedő és 1 nagyfogyasztó vett részt. Az MVM Trade ZRt. 19 terméket bocsátott árverésre, többek között a következő év egészére vonatkozó 150 MW teljesítményű, ún. zsinórterméket. A többi kalapács alá kerülő termék 2010. évi I. negyedéves, illetve havi termék volt. A felkínált termékek közül gyakorlatilag mind-

ok hazai hasznosításában. Feltételként szabta ugyanakkor, hogy mindennek üzleti alapon, a tulajdonosi elvárásokra tekintettel kell történnie. A stratégia továbbá rögzítette, hogy a magyarországi lehetőségeket, a társaságcsoporthoz adottságait, valamint a rendszerszabályozási szempontokat is figyelembe véve leginkább biomassza tüzelésű erőművek, szél erőművek, valamint hulladékhasznosító erőművek létesítése, illetve az abban való részvétel jöhet szóba.

Az MVM Zrt. tulajdonszerzése révén nemzeti tulajdonba került az országban létesült egyik legjelentősebb szél erőműpark, mely a hazai szél erőmű-kapacitás közel 15%-át jelenti. Az MVM belépése a szélpiacon ugyanakkor nem jelentheti azt, hogy immár tulajdonosként is ne keresné a lehetőségét a szél erőművi energiatermelés szabályozási problémáinak megoldására. Az MVM Zrt. tulajdonszerzése a társaság várakozásai szerint jelentős előrelépést eredményezhet e téren: A MAVIR ZRt. és a Hungarowind Kft. között ugyanis szerződés jött létre, amelyben a Hungarowind Kft. rendszer szintű szolgáltatásként vállalta, hogy amennyiben a hazai energiarendszer ezt igényli, úgy a MAVIR ZRt. kérésére az erőművet visszatérheli, azaz teljesítményét az energiarendszer biztonsága érdekében csökkenti, akár le is állítja. A szabályzásban történő részvétel lehetősége azonos feltételekkel kialakításra került a KÁT mérlegkör tag erőművek számára.

2009. 12. 17.

Szándéknyilatkozatot írt alá a magyar áramtőzsde létrehozásának letéteményese, a MAVIR-leányvállalat HUPX Zrt. és az egyik legnagyobb európai tőzsdei szolgáltató, az EPEX Spot SE. A szándéknyilatkozatban foglalt együttműködés lehetővé teszi a magyar szervezett villamosenergia-piac elindítását előreláthatóan 2010 júliusában.

Az MVM Zrt. tulajdonszerzése révén nemzeti tulajdonba került az országban létesült egyik legjelentősebb szél erőműpark, mely a hazai szél erőmű-kapacitás közel 15%-át jelenti.

egyik teljes mértékben elkelt, az aukción összességében 2,4 TWh villamos energia cserélt gazdát. A leginkább jellemző zsinórtermék ezen az árverésen 13,56 Ft/kWh áron kelt el, a többi termék ára is a várakozásoknak, a piaci viszonyoknak megfelelően alakult, az elért árak jól tükrözték a régiós árszintet. A három árverésen az MVM Trade ZRt. összességében 7,4 TWh villamos energiát értékesített.

2009. 11. 23.

Lezárult az ország egyik legjelentősebb szél erőmű-parkját üzemeltető Hungarowind Kft. 100%-os üzletrészesnek megvásárlását jelentő tranzakció. A vásárlás előzménye, hogy az MVM Csoport Középtávú Stratégiája kiemelt célként rögzítette a nemzeti áramtársaság részvételét a megújuló energiaforrás-

4

SZABÁLYOZÁSI ÉS GAZDASÁGI KÖRNYEZET

4.1 Szabályozási környezet

4.1.1 Szabályozási Környezet Magyarországon

A magyar villamosenergia-piac a 2008. évben megtörtént **teljes körű piacnyitás** óta liberalizáltan működik. Annak jogi háttérét legmagasabb szinten a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (VET) és annak végrehajtó rendelete, a 273/2007. (X. 19.) Kormányrendelet (VHR) jelenti. E két legfontosabb jogszabályt további kormány- és miniszteri rendeletek, a Magyar Energia Hivatal határozatait, valamint a piaci szereplők szabályzatai egészítik ki, megteremtve a megfelelő szabályozási környezetet.

Jelentős lépésként értékelhető az energiapiaci liberalizáció szempontjából, hogy 2009. július 1-jén teljes körűen hatályba lépett a **földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (GET)**, ennek következtében 2009. évben sor került a **magyar földgázpiac teljes megnyitására is**.

A teljes piacnyitás értelmében – hasonlóan a villamosenergia-szektorhoz – minden fogyasztó számára lehetőség van arra, hogy szabadon vásárolhasson földgázt a GET szerinti engedéllyel rendelkező villamosenergia-kereskedőtől, termelőtől, szervezett piacról vagy határon keresztül történő beszállítás útján.

4.1.2 Új irányelvek az Európai Unióban

Az Európai Unió 2009. évben újabb irányelveket hozott az egységes európai villamosenergia-piac fejlődésének, működési feltételeinek, transzparenciájának javítása érdekében.

2009. június 25-én hatályba lépett az Európai Parlament és Tanács a **megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról**, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. április 23-i 2009/28/EK irányelve. Az elfogadott jogszabály alapvetően az Európai Bizottság által még 2007. évben benyújtott új energiapolitikai és éghajlat-változási javaslatainak részletezése és tagállami szintre történő lebontása. A korábban benyújtott program megvalósítása értelmében az EU elkötelezte magát a „20-20-20” kezdeményezés mellett, azaz vállalta, hogy 2020. évig 20%-kal csökkenti az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, 8,5%-ról 20%-ra növeli az energiaszolgáltatáson belül a megújuló energiaforrások részarányát, valamint 20%-kal javítja az energiahatékonyságot. A célok közt szerepel a gépjármű-üzemanyag bio-üzemanyag-hányadának 2020. évig 10%-ra történő emelése is. Az új irányelv tagállamonként határozza meg a 2020. évig elérendő célokat. Magyarországon esetében a megújuló energiaforrások hasznosításának részaránya az összes energiafogyasztáson belül 2020. évre el kell, hogy érje a 13%-ot. A célok elérése érdekében minden tagállamnak, így hazánknak is 2010-ben nemzeti akciótervet kell kidolgoznia.

A hosszas előkészítés és tárgyalás után 2009. július 13-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta az ún. „**harmadik energiacsomagot**”. Az elfogadott szabályozás részei:

Az Európai Parlament és Tanács **2009/72/EK irányelve a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról** és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről. Az irányelv sarkalatos pontja az átviteli rendszer-irányítók működésének tisztázása.

Az Európai Unión belül különböző modellek ismeretesek arra vonatkozóan, hogy a rendszerirányítás szerepéből adódó függetlenséget milyen garanciákkal kellene biztosítani. Az irányelv az eltérő vélemények ütközése következtében a rendszerirányító tevékenységének szétválasztására, transzparenciájának javítására három lehetőséget biztosít a tagállamok számára:

- **A teljes tulajdonosi szétválasztást (Transmission System Operator – TSO-modell):** A vertikálisan integrált vállalkozást az átviteli rendszerüzemeltetés

- **A független rendszerüzemeltető kijelölését (Independent System Operator – ISO-modell):** Az átviteli infrastruktúra megmaradhat a vertikálisan integrált vállalkozás tulajdonában, de annak üzemeltetésére egy, a vertikálisan integrált vállalkozástól független és – a fenti értelemben véve –

„A hosszas előkészítés és tárgyalás után 2009. július 13-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta az ún. „harmadik energiacsomagot”.

– azaz az átviteli rendszerüzemeltető vállalkozásban fennálló részesedés és az átviteli infrastruktúra – elidegenítésére kötelezik, és a továbbiakban a villamosenergia-átviteli infrastruktúra üzemeltetését kizárólag infrastruktúra-üzemeltetéssel foglalkozó vállalkozás végezheti, amely tulajdonolja az átviteli infrastruktúrát. Ez a modell a villamosenergia-piacon termelési, kereskedelmi engedéllyel rendelkező vállalkozásoktól és ezek anyavállalataitól tulajdonosában is elkülönülő, az átviteli hálózatot tulajdonló, kizárólag az infrastruktúra üzemeltetésével foglalkozó átviteli-rendszerüzemeltetőt jelenti.

kizárólag infrastruktúra-üzemeltetéssel foglalkozó vállalkozást kell kinevezni, az energia-termelési és kereskedelmi érdekektől teljes mértékben független rendszerüzemeltető nem tulajdonosa az általa üzemeltetett hálózati infrastruktúrának.

- **A független átviteli, illetve szállítási rendszerüzemeltetőt (Independent Transmission Operator – ITO-modell):** Az átviteli rendszerüzemeltetési tevékenység és az átviteli hálózat, megmaradhat a vertikálisan integrált vállalkozás keretében azzal, hogy az infrastruktúrát a vertikálisan integrált vállalkozástól és annak termelői,

valamint kereskedelmi érdekeitől – operatív irányítás, működés tekintetében – teljes mértékben független rendszerüzemeltető vállalkozás tulajdonába kell adni. A tagállami energetikai szabályozó hatóság szigorú felügyeletet gyakorol a szétválasztási követelmények teljesülése, a rendszerüzemeltetés függetlensége, illetve a szükséges hálózatfejlesztések megvalósítása felett. Ebben az esetben független vagyongazdálkodót kell kinevezni, továbbá felügyeleti szervet kell létrehozni a cég, a harmadik személy részvényesek és a szállítási rendszerüzemeltető képviselői, a vagyongazdálkodó és egyéb érdekelt felek képviselőiből.

Az irányelv alapján, amennyiben 2009. szeptember 3-án a villamosenergia-átviteli rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része, az átviteli hálózat egy vertikálisan integrált vállalkozás vagy annak valamely tagvállalata tulajdonában van, és az átviteli hálózat üzemeltetője felett a vertikálisan integrált vállalkozás vagy annak valamely tagvállalata gyakorol irányítást, az érintett tagállam választhat, hogy a három szétválasztási modell közül melyiket kívánja alkalmazni. A három szétválasztási modell egyenrangú abban az értelemben, hogy a fenti feltétel teljesülése esetén a tagállamok bármelyiket jogosultak választani, és mindhárom modell egyaránt alkalmas arra, hogy biztosítsa az átviteli, illetve a szállítási rendszerüzemeltetés kellő, a belső energiapiaci verseny megvalósulásához szükséges függetlenségét.

Az energiacsomag második legfontosabb jogszabálya, a **713/2009/EK rendelet létrehozta az Energiaszabályozási Együttműködési Ügynökséget (ACER)**, melynek főbb feladata, hogy erősítse a tagállami szabályozó szervek befolyásának és feladatkörének harmonizációját. Az ACER a korábban

működött szabályozói együttműködés (ERGEG) utódjaként, jogi személyiséggel rendelkező közösségi szervként jött létre. Célja a villamos energia belső piacára vonatkozó irányelvben említett nemzeti szabályozó hatóságok szabályozási feladatainak közösségi szintű gyakorlásában való támogatása, valamint – szükség esetén – e hatóságok tevékenységének összehangolása. Feladatát, minden érdekelt bevonásával átfogó, korai, nyílt és átlátható konzultációval látja el. Ehhez információszolgáltatást igényel (például: szabályzatok, szabad hálózati kapacitások becslése minden napra, összesített igény-forrás adatok, termelők kereskedelmi döntéseire jellemző adatok, beleértve a rendszerszintű és lekötött tartalék értékét is, öt évre visszamenőleg óránkénti bontásban. Nyomon követi a belső piacot, különösen a kiskereskedelmi árakat, a hálózati hozzáférést, a megújuló energiaforrások piacra jutását, a fogyasztói jogok érvényesülését, és erről éves jelentést tesz közzé, kiemelve a belső piac előtti akadályokat. Utóbbiak megszüntetésére lehetséges intézkedésekről véleményt készít az Európai Parlament, Bizottság részére.

A csomag harmadik eleme az Európai Parlament és Tanács **714/2009/EK rendelete, a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről** és az 1228/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről.

A rendelet létrehozta az ENTSO-E-t (European Network of Transmission System Operators for Electricity - Villamosenergia-piaci Átviteli Rendszerüzemeltetők Európai Hálózata), amelynek feladata a rendszerösszekötő vezeték építésének ösztönzése.

A rendelet létrehozta az ENTSO-E-t (European Network of Transmission System Operators for Electricity), amelynek feladata a rendszerösszekötő vezeték építésének ösztönzése.

Az európai villamos energia rendszerüzemeltetők együttműködési szervezete (ENTSO-E) a korábbi együttműködési szervezetek - ATSOI (ír sziget), BALTSO (balti tagállamok), ETSO (hálózatüzemeltetők európai képviselője), NORDEL (skandináv tagállamok), UCTE (kontinentális Európa), UKTSOA (brit szigetek) - utódjaként, 34 állam, 42 rendszerirányító tagjával 2009. július 1-jén kezdte meg működését. Tevékenysége elsősorban a megbízható, optimális üzemeltetésre, az európai hálózat fejlesztésére, az ellátásbiztonságra, az integrált európai piac elvárásainak kielégítésére, a piaci integráció elősegítésére, az egységes európai szabályozás létrehozására, a K+F tevékenység elősegítésére, a rendszerüzemeltetők érdekeinek képviseletére terjed ki. A létrehozásáról rendelkező rendelet kiemelt feladatává teszi a határokon átnyúló hálózatokkal és piaci integrációval összefüggő, egységes európai üzemi és kereskedelmi szabályzatok elkészítését. Emellett fontos feladata a normál és rendkívüli körülmények közötti üzemeltetés koordinálását biztosító közös eszközök, minősítő skála, kutatási tervek kidolgozása, továbbá két évente, – nem kötelező érvényű – 10 éves, a termelés megfelelőségére előrejelzést tartalmazó hálózatfejlesztési terv (integrált hálózat modellje, forgatókönyvek, rendszer rugalmasságának felmérése) elfogadása, a nemzeti beruházási és transzeurópai tervek, valamint a rendszerhasználók észszerű igényei figyelembevételével.

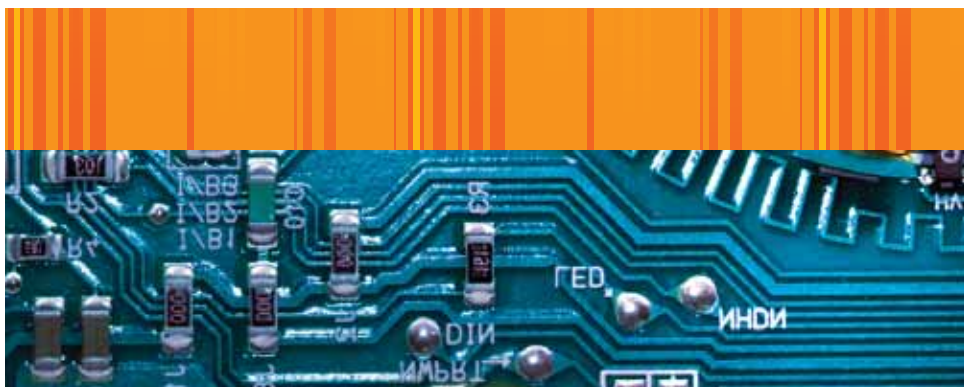
4.1.3 Az új irányelvek hazai implementációja

A tagállamok 2012. március 3-ig kaptak haladékokat arra, hogy az energiacsomag jogi feltételeit megteremtsék, a harmadik villamosenergia-piaci irányelvet saját jogrendszerükbe beépítsék.

A Magyar Országgyűlés – tekintettel az átviteli-rendszerirányító, valamint az azt tulajdonló vertikálisan integrált villamosenergia-ipari társaság által tervezett beruházások finanszírozási hátterének biztosítására – már 2009. év decemberében elfogadta azt a törvénytervezetet, melynek célja az átviteli-rendszerirányító helyzetének tisztázása volt.

A 2010. január 14-én kihirdetésre került (az egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló) 2010. évi VII. törvény a VET módosításával a független átviteli-rendszerüzemeltető **(ITO) modell** bevezetése mellett döntött. Ennek értelmében a független átviteli-rendszerirányító ugyan az integrált társaság tulajdonában áll, de:

- birtokolja az átviteli hálózatot, annak üzemeltetéséhez, a napi üzemvitelhez szükséges eszközöket;
- napi tevékenységét önállóan képes ellátni, szakértőket csak az ezeket meghaladó területeken vesz igénybe;
- megjelenésében, kommunikációjában, telephelyein független az integrált társaságtól;
- döntéseit függetlenül hozza, beleértve a rendszer fejlesztését, illetve a szükség szerinti önálló pénzügyi megjelenést is;
- függetlenségét a menedzsment (amely kinevezését megelőzően 3 évvel és mandátumának lejártát követően 4 évig nem állhat munkaviszonyban, üzleti kapcsolatban az integrált társasággal, annak bármely tagvállalatával), a megfelelési program, a felügyelő testület és az általa a MEH egyetértésével kijelölt megfelelési ellenőr garantálja;

A 2010. január 14-én kihirdetésre került 2010. évi VII. törvény a VET módosításával a független átviteli-rendszerüzemeltető (ITO) modell bevezetése mellett döntött.

4.1.4 Korábban hozott, de a 2009. évi működést érintő jogszabályok

- ezzel a szabályozás teljesen kizárja annak lehetőségét, hogy az anyavállalat az operatív vagy fejlesztési tevékenységet bármilyen módon befolyásolja, ezáltal más piaci szereplőket diszkrimináljon, illetve hogy a rendszer-üzemeltető és a termelő, kereskedő leányvállalatok között keresztfinanszírozás valósuljon meg.

A törvény az Irányelvet alapul véve pontosítja az átviteli rendszerirányító feladatait, meghatározza a tevékenységének ellátásához szükséges eszközkört, a szolgáltatók által végezhető résztevékenységeket, a szétválasztási követelményeket, a tevékenység, különösen a fejlesztések finanszírozását, létrehozza a megfelelési program végrehajtását felügyelő testületet és a kijelölt megfelelési ellenőrt.

Jóllehet több jogszabály, illetve MEH¹ határozat 2008. év második felében született, azok a társaságcsoporthoz 2009. évi működését és gazdálkodását befolyásolták.

Ilyen döntés volt a MAVIR ZRt. árfeülvizsgálatával összefüggő MEH határozat is. A vizsgálat eredményeként a MEH több költségelemet nem ismert el (a 2008. január 1-től MAVIR ZRt. feladatává váló KÁT mérlegkör működtetésével kapcsolatos teljes körű költségeket), illetve a korábban elismert költségek mértékét (pl.: távközlési szolgáltatások) csökkentette. A 2009. január 1-jétől **megváltozott rendszerhasználati díjak** ennél fogva nem biztosították megfelelően a MAVIR ZRt. számára a működési költségek és a

¹ Magyar Energia Hivatal

beruházások teljes körű megtérülését, illetve az indokolt mértékű jövedelemtermelő képességet.

A MEH a 2008. évben a nagykereskedelmi piacon végzett elemzése alapján **jelentős piaci erővel rendelkező társaságként azonosította az MVM Trade ZRt.-t.** Ennek következtében a transzparens, nyilvános értékesítések (aukciók) megtartását írta elő számára, ahol az aukcióra bocsátott terméket igényfelmérés alapján kell bejelenteni, valamint a transzparens értékesítés nélküli piaci részesedésnek 40% alá kell csökkennie. Az aukciót a társaságnak először – 2008. év október 27-én – a 2009. évi értékesítések vonatkozásában összesen 5,625 TWh mennyiségben kellett megtartania. Az aukciót a társaságnak ellenkező határozatig minden évben, így 2009. évben is, folytatnia kell/kellett. Ennek következtében a negyedévente megtartott aukciókon az MVM Trade ZRt. 2009-es időszakra vonatkozóan további 2,813 TWh-t, 2010-es időszakra vonatkozóan pedig 7,398 TWh-t értékesített.

A Magyar Energia Hivatal 963/2008. sz. határozatában 15,6 Ft/kWh-ban **rögzítette az MVM Trade ZRt. által 2009. évben az egyetemes szolgáltatóknak értékesített villamos energia indulóárát.** A MEH rögzítette az érvényesíthető árváltozás mértékét, valamint az egyetemes szolgáltatói és az előírt árveréses villamosenergia-értékesítések együttes éves átlagárát (az egyetemes szolgáltatók és kereskedők súlyozott értékesítési átlagárát) is. Az egyetemes szolgáltatás esetében az árkorlátot a

2009. januári gázáremelés hatásával lehetett volna módosítani, azonban ennek hiányában maradt 15,6 Ft/kWh. A súlyozott átlagár tekintetében az EEX (European Energy Exchange, Lipcse) 2008. január 1. és június 30. közötti, a 2009. évre vonatkozó futures ügyleteinek árai voltak irányadóak, ami kiszámítva 19,1 Ft/kWh árkorlátot jelentett.

A Magyar Energia Hivatal – 727/2008. sz. határozatában – az **MVM GTER ZRt.-t** az üzemzavari tartalékok piacán jelölte meg jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesként. A határozatban **árkorlát alkalmazási kötelezettséget („ársapkát”) rendelt el a társaság számára,** az indokolt költségek alapján meghatározott és a méltányos megtérülést figyelembevevő, költségalapú árak alkalmazásának előírásával, részletesen megadva az áralkulációs alapelveket, szempontokat is. A 727/2008. sz. határozat alapján a Hivatal 881/2008. sz. határozatával konkrét árkorlát alkalmazását írta elő az MVM GTER ZRt. részére. Ezzel a 2003-ban határozatlan időre kötött szerződés 2008-ra érvényes szerződéses árait felülírva, a 2009-ben kezdődő árszabályozási ciklus induló árainál (2008. évre elfogadott ár) mintegy 43%-kal csökkentette a MAVIR ZRt. által lekötött forrásokért fizethető kapacitásdíjat.

Az – MVM GTER ZRt. által is nyújtott – rendszerszintű szolgáltatásokkal összefüggésben a határozat a költségalapú árképzés melletti ajánlattételi kötelezettség előírásáról rendelkezett. Az ajánlatban az igazolt beszerzési (kapacitás-, energia-, indítási) díjak, valamint a szolgáltatás nyújtásához közvetve kapcsolódó, más módon meg nem térülő indokolt költségek vehetők figyelembe, de a szerződéses rendszer működtetési, adminisztrációs költségei, az esetleges kockázatok kezelési költségei nem.

A MEH a 2008. évben a nagykereskedelmi piacon végzett elemzése alapján **jelentős piaci erővel rendelkező társaságként azonosította az MVM Trade ZRt.-t.**

4.1.5 2009. évi új hazai jogszabályok

Az Országgyűlés 25/2009. (IV. 2.) határozatában előzetes, elvi hozzájárulást adott a paksi atomerőmű **telephelyén új blokk(ok) létesítését** előkészítő tevékenység megkezdéséhez.

A Kormány a **Vértesi Erőmű Zrt.** jövőjéről szóló 1097/2009. (VI. 23.) határozatában arról döntött, hogy az erőműtársaság finanszírozását az MVM Zrt.-nek kell biztosítania. A határozat szerint minden intézkedést meg kell hozni a jogszerű működtetés érdekében, ugyanakkor amennyiben az erőmű legalább nullszaldós működtetése középtávon nem biztosítható, meg kell vizsgálni a csődeljárás és a felszámolás megindításának lehetőségét is.

2009. évben a Magyar Energia Hivatal 410 MW **szélerőmű kapacitás létesítése**re vonatkozó pályázatot hirdetett meg. Ebből a mennyiségből 280 MW az országban lévő 6 hálózati engedélyesből kettőnek a területére (E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. és az ÉMÁSZ Hálózati Kft.) együttesen, míg a fennmaradó 130 MW az ország többi részére került meghirdetésre. A szélerőmű kapacitás létesítésére irányuló pályázati kiírás feltételeire, a pályázat minimális tartalmi követelményeire, valamint a pályázati eljárás szabályaira vonatkozóan a Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium kiadta 33/2009. (VI. 30.) rendeletét.

A VET 2009. decemberi módosítása következtében változás állt be a **kapcsoltan hő- és villamos energiát termelő erőművek kötelező átvételi rendszerben való jogosultságának határidejében**. A törvény eredeti szövegének értelmében ezek az erőművek a kötelező átvétellel járó támogatás

előnyeiket csak 2010. december 31-ig élvezhették volna, azonban a törvénymódosítás számos erőmű számára lehetővé tette, hogy az legfeljebb 2015. év végéig meghosszabbodjon. A korábbi engedélyek hosszabbítása iránti eljárás megismétlése is lehetővé vált, így kitágították a hosszabbítást kapók körét kb. 5-10%-os mértékben. A Magyar Energia Hivatal az erre vonatkozó határozatait meghozta, és a meghosszabbítások feltételül szabta, hogy

- a kapcsoltan termelt hő legalább 70%-a a lakosság vagy állami, önkormányzati intézmények távfűtését szolgálja,
- a kötelező átvételi támogatásból származó előny megjelenjen a távhőfogyasztóknál, és
- 2011. december 31-ig alkalmassá kell tenni a részt vevő erőműveket a szabályozhatóságra és a hőfogyasztáshoz nem kötött működésre.

4.2 Makrogazdasági környezet

4.2.1 A villamos energia szektorra hatással lévő gazdasági-pénzügyi tényezők

Gazdasági növekedés

2009 során a Magyarország szempontjából meghatározó jelentőséggel bíró nemzetközi piacokon, illetve a közvetlen környezetet jelentő közép-kelet-európai régióban bizonyos értelemben divergens folyamatok játszódtak le, ugyanakkor elmondható, hogy többségében pozitív jelzéseket jelentő információk domináltak. A növekedési adatok összességükben pozitívak voltak a 2007 nyaratól kezdődő, 2008-ban kiteljesedő válság lefutását indikálva.

Bár az exportvezérelt magyar gazdaság legnagyobb felvevő piacát megtestesítő Németországban a reál GDP 2009-ben 4,9%-kal csökkent (ami az év közben több elemző által is várt 7-8%-os csökkenéshez képest jó eredménynek tekinthető), a magyar exportértékesítési lehetőségek a vártnál kedvezőbben alakultak, a 2010-re adott legfrissebb elemzői várakozások akár már 5-5,5%-os kivitel növekedéssel is számolnak.

A válságból való kilábalással párhuzamosan a magyar gazdaság egésze is a vártnál némileg jobban teljesített, a GDP reálértékben mindössze 6,3%-kal csökkent. A magyarországi, valamint a közvetlen regionális gazdasági összehúzódás az MVM Csoportra is hatást gyakorolt, elsősorban a lecsökkent villamosenergia-fogyasztáson keresztül: az elosztó hálózatokból kiadott villamos energia mennyisége a 2008-as 35 TWh-hoz képest mintegy 6%-kal csökkent.

Infláció

Az MVM szempontjából releváns, hazai inflációs környezetre továbbra is a kereslet általános visszaesése és a jegybank inflációs célkitűzése gyakorolt együttes hatást. A 2008-as jelentős mértékű – mintegy 2 százalékpontos – csökkenés után 2009-ben hasonló mértékben tovább csökkent a fogyasztói árindex mértéke, 4,2%-os éves átlagot elérve.

Az átlagos fogyasztói kosárban szereplő háztartási energia árnövekedésének mértéke szintén tovább csökkent 12,7%-ról 8,2%-ra.

Az ipari termelői árindex – új TEÁOR besorolás szerinti módszertan alapján számítva – lényegében stagnálást mutat az előző évi mértékhez képest: a 2008. évi 5,0%-os átlagos termelői árnövekedés 2009-ben 4,9%-ot mutatott.

A csökkenő fogyasztói árindex az előző évihez képest alacsonyabb átlagos bérfejlesztési igényt eredményezett, míg a pozitív ipari termelői árindex beruházási oldalon növelte a folyamatban lévő projektek költségeit.

Kamatok

A hazai deviza stabilizálódását követően, a deflációs környezet adta lehetőségeket kihasználva, valamint a gazdaság élénkítését is támogatva a jegybank felhagyott a 2008-ban követett alapkamat növelési stratégiával, és folyamatos kamatvágásokba kezdett 2009 során. Így a 2009 elején érvényes 10%-os alapkamat 7 lépcsőben 6,25%-ra csökkent az év végére.

Az alapkamat változását részben – némi időbeli eltolódással – az állampapírpiazi referenciahozamok is követték.

Az MVM közép-és hosszú távú befektetései szempontjából releváns, 10 éves referenciahozam szintje a 2008. év végén tapasztalt 8-9%-os tartományból 2009 első félévében tovább emelkedve 10-12%-os szintet is elért, majd az év második felében határozott és egyértelmű csökkenést mutatva 7-8% körüli lett 2009 végére.

A referenciahozamokhoz kapcsolódóan, a szuverén magyar államadósság kockázati felára (CDS² ára) a 2008 végén tapasztalt csökkenés után 2009 első negyedében ismét 600 bázispont (bp) körüli szintre emelkedett, majd a gazdasági és politikai stabilizálódással párhuzamosan a 200-250 bp-os tartományba esett az év végére. A szuverén kockázati szint mérséklődése a jövőbeli külső forrásbevonások költségét jelentősen csökkentheti, így – megfelelő időzítés esetén – hozzájárulhat az MVM Csoport folyamatban, illetve előkészítés alatt lévő beruházásainak versenyképességéhez.

² Credit de fault swap: hitelkockázati csereügylet ára

Devizaárfolyamok

A 2008 végén látszólag stabilizálódó forint árfolyamok meglepetésszerűen és drasztikus módon gyengültek 2009 első negyedévében. Az euró ára az előző év végi 265 forintról 310 forintra nőtt márciusra. Hasonló mértékű gyengülés jellemzi az időszak elejét a dollárral, jennel és svájci frankkal szemben.

Az első negyedévet követően – a bevezetett megszorító intézkedések, valamint az IMF-fel folytatott sikeres tárgyalások eredményeképpen – a forint folyamatos erősödésbe kezdett, és kisebb volatilitás mellett stabilizálódott a 270 Ft/€ árfolyamtartományban az év végére.

Az év eleji időszak hatalmas kilengései jelentős – de a kockázatkezelési politika alapján kezelhető mértékű – árfolyamkockázatokkal terhelték a tervezett üzletmenetet.

tapasztalni, és az év végére a 40 dolláros szintről 70-80 dollár közé emelkedett egy hordó ára. A határidős jegyzések alapján pedig 2010-ben további drágulás várható.

A hazai földgáz beszerzések olajszármazékokhoz kötött árazása miatt a növekvő olajár a szerződésekben foglalt időbeli késleltetéssel a földgáz dollárban kifejezett árában is érzékeltette a hatását. Ugyanakkor ezen drágulást a forint dollárral szembeni erősödése a hazai felhasználás szempontjából részben ellensúlyozni tudta.

A nukleáris üzemanyagok (U_3O_8) ára 2009 első negyedévében jelentős csökkenést mutatott, majd egy nyári és őszi kiugrást követően 100 \$/kg szintet ért el.

A villamosenergia-termelőknél változó jellegű költségként keletkezik a CO_2 kibocsátási egységek (kvóták) beszerzési ára is. Az ingyenesen allokált kvótákon felül szükséges CO_2 kibocsátási mennyiség a technológiai adottságoktól függő mértékben terheli a villamos energia előállítását. A CO_2 kvóták 2009 elejére 10 €/t szint alá csökkenő ECX spot jegyzési árai nyárra 15 €/t szintre emelkedtek. A bekövetkezett drágulást némi hullámvás követte, de az árszint az év második felében lényegében mindvégig a 12-15 €/t tartományban maradt. A 2012-ben véget érő kiosztási időszak hátralévő részére vonatkozó határidős jegyzések a spot árszintnél 2-4 euróval magasabb tartományban mozognak. A szén-dioxid kvótákkal kapcsolatban ugyanakkor az MVM jelenlegi kitettsége – a saját erőműpark összetétele, valamint az újrakötött villamosenergia-vásárlási szerződésekkel érintett további erőművi portfólió miatt – nem meghatározó jelentőségű.

Az MVM Csoport és a hazai villamosenergia-rendszer szempontjából meghatározó jelentőségű a kőolaj- és gázbázisú erőművek tüzelőanyag-költségének, valamint a nukleáris fűtőanyag beszerzési árának alakulása.

Tüzelőanyag-árak

Az MVM Csoport és a hazai villamosenergia-rendszer szempontjából meghatározó jelentőségű a kőolaj- és gázbázisú erőművek tüzelőanyag-költségének, valamint a nukleáris fűtőanyag beszerzési árának alakulása.

A brent olaj világpiaci árában a 2008-as évben tapasztalt „hullámvásút” (90-140-40 \$ / bbl) után 2009-ben egyértelműen növekvő tendenciát lehetett

1. ábra Német főpiaci forward árak változása

4.2.2 Az európai és a magyar villamosenergia-piac 2009-ben

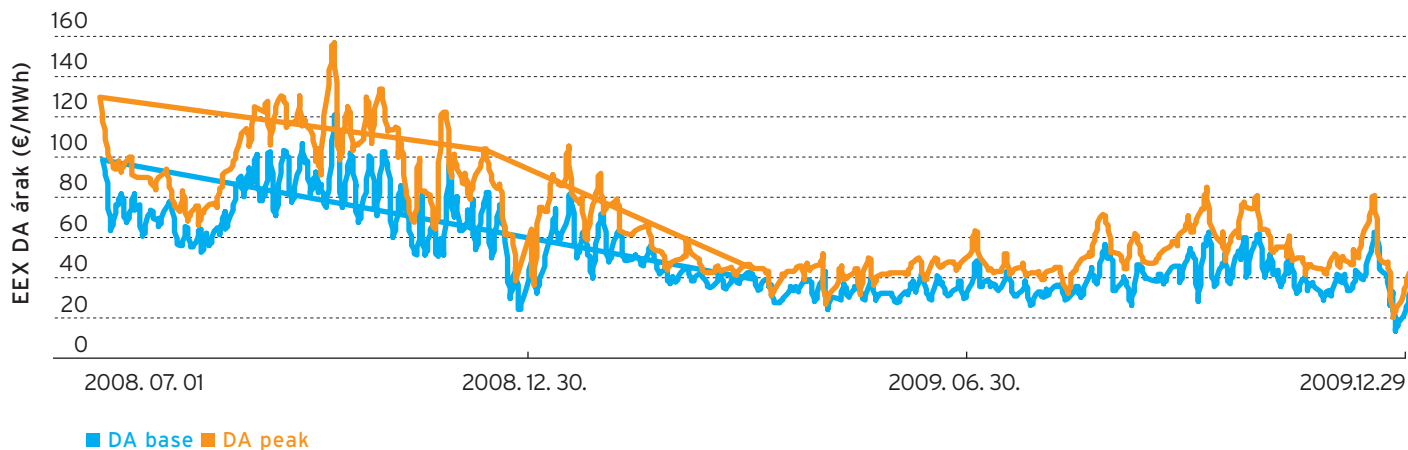
Az európai és hazai villamosenergia-piacot 2009-ben a 2008. második felében megkezdődött gazdasági visszaesés jellemezte. Ennek következtében az ipari

termelés csökkenése miatt a villamosenergia-igények és árak is lényegesen csökkentek. A régióban meghatározó „horgony” funkciót betöltő lipcsei áramtőzsde (EEX) jegyzési árai a zsinórtermék vonatkozásában az év eleji közel 60 €/MWh-s szintről a második negyedévben átmenetileg lecsökkentek ugyan 30 €/MWh körüli szintre, azonban az

év hátralévő részében 40 €/MWh körüli szinten zajlott a kereskedés. A magyarországi nagykereskedelmi spot árak az EEX áraival lényegében párhuzamosan mozogtak.

A piaci szereplők bizonytalanok voltak a tekintetben is, hogy a gazdasági recesszió meddig tart, a fellendülést követően a villamosenergia-igények

2. ábra Német főpiaci napi kereskedelmi árak változása

mikor érik el a válságot megelőző szintet. Ez a bizonytalanság tükröződött a 2010-es forward árak éven belüli változásában is (1. ábra). Átmeneti növekedést csak a gyors kilábalásban való év elejei bizakodás eredményezett, ezt követően a lefelé tartó trend érvényesült az árakban. Összességében az UCTE területén a villamosenergia-fogyasztás az elmúlt évben 4,4%-kal csökkent.

Hasonló tendencia érvényesült a napi kereskedelembe is (2. ábra), a base-load (zsinór) villamos energia árak 20-30, a peakload (csúcsidőszaki) árak 30-50 €/MWh-val is alacsonyabbak voltak a megelőző évi áraknál.

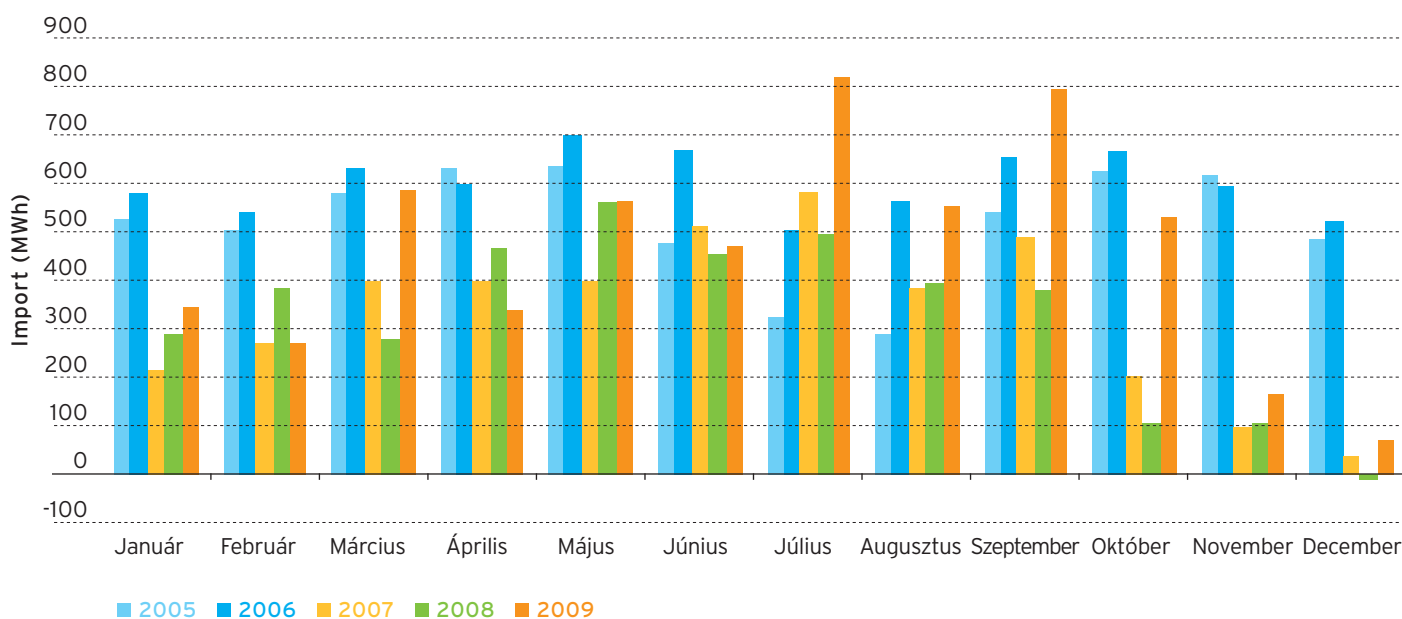
A német főpiaci és regionális villamos-

energia-igény csökkenés nagy kínálatot eredményezett a hazai piacon is, ennek következtében a villamos energia import jelentősen megnőtt. A havi import-export szaldó alakulását bemutató, 3. ábrán megfigyelhető, hogy néhány hónapban (pl.: szeptember) a havi import nagysága megduplázódott, október hónapban több mint négyszeresére nőtt. A szezonális, az év elejei és végi átlagosnál kisebb import megmaradt.

A regionális kereskedelmi forgalmat, országokénti import-export szaldót az UCTE adatai alapján a 4. ábra mutatja. 2008-hoz képest a gazdasági visszaesés miatt jelentős változás követ-

kezett be. Az olcsó energiaforrásokkal (atomerőművel, vízerőművekkel, támogatott széntüzelésű erőművekkel) rendelkező országok, pl.: Lengyelország, Csehország, Szlovénia, Bosznia-Hercegovina növelni tudták exportjukat, Szerbia pedig importőrből exportőrré vált. Lényegesen visszaesett Ukrajna és Románia exportja. A korábban Olaszországból importáló Görögország a regionális energiafelesleget 2009-ben exportőrként értékesítette.

3. ábra: A havi villamos energia import-export szaldó alakulása 2005-2009. években

4. ábra Regionális villamos energia forgalom (GWh/év)

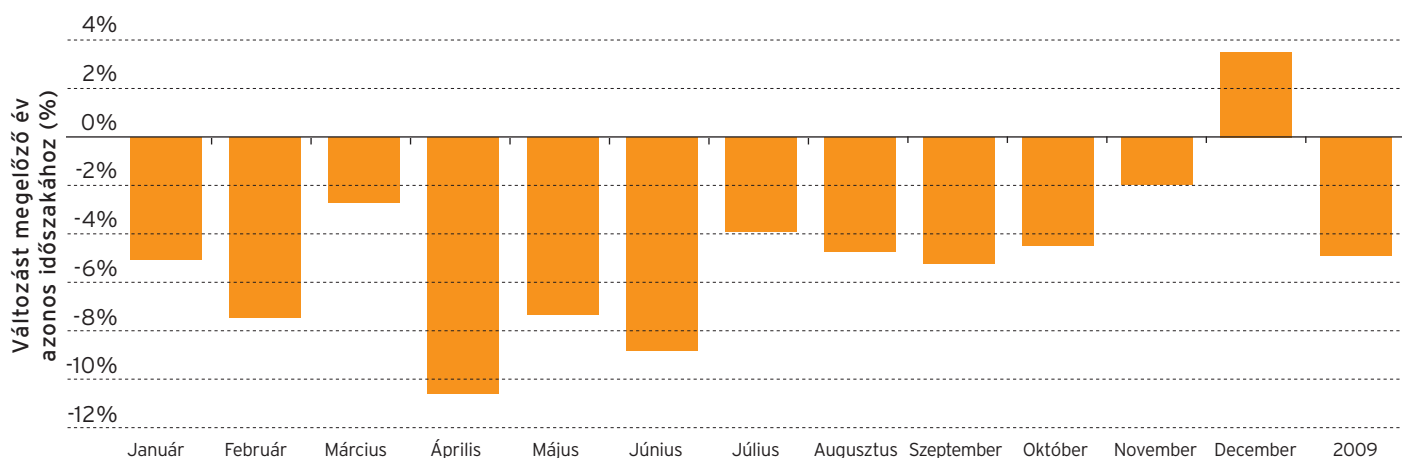

A táblázatban látható boxok színjelölései a következő jelentéseket hordozzák:

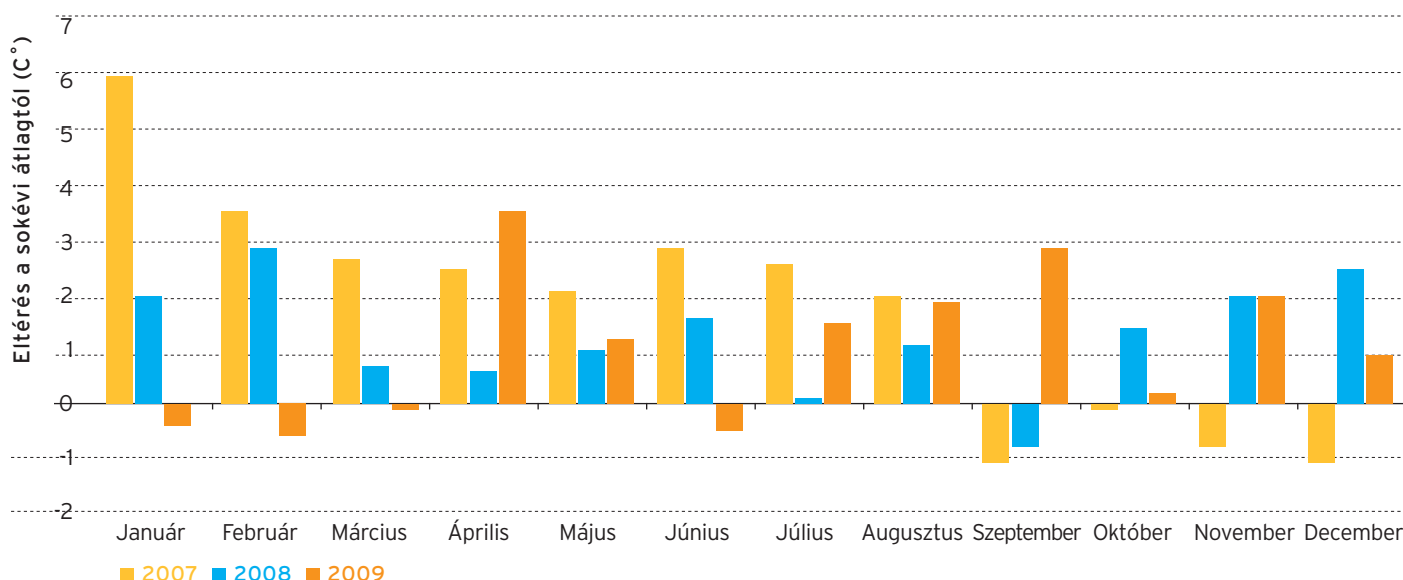
- sárga:** egyenlegében exportáló pozícióban lévő országok, a mennyiségi adat az export-import egyenleget mutatja
- kék:** egyenlegében importáló pozícióban lévő országok, a mennyiségi adat az export-import egyenleget mutatja
- fehér:** az adott határon keresztül szállított mennyiségek abszolút értékeit tartalmazza, a nyilak pedig a szállítás irányát mutatják (kifelé mutató nyíl: export, befelé mutató nyíl: import)

2009-ben a hazai fogyasztói villamosenergia-igények – a MAVIR Zrt. honlapján elérhető havi adatok alapján –, mint azt a következő, 5. ábra mutatja, a megelőző évhez képest ~5%-kal csökkentek. A megelőző évi igényekhez viszonyított csökkenés mértéke havonta jelentősen változott, december hónapban már növekedés jelentkezett.

5. ábra: Fogyasztói igények változása, a megelőző év azonos hónapjához viszonyítva

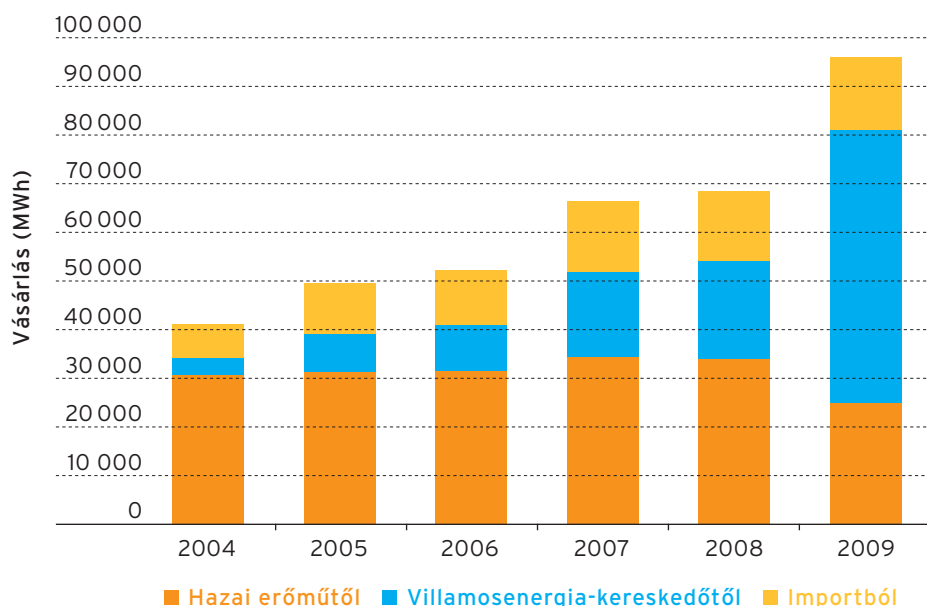
6. ábra: Budapest külterületén mért havi átlaghőmérsékletek eltérése a sokévi átlagtól 2007-2009. években

Az igények változását a gazdasági visszaesés hatása mellett az időjárás (a havi átlaghőmérsékletek alakulását az 6. ábra mutatja) is befolyásolhatta, összességében a sokévi átlagnál melegebb időjárás volt.

A Magyar Energia Hivatal honlapján hozzáférhető nyilvános adatok alapján a kereskedő engedélyesek beszerzését, értékesítését a 7-8. ábra mutatja. Jól látható, hogy a hazai versenypiac folyamatosan növekedett, fejlődése az elmúlt évben is töretlen volt. Az MVM Trade ZRt. nagykereskedelmi részesedése a hosszú távú villamosenergia-adásvételi megállapodások 2008. évi újratárgyalásával, év végi, törvény alapján történő felbontásával lényegesen csökkent. A Paksi Atomerőmű mellett a Mátrai, Csepeli, Budapesti Erőművekkel jött létre kereskedelmi megállapodás. Így az erőművektől történő beszerzése 19,9 TWh-ra csökkent. E mellett még elsősorban a rendszerirányítótól vásárolt kiegyenlítő villamos energiát, illetve kötelező átvétel keretében értékesített villamos energiát.

A beszerzés szerkezetét bemutató 7. ábrán is látható a hazai erőműtől történő beszerzés részarányának csökkenése a kereskedői beszerzés részarányának növekedése mellett.

7. ábra: Kereskedők beszerzése
(2008-tól az MVM Trade beszerzéseinek továbbértékesítése kiszűrve)

Az értékesítés szerkezeténél – 8. ábra – egyre jellemzőbbé válik, hogy a kereskedők közötti forgalom (más kereskedőknek, exportra) meghaladja a végfelhasználóknak (ábrán közüzemi, feljogosított fogyasztóknak, egyéb célra) történő értékesítés nagyságát.

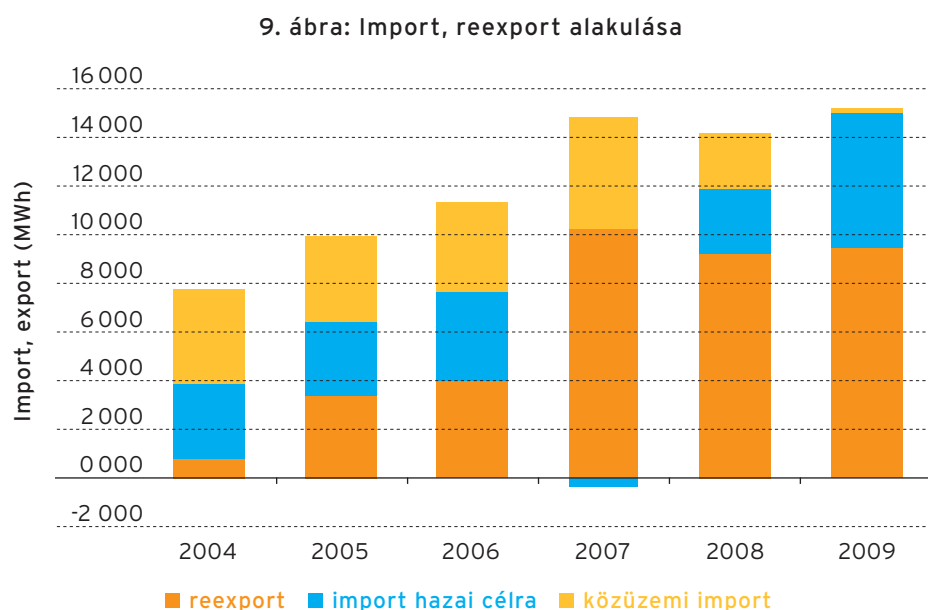
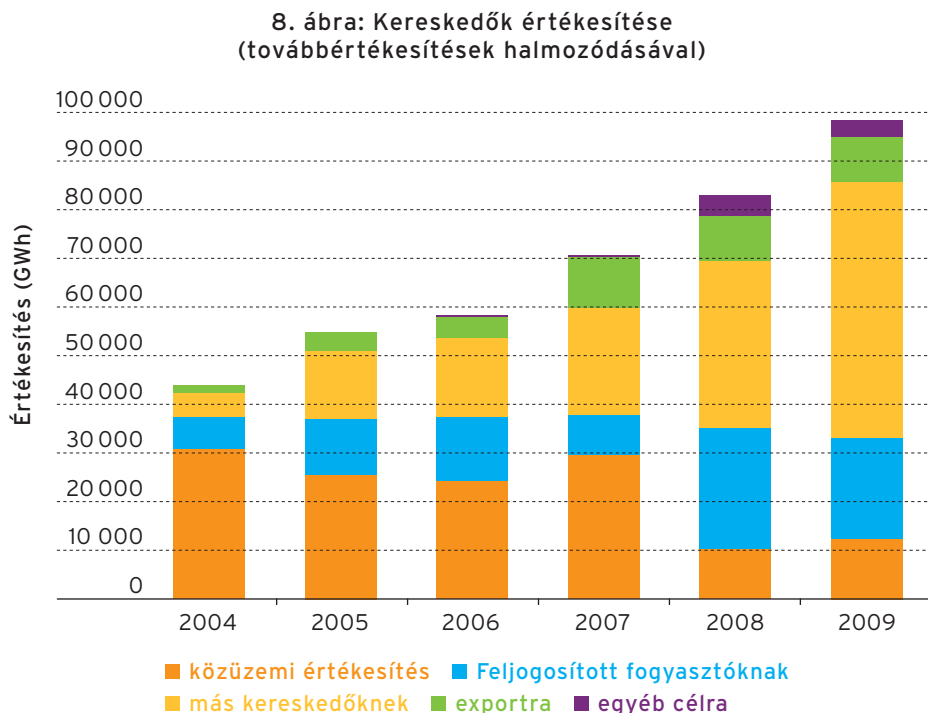
Részleteiben vizsgálva a piaci folyamatokat a következő változások történtek:

- A volt közüzemi nagykereskedő szerepe lényegesen megváltozott. Az egyetemes szolgáltatóvá vált áramszolgáltatók felé történő értékesítése csökkent, ezzel egyidejűleg megnőtt a villamosenergia-kereskedőknek értékesített mennyiség, közvetlenül fogyasztók részére csak mintegy 0,5 TWh-t értékesített.

- A kötelező átvétel a közüzemi nagykereskedőtől a rendszerirányítóhoz került, a fogyasztóknak értékesítő viszonteladók a havonta változó igényhez viszonyított részarányuknak megfelelően vásárolják meg a saját fogyasztóik ellátásához szükséges mennyiséget.
- Miután az összes villamosenergia-igény csökkent és növekedett az import (9. ábra), a hazai nagy erőművek értékesítése lényegesen visszaesett, emiatt a kötelező átvétel keretében értékesített villamos energia részaránya jelentősen megnőtt.
- Tovább nőtt a feljogosított fogyasztóknak, felhasználóknak értékesített villamos energia ára (10. ábra, következő táblázat).

A feljogosított fogyasztóknak, felhasználóknak értékesített villamos energia árának növekedése annak ellenére következett be, hogy a vásárolt és az értékesített villamos energia ára kismértékben, az export ára jelentősen csökkent. Igen nagy, a piaci árakkal nem magyarázható áremelkedés jelentkezett a rendszerszintű szolgáltatások forrásainál és az elosztó hálózati veszteségnél. Utóbbi átlagára 19,96 Ft/kWh-ról 39,09 Ft/kWh-ra nőtt. Úgy tűnik, hogy a kereskedők a piaci árcsökkenés hatásából semmit sem engedtek át a fogyasztóknak. Az elosztó hálózati veszteség árának növekedése pedig csak az átlagtól eltérő különleges forrásigénnyel magyarázható, hiszen a kiegyenlítő energia átlagára (32,79 Ft/kWh) is kisebb volt az elosztó hálózati veszteség áránál.

- Az egyetemes szolgáltatók beszerzési ára több mint 3 Ft/kWh-val csökkent.
- Érdekes anomáliára mutat, hogy a MEH honlapján hozzáférhető adatok alapján a kereskedőknek értékesített villamos energia átlagára (17,98 Ft/kWh) nagyobb volt a villamos energia kereskedőktől történt beszerzés átlagáránál (17,46 Ft/kWh).
- Az egyetemes szolgáltatók árérése 18,93 Ft/kWh beszerzési és 20,93 Ft/kWh értékesítési árral 2 Ft/kWh-ra adódott, amely kismértékben nagyobb volt a jogszabály-

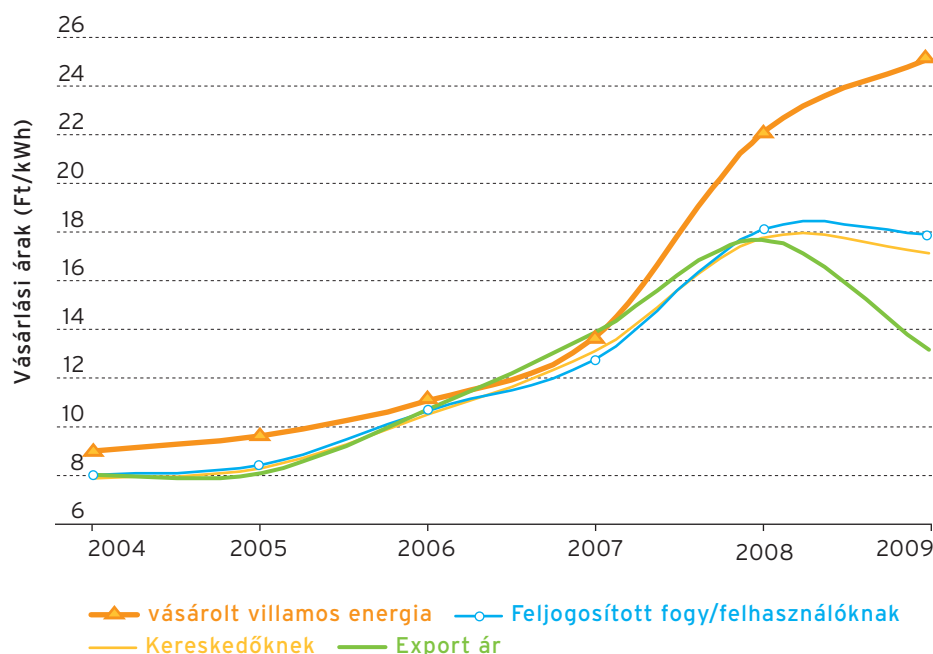

ban engedélyezett 1,9 Ft/kWh értéknél. A részleteket áttekintve feltűnik, hogy miközben a hazai erőművek értékesítési átlagára a táblázatban látható mértékben csökkent, addig az egyetemes szolgáltatók által hazai erőművektől vásárolt villamos energia ára (22,8 Ft/kWh) jelentősen nőtt. Ezt csak a termék átlagostól eltérő jellege magyarázhatja.

- A 2008. évinél kedvezőbb regionális kínálat lehetővé tette, hogy a rendszerirányító tartalékai elérjék vagy meghaladják (11. ábra) az UCTE által elvárt, a BT 5%-ában meghatározott (~ 450 MW) maradó teljesítmény értéket.

A lényegesen megváltozott regionális piaci helyzetet jól tükrözi a versenypiaci kereskedők beszerzési árait mutató 12. ábra is. Egyrészt egyértelmű, hogy a villamosenergia-kereskedők egymás közötti üzletkötéseinek ára 2004-2007 között csaknem teljes mértékben összhangban volt az import villamos energia árával. 2008-ra a helyzet megváltozott, az import ár és az erőművek (kötelező átvétel nélküli) átlagára látszólag azonosra vált. A kötelező átvétel figyelembevételével a különbség nagyságrendben azonos maradt. 2009-ben már a volt közüzemi nagykereskedő (MVM Trade Zrt.) értékesítési ára is közel azonos volt az erőművekből és importból származó források árával. A közüzemi portfólióból, illetve az erőművekből történő értékesítés nagyobb árát 2008-ig, a gazdasági válság előtti regionális forráshiány miatti nagyobb kereslet, illetve a biztos hozzáférés, a határkeresztezési allokációs díjak elmaradása magyarázhatja.

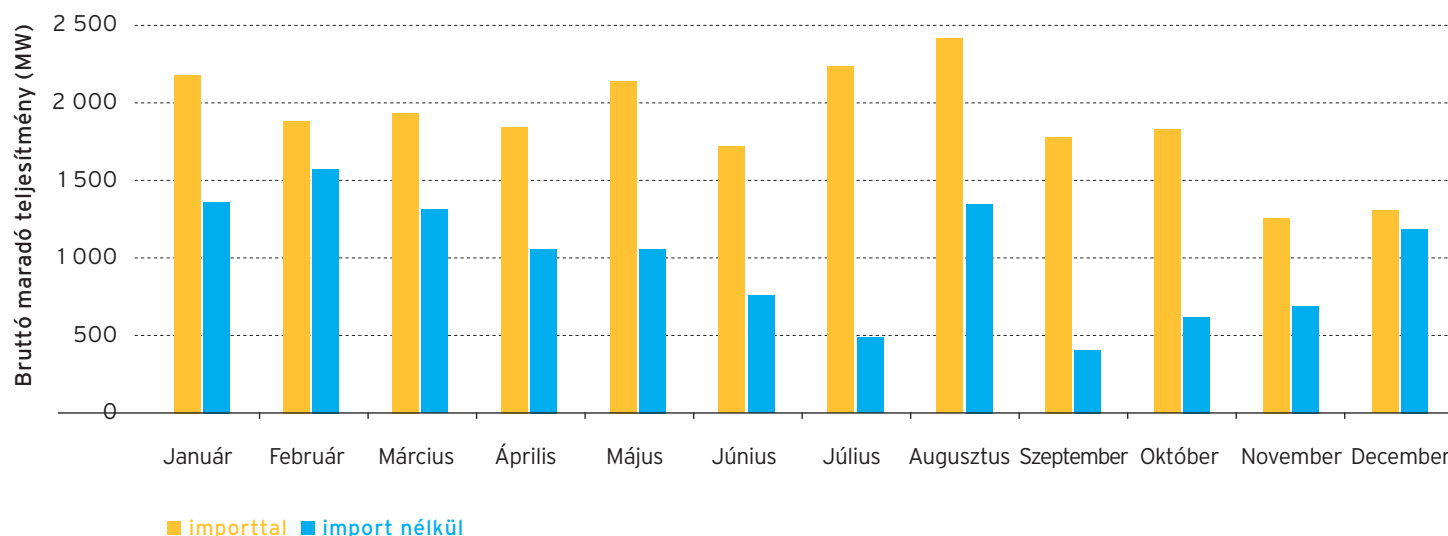
10. ábra: Átlagos versenypiaci beszerzési ár, értékesítési árak
(Az export ár 2004-2007 között a MEH honlapon hozzáférhető
árak és mennyiségek alapján került számításra.)

Villamos energia egységárak (Ft/kWh)	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vásárolt villamos energia	7,77	8,20	10,46	13,08	17,84	17,18
Hazai erőműtől	8,97	9,71	12,78	13,62	16,48	14,84
Rendszeriányfótól köt. átv. keretében					25,24	29,50
Közüzemi nagykereskedőtől	6,08	7,85	9,66	14,75	17,32	16,04
Villamosenergia-kereskedőtől	7,93	8,37	10,63	12,76	18,46	17,46
Importból	7,69	8,08	10,57	12,48	16,50	15,80
Kiegészítő energia átlagára					31,63	32,79
Értékesített villamos energia	8,54	8,91	10,82	13,29	19,16	18,67
Feljogosított felhasználóknak	8,90	9,54	11,00	13,67	22,26	25,37
Egyetemes szolgáltatóknak					16,34	13,18
Kereskedőknek	7,93	8,37	10,63	12,76	18,22	17,98
Export ár számított	7,89	7,96	10,71	13,86	17,80	13,14
Rendszerszintű szolgáltatás forrása					22,55	38,15
Átviteli hálózati veszteség					15,09	18,01
Elosztó hálózati veszteség					19,96	39,09

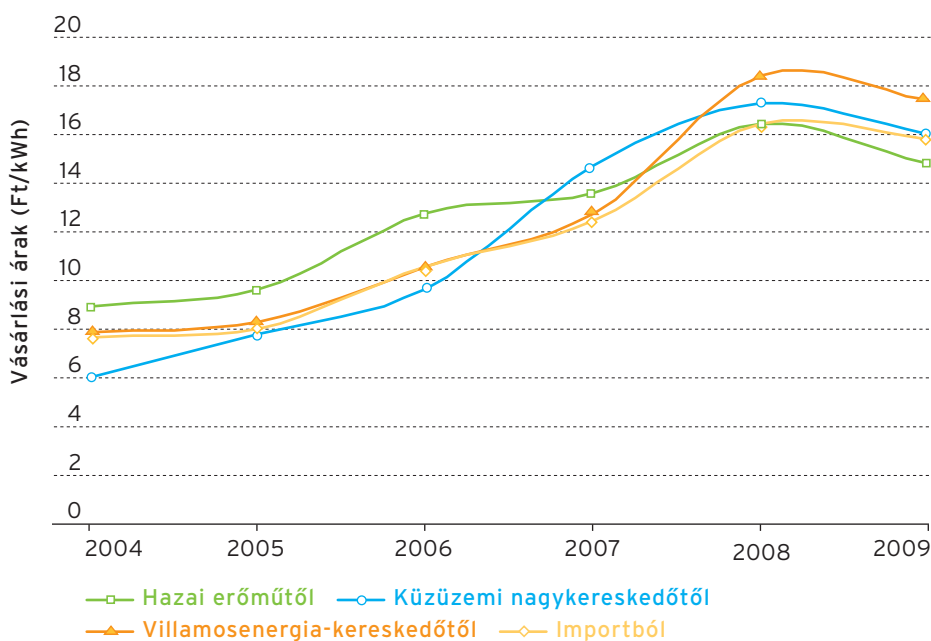
11. ábra: Tartalékok alakulása (minden hónap 3. szerdáján 11:00 órakor)

A piaci szereplők 2009. évi tevékenységét a forgalmi adatok alapján áttekintve megfigyelhető az aktív, illetve a teljes körű (nagykereskedő, viszonteladó) kereskedelmi tevékenységet végző kereskedők számának további lényeges növekedése. 2009-ben a MEH honlapján 99 kereskedő került felsorolásra a 2008. évi 65-tel szemben. Ezek közül azonban 35 (2008-ban 17) nem volt aktív, a kereskedők egy része pedig csak az év bizonyos időszakában kötött ügyleteket. Ugyanakkor a kereskedők egy részénél megfigyelhető a szakosodás. Az aktív kereskedőket – a MEH honlapján hozzáférhető forgalmi adatok alapján – kategorizálva a következők láthatók:

- **Nagykereskedő:** az erőműtől, kereskedőtől vásárolt villamos energiát más kereskedőknek értékesítik, esetenként exportálják. A MEH által közölt adatok szerint 32 db társaság tartozik ide.
- **Nagykereskedő, viszonteladó:** Akülönféle forrásokból beszerzett villamos energiát kereskedőknek, végfelhasználóknak értékesítik, exportálják. A MEH által közölt adatok szerint 20 db társaság tartozik ide.
- **Viszonteladó:** A nagykereskedelmi piacon beszerzett villamos energiát fogyasztóknak értékesítik. A MEH által közölt adatok szerint 10 db társaság tartozik ide.

12. ábra: Versenypiaci kereskedők beszerzési árai

- **Importáló:** Csaknem kizárólag importálnak, a behozott villamos energiát más kereskedőknek értékesítik. A MEH által közölt adatok szerint 2 db társaság tartozik ide.

A korábbi időszakokkal összehasonlítva megfigyelhető, hogy megszűnt a csak külkereskedelmi tevékenységet végző (exportáló) kereskedők csoportja, több korábbi nagykereskedő megjelent viszonteladóként is, valamint számos nagyfogyasztó kereskedőként is belépett a piacra.

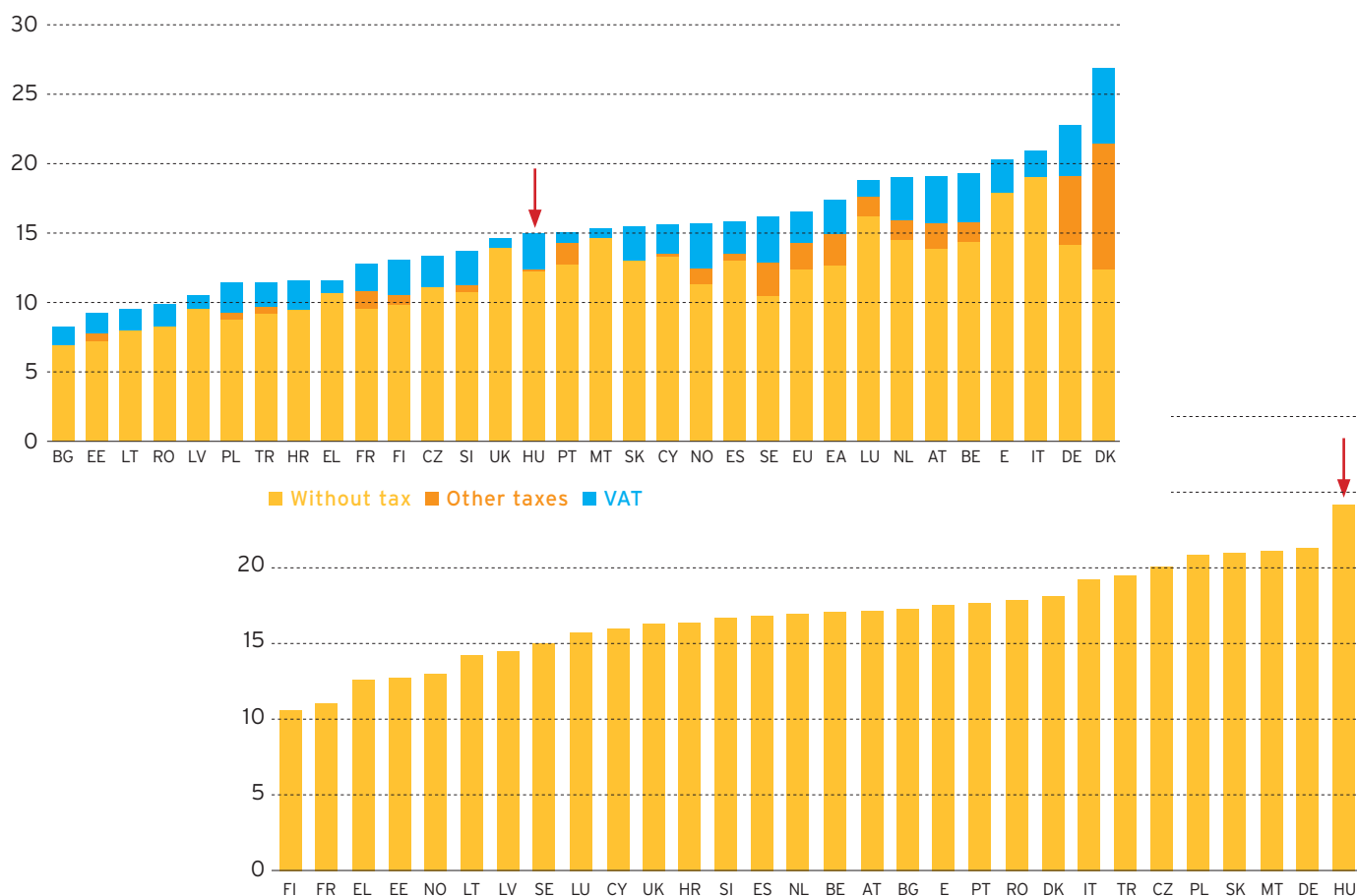
A 2009. évi végfelhasználói árakat az EUROSTAT adatai alapján nemzetközi összehasonlításban a 13-14. ábrák mutatják. A háztartási (2500-5000 kW/év) és ipari (500-2000 MWh/év) villamos energia árakra vonatkozó ábrákon jól megfigyelhető, hogy a hazai árak a legdrágábbak közé tartoznak. Forint árfolyamon átszámítva a lakossági villamos energia ár a középmezőnyben helyezkedik el, de vásárlói erő paritáson kiugróan magas. A nemzeti valuta árfolyamán legolcsóbb árak Bulgária, Észtország, Lettország,

Románia, Litvánia háztartási fogyasztóinál figyelhetők meg. Az ipari áraknál a negyedik legdrágábbak voltunk. E kategóriában a legolcsóbbak a volt szocialista

országok (Észtország, Bulgária), illetve az olcsó vízenergiát, atomenergiát felhasználó országok (Svédország, Finnország, Franciaország) voltak.

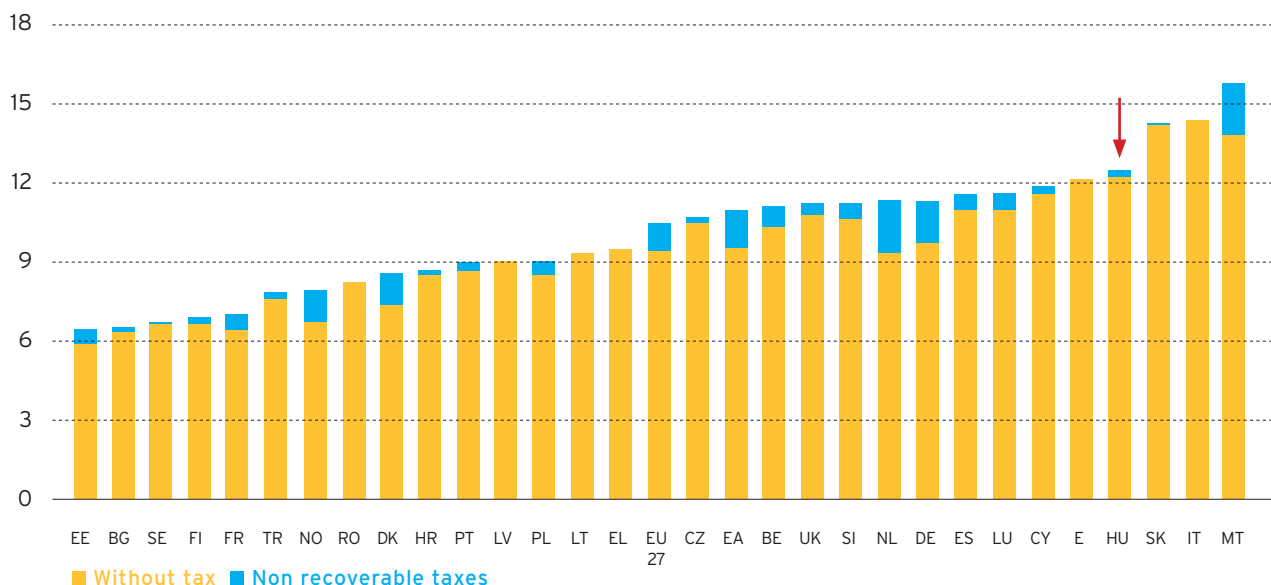
13. ábra: Háztartási fogyasztók árai

€/100 kWh

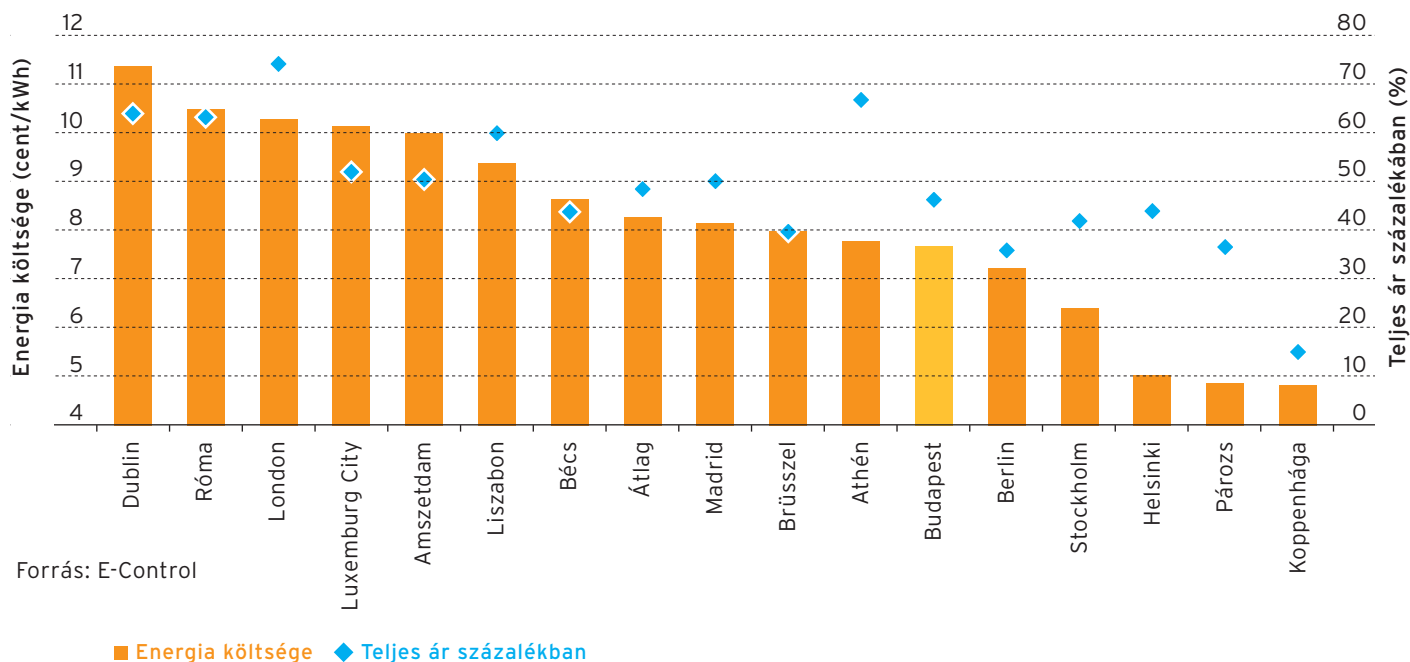

Forrás: Eurostat

14. ábra: Ipari fogyasztók árai

15. ábra: Európai fővárosok árszínvonala

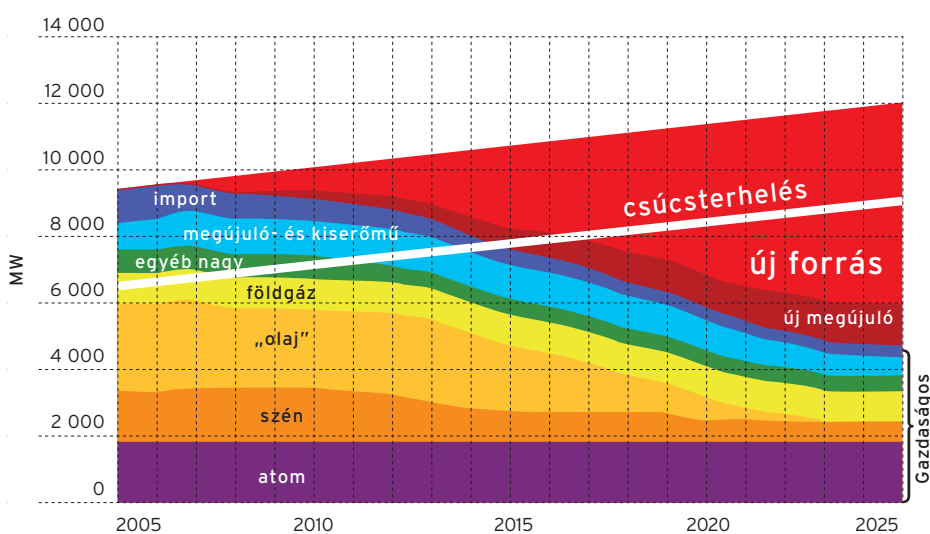
Az osztrák E-Control rendszerirányító összehasonlító elemzést készített az európai fővárosok árszínvonalára vonatkozóan. Az eredeti adatsorban nem szereplő Budapestet is berajzolva (15. ábra) a háztartási árakhoz hasonlóan megállapítható, hogy a hazai árakat árfolyamon átszámítva a középmezőnyben helyezkedünk el.

4.2.3 A hazai villamosenergia-termelési környezet

Az elmúlt évtizedben a magyar energiapolitika, a tüzelőanyag-ellátás tekintetében, a három lábbon állás (nukleáris, szén, szénhidrogén) koncepcióját követte. Amennyiben a különböző energiahordozókhoz kapcsolódó, egyes erőművi technológiák pénzügyi és műszaki kockázatai külön-külön jelentősen megváltoznának, e diverzifikáció csökkenti annak a valószínűségét, hogy ezek a változások egyszerre jelentkezzenek.

A rendszerváltás óta főképp szénhidrogén tüzelésű és megújuló energiaforrásokra alapozó erőművek létesültek, míg nagymértékű selejtezések történtek a széntüzelésű erőművek között.

16. ábra Az energiaforrások összetételének hazai alakulása

A felhasznált energiaforrások terén komoly változások várhatók, mivel a kőolajtartalékok közel járnak a kimerüléshez, és a kiöregedő, hazai szénhidrogén-tüzelésű erőművek teljesítményét pótolni kell. Magyarország függését az orosz gáztól, hosszútávon, mindenképp csökkenteni kell. A villamosenergia-import jelentős növekedésére ugyanakkor nem lehet számítani, mivel az elkövet-

kező években az exportlehetőségek a környező országokban várhatóan szűkülni fognak. A mellékelt 16. ábra azt mutatja, hogy 2025-ig mindenképp szükség lesz új források beépítésére.

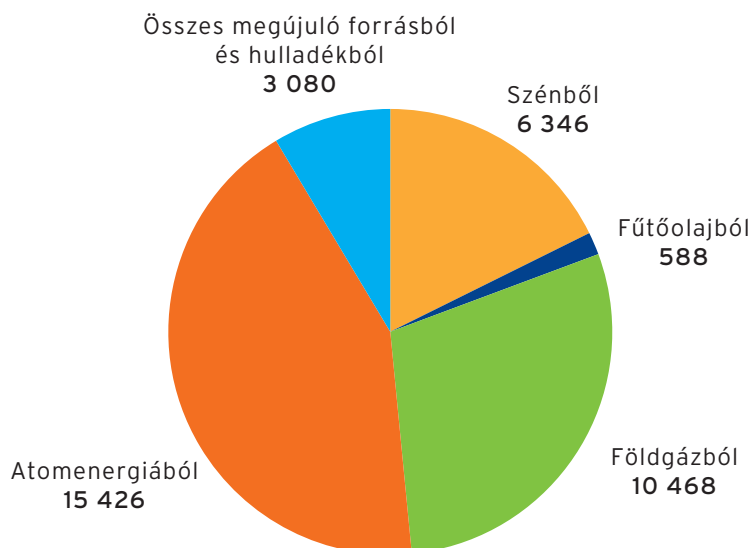
A villamosenergia-termelés megoszlása energiahordozók szerint	1990		2005		2006		2007		2008		2009	
	GWh	%	GWh	%	GWh	%	GWh	%	GWh	%	GWh	%
Energetikai barnaszénből	4 607	16,8	1 327	3,7	1 229	3,4	762	1,9	920	2,3	819	2,3
Lignitből	2 605	9,5	5 132	14,4	5 460	15,2	6 042	15,2	5 327	13,3	5 263	14,7
Feketeszen féltermékből	942	3,4	517	1,4	340	0,9	546	1,4	681	1,7	264	0,7
Szénből összesen	8 154	29,7	6 977	19,5	7 029	19,6	7 350	18,4	6 928	17,3	6 346	17,7
Fűtőolajból	914	3,3	466	1,3	534	1,5	589	1,5	355	0,9	588	1,6
Földgázból	4 486	16,3	12 337	34,5	12 978	36,2	15 116	37,9	15 317	38,3	10 468	29,2
Szénhidrogénből összesen	5 400	19,7	12 803	35,8	13 512	37,7	15 705	39,4	15 672	39,2	11 056	30,8
Fosszilis energiahordozókból összesen	13 554	49,4	19 780	55,3	20 541	57,3	23 055	57,8	22 600	56,5	17 402	48,5
Szélergiából	0	0,0	10	0,0	43	0,1	110	0,3	205	0,5	331	0,9
Vízenergiából	178	0,6	208	0,6	186	0,5	210	0,5	213	0,5	228	0,6
Biomasszából	0	0,0	1 612	4,5	1 215	3,4	1 488	3,7	1 818	4,5	2 124	5,9
Egyéb megújuló forrásból + hulladékból	0	0,0	300	0,8	413	1,2	340	0,9	371	0,9	397	1,1
Megújuló forrásból + hulladékból összesen	178	0,6	2 130	6,0	1 857	5,2	2 148	5,4	2 607	6,5	3 080	8,6
Atomenergiából	13 731	50,0	13 834	38,7	13 461	37,5	14 677	36,8	14 818	37,0	15 426	43,0
Összesen	27 463	100,0	35 744	100,0	35 859	100,0	39 880	100,0	40 025	100,0	35 908	100,0

Forrás: Magyar Energia Hivatal

Egyre több országban gazdaságossági, környezetvédelmi és ellátás biztonsági okokból komolyan foglalkoznak a meglévő nukleáris kapacitások bővítésével vagy azzal, hogy felépítsék első atomerőműüket. A legkisebb ráfordítást és leggyorsabb megtérülést a meglévő blokkok teljesítménynövelési és üzemidő-hosszabbítási programjai jelentik, ezeknél jelentősebb kihívás az új blokkok építése. Nagyléptékű program bontakozik ki az elavuló, gazdaságtalanná váló, klímavédelmi megfontolásokból leállítandó vagy nem kívánatos import függőséget jelentő fosszilis erőművek nukleáris alapú kiváltására. A magyar energiapolitikának is szerves része a nukleáris opció.

A Parlament 2008-ban a 40/2008. (IV. 17.) határozatával elfogadta a 2008-2020. évekre vonatkozó **energiapolitikai koncepciót**, amelynek célja, hogy a hosszú távú szempontokat is mérlegelve, optimalizálja az ELLÁTÁSBIZTON-

17. ábra: A magyarországi villamosenergia-termelés megoszlása energiahordozók szerint a 2009. évben

SÁG, a VERSENYKÉPESSÉG és a FENNTARTHATÓSÁG, mint elsődleges célok együttes érvényesülését, a gazdaság és a lakosság energiaigényeinek biztonságos, gazdaságos, a környezetvédelmi

szempontok figyelembevételével történő kielégítése, az energiapiaci verseny erősítése, valamint az Európai Unió keretében meghatározott közösségi célok megvalósulásának elősegítése mellett.

A koncepció kimondja, hogy az **ellátás-biztonság** érdekében törekedni kell a kiegyensúlyozott energiaforrás-struktúra elérésére és fenntartására. Ebből a célból elő kell segíteni a hazai források részarányának fenntartását, illetve növelését, az energiahordozó import szállítási útvonal és forrás szerinti diverzifikálását, az energiahordozó-szerkezetnek és a biztonsági készleteknek az ellátás biztonsága szempontjából optimális kialakítását, valamint a regionális energiapiacok kialakulását elősegítő infrastruktúra fejlesztését.

Az energiapolitikának – az Európai Unió egységes belső energiapiacába történő integrálódáson, az iparágban bekövetkező technológiai előrehaladáson, a kutatás-fejlesztési tevékenységen, valamint a regionális piacon kialakuló árakon keresztül – hozzá kell járulnia Magyarországnak gazdasági **versenyképességének növeléséhez**.

Az energiapolitikának a fajlagos energiafelhasználás csökkentésén, a megújuló energiaforrások és a hulladékból nyert energia arányának – Magyarország természeti adottságaival és a lakosság te-

elvének megfelelő, valamint az Európai Unió célkitűzéseivel összhangban álló – növelésére vonatkozó stratégiát, amely hozzájárul a hazai üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkentési célok megvalósításához is.

Az Országgyűlés továbbá arra kérte fel a Kormányt (a határozat 12. f) pontjában), hogy kezdje meg az új atomerőművi kapacitásokra vonatkozó döntés-előkészítő munkát: a szakmai, környezetvédelmi és társadalmi megalapozást követően a beruházás szükségességére, feltételeire, az erőmű típusára és telepítésére vonatkozó javaslatait – a kellő időben – terjessze az Országgyűlés elé. Az Országgyűlés 25/2009. (IV. 2.) határozatában előzetes, elvi hozzájárulást adott a paksi atomerőmű telephelyén új blokk(ok) létesítését előkészítő tevékenység megkezdéséhez.

” A Parlament 2008-ban a 40/2008. (IV. 17.) határozatával elfogadta a 2008-2020. évekre vonatkozó energiapolitikai koncepciót, amelynek célja, hogy a hosszú távú szempontokat is mérlegelve, optimalizálja az ellátásbiztonság, a versenyképesség és a fenntarthatóság, mint elsődleges célok együttes érvényesülését,...

herbíró képességével összhangban álló – növelésén, környezetés természetbarát technológiák fokozatos bevezetésén keresztül hozzá kell járulnia a **fenntartható fejlődés**hez. Biztosítani kell a magyar energiapolitika és klímapolitika közötti összhangot. Az üvegházhatású gázki-bocsátások csökkentésére vonatkozó vállalások során figyelembe kell venni azoknak a magyar gazdaságra gyakorolt energia-ellátásbiztonsági, gazdasági és versenyképességi hatásait.

Az Országgyűlés (a határozat 12. l) pontjában) az energiapolitika céljainak megvalósítása érdekében többek között arra kérte fel a Kormányt, hogy dolgozza ki a megújuló energiaforrások felhasználásának – Magyarország természeti és gazdasági adottságainak, a lakosság teherbíró képességének, a legkisebb költség és a környezeti fenntarthatóság

4.2.4 A hazai villamosenergia-kereskedelmi piaci környezet

A szabályozási környezet változása miatt átforgalmódott hazai villamosenergia-piac négy – lényegesen eltérő feltételek és árak mellett működő – részterületből áll:

- a kötelező átvétel (KÁT) piaca: a villamos energia meghatározott termelőktől történő átvétele, szabályozott áron;
- az egyetemes szolgáltatás piaca: az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók ellátása, szabályozott áron;
- a versenypiac: villamosenergia-nagykereskedelem és az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult felhasználók ellátása, piaci áron;
- rendszerszintű szolgáltatások piaca: a rendszerirányító részére a villamosenergia-rendszer egyensúlyának, a biztonságos és megfelelő minőségű villamosenergia-átvitel fenntartása céljából kereskedelmi alapon nyújtott szolgáltatások piaca.

A **kötelező átvétel** körébe egyrészt a megújuló primer energiahordozókból termelt, másrészt a jó hatásfokú kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés során előállított villamos energia tartozik. A termelői engedélyesek, az új szabályozás alapján, jogosultak csatlakozni a MAVIR ZRt. úgynevezett „zöld mérlegkör”-éhez, melyet a rendszerirányító (azaz ő maga) egyenlít ki. A termelt villamos energiát a MAVIR ZRt. a piaci árnál általában magasabb, szabályozott áron veszi át, amelyet azután a végfogyasztóknak történő értékesítésük arányában a kereskedelmi engedélyesek és az egyéb átvételre kötelezett piaci szereplők kötelesek megvásárolni.

Az **egyetemes szolgáltatásra** jogosult felhasználók ellátását a területi egyetemes szolgáltatók (korábban közüzemi áramszolgáltatók) biztosítják, amelyek az ehhez szükséges villamos energiát az MVM Trade ZRt.-től (korábban közüzemi nagykereskedő) szerzik be. E beszerzés forrását az uniós követelményeknek megfelelően újratárgyalt szerződések alkotta portfólió biztosítja. Az egyetemes szolgáltatók számára szükséges villamos energiát az MVM Trade ZRt., az ugyancsak újratárgyalt villamosenergia-értékesítési szerződések alapján értékesíti.

Az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult felhasználókat a kereskedelmi engedélyes piaci szereplők a **versenypiacon**

kétoldalú szerződések alapján látják el. A hazai versenypiac két jól elhatárolható része a nagykereskedelmi piac (kereskedők egymás között, valamint a kereskedők és a források között), valamint a kiskereskedelmi piac (a felhasználók és a kereskedők között). Ennek a szegmensnek a forrás oldalát

- az MVM Trade ZRt. által le nem kötött hazai források,
- az import, és
- az MVM Trade ZRt. versenypiaci kapacitás-aukciói, valamint egyéb (POWERFORUM) transzparens értékesítései képezik.

Az elosztó- és az átviteli hálózati veszteséget fedező villamos energia értékesítése is a versenypiacon történik.

Az átviteli rendszerirányító (MAVIR ZRt.) a rendszer biztonsága és a minőségi ellátás érdekében, kereskedelmi alapon, a következő **rendszerszintű szolgáltatásokat** biztosítja:

- feszültség- és meddőteljesítmény szabályozás,
- üzembiztonsági szolgáltatások,
- kiegyenlítő szabályozás, valamint
- hálózati átviteli keresztszettek, metszések kezelése.

Az első három pontban felsorolt szolgáltatások nyújtásához szükséges erőművi kapacitást és villamos energiát a MAVIR ZRt. bármely hazai vagy külföldi termelő vagy kereskedő számára hozzáférhető módon, nyilvánosan (versenytárgyalások formájában) szerzi be.

A termelői engedélyesek, az új szabályozás alapján, jogosultak csatlakozni a MAVIR ZRt. úgynevezett „zöld mérlegkör”-éhez, melyet a rendszerirányító (azaz ő maga) egyenlít ki.

5 VÁLLALATIRÁNYÍTÁS

5.1 A cégcsoport felépítése, a társaságok tevékenysége

Az MVM Csoport 18. (irányítási szempontú kategorizálást mutató) ábrán bemutatott tagvállalatai a konszolidáció szempontjából teljes körűen bevont leányvállalatnak minősülnek, kivéve a „Befektetések” kategóriába sorolt társaságokat.

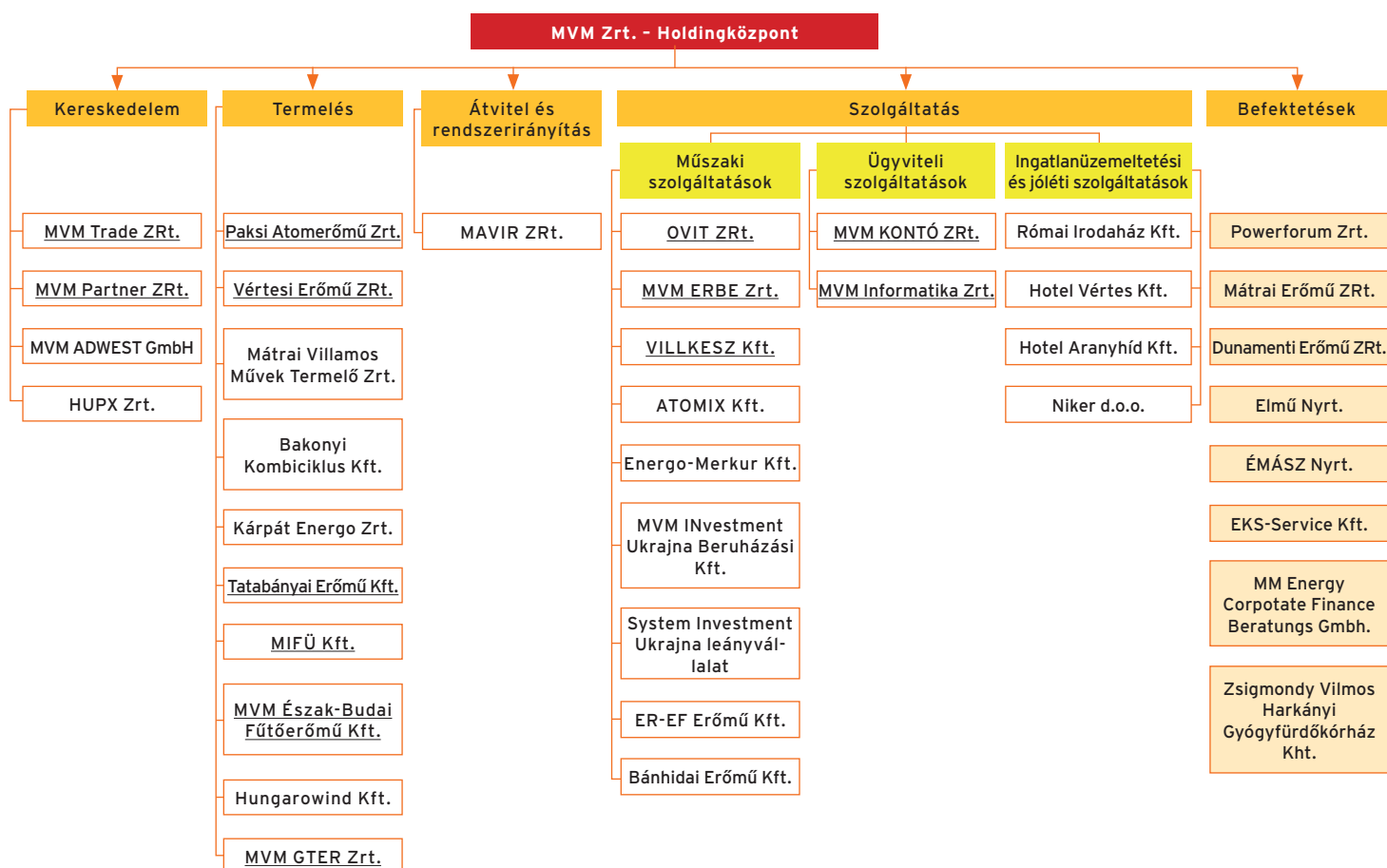
A befektetési kategóriába sorolt vállalkozások minősítése konszolidációs szempontból:

- Közös vezetésű vállalkozás: a Powerforum Zrt. és az EKS-Service Kft.
- Társult vállalkozás: Dunamenti Erőmű ZRt., a Mátrai Erőmű ZRt., a Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Kft. és az MM Energy GmbH.

- Egyéb részesedési viszonyú vállalkozás: ELMŰ Nyrt. és ÉMÁSZ Nyrt.

A számviteli szempontú konszolidációs körbe az ábrán felsoroltakon kívül további társult (3 db) és egyéb részesedési viszonyú (7 db) vállalkozások is tartoznak.

18. ábra: A társaságcsoporthoz tartozó szervezeti ábrája (az elismert vállalatcsoport tagjait aláhúzás jelöli)

5.2 Az elismert vállalatcsoport tagjai és működése

Az irányítási rendszer átalakításának jogi keretrendszerét a 2006. július 1-jével hatályba lépett, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény – az új Gt. – biztosítja. A törvény az „elismert vállalatcsoport” intézményének bevezetésével lehetőséget adott arra, hogy az elkülönült – anyavállalat-leányvállalat jellegű viszonyban álló –, de üzleti értelemben közös irányítású cégek egységes üzletpolitikai koncepció alapján működhessenek. Ennek során az „elismert vállalatcsoport” uralkodó tagja, a csoport stratégiai céljainak elérése

érdekében, egységes eszközrendszer alkalmazásával irányítja a társaságcsoporthoz tartozó vállalatokat.

Az elismert vállalatcsoport tagjai közé tartozó leányvállalatok nevét a 18. ábrán aláhúzással jelöltük, valamennyien a konszolidációba teljes körűen bevont társaságok.

Az új irányítási rendszer nem cél, hanem egy korszerű eszköz, a cégcsoport versenyképességének javítása, értékének növelése érdekében. Az átalakulás a teljes piacnyitás idejére egy lényege-

sen rugalmasabb, a piaci kihívásokra gyorsan és hatékonyan válaszolni képes cégcsoport létrejöttét alapozta meg. Az új irányítási rendszer ugyanakkor semmilyen módon nem érinti az egyes leányvállalatok engedélyesi tevékenységét, elsődleges célja a csoportszinten hatékony üzleti működés biztosítása.

A MAVIR ZRt., amely a magyarországi átviteli rendszerirányító társaság, bár tulajdonilag a cégcsoport tagja, speciális helyzeténél fogva nem tagja az elismert vállalatcsoportnak.

Az új irányítási rendszer nem cél, hanem egy korszerű eszköz, a cégcsoport versenyképességének javítása, értékének növelése érdekében.

5.3 A felelős vállalatirányítási rendszer

Az MVM Zrt. működésének keretfeltételeit és jogi környezetét a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) jelöli ki. Az MVM Zrt. Alapszabálya ennek alapján, ezzel összhangban határozta meg a társasági működés szabályait.

A Közgyűlés

A Közgyűlés a társaság legfőbb szerve, amely a részvényesek összességéből áll. A részvényesek a jogukat a Gt.-ben és az Alapszabályban foglaltaknak megfelelően a Közgyűlésen gyakorolják (Alapszabály 16. pont). Az MVM Zrt. kizárólag „A” sorozatú törzsrészvényeket

bocsátott ki, amelyek azonos jogokat biztosítanak a részvényesek számára. A társaság évente egyszer, május 31-ig tart rendes, és szükség szerint rendkívüli közgyűlést(eket). A Gt. 49. § (1) bekezdése, illetve az Alapszabály 19. pontja alapján rendkívüli közgyűlést kell összehívni, ha azt a szavazatok legalább öt százalékát képviselő részvényesek az Igazgatóságnál – a cél és az ok megjelölésével – írásban kérik. A Gt. 217. § (1) bekezdés alapján azok a részvényesek, akik a szavazatok legalább öt százalékával rendelkeznek – az ok megjelölésével – írásban kérhetik az

igazgatóságtól, hogy valamely kérdést tűzzön a Közgyűlés napirendjére.

A Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyeket a Gt., illetőleg az MVM Zrt. Alapszabálya rögzíti. A Gt.-ben megállapított kizárólagos hatáskörök (az alapszabály megállapítása és módosítása, a társaság átalakulása, megszűnése vagy működési formájának megváltoztatása, az igazgatósági, felügyelő bizottsági tagok és a könyvvizsgáló megválasztása és visszahívása, a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása, osztalékfelőleg fizetése, részvények átalakítása, átváltoztatható kötvény kibocsátása, alaptő-

ke felemelése vagy leszállítása) mellett az Alapszabály számos egyéb kizárólagos hatáskört állapít meg a Közgyűlés számára. Ezen jogkörök döntően a társaság gazdálkodásának (meghatározott értékhatár feletti befektetés, eszközértékesítés, hitelfelvétel, kezesség- vagy garanciavállalás) szorosabb tulajdonosi kontrollját hivatottak biztosítani, különös tekintettel a jelenleg meghatározó állami tulajdon védelmére is.

Az Igazgatóság

Az Igazgatóság a társaság ügyvezető szerve, amely legfeljebb 7 tagból áll. Tagjait a Közgyűlés választja, elnökét a tagok maguk közül választják.

Az Igazgatóság képviseli a társaságot harmadik személyekkel szemben, kialakítja a társaság munkaszervezetét, gyakorolja a

a munkáltatói jogokat. Az MVM Zrt. Igazgatóságának tagjai közül egyedül Mártha Imre a társaság alkalmazottja, a másik hat tag független igazgatósági tagnak tekinthető.

Kapcsolat a felsővezető díjazása és a szervezet teljesítménye között:

Az MVM Zrt. vezérigazgatójának díjazása tartalmaz fix és teljesítménytől függő (prémium) elemeket. A 2009. évi prémium mértéke az éves személyi alapbér 80%-a, mely az alábbi teljesítményekhez volt kötve:

- A társaságcsoporthoz érje el az üzleti tervben előirányzott csoportszintű konszolidált adózott eredményt.
- A mátrai és a bükkai lignitvagyonra alapozott új erőmű előkészítő munkálataihoz a társaság biztosítsa az előírány-

- Hajtsa végre a társaságcsoporthoz tőzsdei megfeleléséhez szükséges belső felkészülési folyamatokat és feladatokat.

A tisztségviselők összeférhetetlenségére vonatkozó alapvető szabályokat a Gt. tartalmazza (24. § (3) bekezdés, 25. §).

Az Alapszabály 35/A. pontja alapján az Igazgatóság tagjai a személyüket érintő összeférhetetlenségi okot – a szükséges intézkedések megtétele végett – haladéktalanul kötelesek közölni az Igazgatóság elnökével. A vezető tisztségviselő az új vezető tisztségviselői megbízás elfogadásától számított tizenöt napon belül azokat a társaságokat, ahol már vezető tisztségviselő vagy felügyelő bizottsági tag, írásban tájékoztatni köteles. A vezető tisztségviselő és közeli hozzátartozója (Ptk. 685. § b) pont), valamint élettársa nem köthet a saját nevében vagy javára a gazdasági társaság tevékenységi körébe tartozó ügyleteket ötmillió Ft értékhatár felett.

Az MVM Csoport által követett etikai normákról szóló csoportszintű szabályzat tervezete elkészült, kiadása folyamatban van.

Az Igazgatóság tagjait az egyes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény alapján vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség terheli.

A kialakult gyakorlatnak megfelelően az MNV Zrt., mint minősített többséget biztosító részvényes minden évben az éves rendes Közgyűlés keretében felkéri az Igazgatóság elnökét, a Felügyelő Bizottság elnökét és a társaság vezérigazgatóját, hogy az MNV Zrt. által meghatározott kérdésekre az önértékelési lap kitöltésével adjon választ. Ennek keretében ismertetni és értékelni kell a társaság adott gazdasági évének főbb eseményeit. Az MNV Zrt. kérésének megfelelően az értékelés a 2009. gazdasági évre vonatkozóan 2010. április elején, az éves rendes Közgyűlést megelőzően megtörtént.

munkáltatói jogokat a vezérigazgató felett, és dönt mindazon ügyekben, amelyeket a Gt., az MVM Zrt. Alapszabálya, illetve az Igazgatóság Ügyrendje a kizárólagos hatáskörébe utal. Ez utóbbi jogkörök – hasonlóan a Közgyűlés kizárólagos döntési jogosítványaihoz – alapvetően a társaság gazdálkodása feletti ellenőrzést hivatottak biztosítani.

Az MVM Zrt. Igazgatóságának elnöke nem rendelkezik ügyvezetői szerepkörrel. Az Alapszabály 46. pontja alapján a társaság élén a vezérigazgató áll, aki a társaság első számú vezető állású munkavállalója, az igazgatósági ülések között ellátja a társaság ügyvezetését, és biztosítja a társaság operatív vezetését, illetve gyakorolja a társaság alkalmazottai felett

zatoknak megfelelő nagyságú saját erőt annak érdekében, hogy az új erőmű a kitűzött határidőre elkészüljön.

- Végezze el az ajkai telephelyen létesülő 116 MW beépített teljesítőképességgel rendelkező nyíltciklusú erőmű 2009. évre előirányzott munkálatait.
- A projektekben résztvevő tulajdonostársakkal egyeztetetten tegye meg a szükséges intézkedéseket az új erőművi (bakonyi, mátrai és vásárosnaményi) beruházásokhoz szükséges kedvező kondíciójú külső források megszerzése érdekében.
- Segítse elő a Paksi Atomerőmű blokkjai teljesítménynövelésének befejezését, az üzemidő hosszabbítás, illetve bővítés előkészítését.

A Felügyelő Bizottság

A Felügyelő Bizottság 6-9 tagból áll, közülük 2-3 tagot 2009 júliusáig az Üzemi Tanács jelölt ki. A Felügyelő Bizottság tagjait a Közgyűlés választja, elnökének személyére az Állami Számvevőszék tesz javaslatot.

A Felügyelő Bizottság ellenőrzi a társaság ügyvezetését. Köteles továbbá megvizsgálni a Közgyűlés ülésének napirendjén szereplő valamennyi üzletpolitikai jelentést, a számviteli törvény szerinti éves beszámolót és az adózott eredmény felhasználására vonatkozó javaslatot, valamint minden olyan előterjesztést, amely a Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik. Az érintett kérdésekben a Közgyűlés csak a Felügyelő Bizottság jelentésének ismeretében hozhat érvényes határozatot.

Tekintettel arra, hogy az MVM Zrt. esetében már nem állt fenn a Gt. 38. § (1) bekezdésében meghatározott feltétel (a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalók létszáma éves átlagban 200 fő alá csökkent), a Felügyelő Bizottságból a munkavállalók képviselői 2009. július 17-én visszahívásra kerültek.

Az MNV Zrt., mint az MVM Zrt. minősített többséget biztosító részvényese – a szakszervezetek indokolt kezdeményezésére tekintettel – 2009. decemberében felkérte az MVM Zrt. vezérigazgatóját, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a Felügyelő Bizottságban egy fő állandó szakszervezeti képviselő részvétele biztosítva legyen. A kezdeményezésnek megfelelően az Egyesült Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége javaslatot tett a szakszervezeti képviselő személyére, és a Felügyelő Bizottság – többek között erre vonatkozóan is – a 4/2010. (I. 29.) sz. határozatában döntött a Felügyelő Bizottság Ügyrendjének akként történő

módosításáról, hogy a szakszervezeti képviselő állandó meghívotti státusza az Ügyrendben rögzítésre került, melyet az MVM Zrt. 2010. február 15-i Közgyűlése hagyott jóvá.

A könyvvizsgáló

A Közgyűlés által választott könyvvizsgáló feladata, hogy gondoskodjon a számviteli törvényben meghatározott könyvvizsgálat elvégzéséről. Ennek során mindenképp azt kell megállapítania, hogy a gazdasági társaság számviteli törvény szerinti beszámolója megfelel-e a jogszabályoknak, továbbá megbízható és valós képet ad-e a társaság vagyoni és pénzügyi helyzetéről, működésének eredményéről.

Ügyvezetés, munkaszervezet

Az MVM Zrt.-t vezérigazgató irányítja, aki a társaság első számú vezető állású munkavállalója. A vezérigazgató, az igazgatósági ülések közötti időszakokban, ellátja a társaság ügyvezetését és biztosítja a társaság operatív vezetését, továbbá gyakorolja a társaság alkalmazottai felett a munkáltatói jogokat.

Az MVM Zrt. munkaszervezetének felépítését és a működés alapvető szabályait a társaság Szervezeti és Működési Szabályzata állapítja meg.

A társaság cégjegyzésére az Igazgatóság tagjai, illetve az Igazgatóság által cégjegyzésre felhatalmazott alkalmazottak jogosultak. 2009-ben az Igazgatóság elnöke és a vezérigazgató önállóan, a többi jogosult együttesen jegyezte a céget. Az önálló cégjegyzés 2010. év elején a 6/2010. (II. 15.) közgyűlési határozat értelmében megszűnt.

Stratégiai Bizottság

A tőzsdeképessegre való felkészülés keretében elkészült az Igazgatóság, valamint

a Felügyelő Bizottság mellett működtetett bizottságok ügyrendje, amelyet az Igazgatóság 2009. július 31-én jóváhagyólag tudomásul vett. Az Igazgatóság, illetve a Felügyelő Bizottság mellett előkészítő, tanácsadó, ellenőrző feladatokat ellátni hivatott bizottságok közül a Stratégiai Bizottság felállításáról született döntés.

- A Stratégiai Bizottság (SB) legalább három, legfeljebb öt tagból áll, tagjait – egy tag kivételével – a Közgyűlés vagy a Közgyűlés felhatalmazása alapján az Igazgatóság választja meg az Igazgatóság tagjai közül, továbbá az SB állandó tagja az MVM Zrt. stratégiai vezérigazgató-helyettese.
- A Stratégiai Bizottság szükség szerint, de évente legalább négy alkalommal ülészik.
- A Stratégiai Bizottság tevékenységének célja: annak támogatása, hogy az MVM Csoport mindenkor rendelkezzen reális, írott, a tulajdonosi elvárásokat megjelenítő, a folyó működés döntési helyze-

teiben eligazítást adó, a csoport minden munkavállalója számára kellően egyértelmű stratégiai célrendszerrel, továbbá annak támogatása, hogy az MVM Csoport társaságainak működése a stratégiai célok elérését, gyakorlati megvalósulását szolgálja.

- A Stratégiai Bizottság feladat- és hatáskörébe tartozik:
 - a menedzsment munkájának támogatása az MVM Csoport Középtávú Stratégiájának megalkotása, illetve – a gördülő stratégiaalkotás keretében sorra kerülő – aktualizálása során;
 - a stratégiai célrendszer kialakításában és a jövőre vonatkozó feltételezések meghatározásában való közreműködés;
 - az elkészített stratégiai szövegtervezetek a Középtávú Stratégia elfogadását megelőző véleményezése;
 - a Középtávú Stratégia végrehajtásának figyelemmel kísérése és a stratégiai célrendszer – illetve az egyes részcélok – teljesülésének értékelése;

- a stratégiai menedzsment rendszer és a stratégiai kontrolling rendszer működésének értékelése, szükség szerint javaslattétel ezek módosítására;
- az MVM Csoport tagvállalati stratégiai célkitűzései és a csoportszintű stratégiai célrendszer összhangjának értékelése.

Az MVM Csoport stratégiáját az MVM Zrt. Stratégiai Osztálya készíti elő, és az Igazgatóság hagyja jóvá. A Stratégiai Osztály vezetőjének képesítésére az MVM Zrt. kollektív szerződése osztályvezetőkre általánosan érvényes követelményei érvényesek, mely előírja a szakirányú felsőfokú képesítést. Az MVM Zrt.-n belül az igazgatósági tagok képesítésére vonatkozóan külön szabályozás nem létezik, ezen személyeket az MNV Zrt. – mint az MVM Zrt. többségi tulajdonosa – jelöli ki saját szempontrendszerei alapján a feladatra legalkalmasabb jelöltet választva.

A Stratégiai Bizottság tevékenységének célja: annak támogatása, hogy az MVM Csoport mindenkor rendelkezzen reális, írott, a tulajdonosi elvárásokat megjelenítő, a folyó működés döntési helyzeteiben eligazítást adó, a csoport minden munkavállalója számára kellően egyértelmű stratégiai célrendszerrel...

5.4 Az Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság és a menedzsment tagjai 2009. évben

Az Igazgatóság névsora:

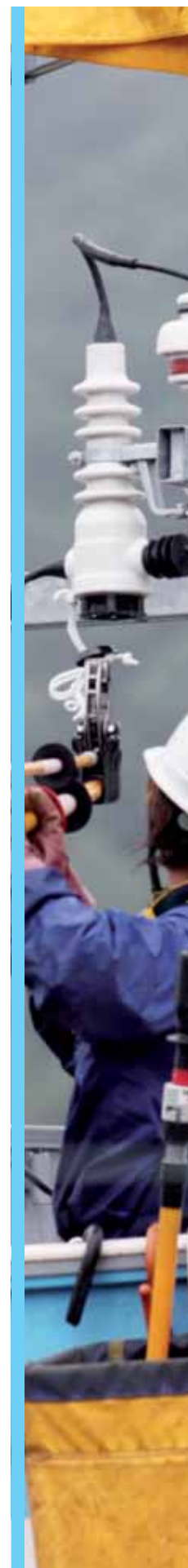
Lengyel Gyula (elnök)	2008. 05. 13-tól 2009. 05. 28-ig
Dr. Vági Márton (elnök)	2009. 05. 29-től –
Mártha Imre (vezérigazgató)	2008. 06. 01-től –
Kamarás Zoltán	2008. 05. 10-től –
Dr. Kevés Tibor	2009. 07. 17-től –
Lengyel Gyula	2009. 05. 29-től –
Novák János	2007. 06. 01-től –
Nagy Csaba	2008. 01. 08-tól 2009. 05. 28-ig
Dr. Jakab Marianna	2008. 11. 07-től 2009. 05. 31-ig
Nagy József	2008. 05. 10-től 2009. 07. 16-ig
Pál László	2008. 05. 10-től –

A Felügyelő Bizottság névsora:

Miklós László (elnök)	2008. 05. 09-től –
Bakonyi György	2008. 05. 09-től –
Dr. Börcsök Dezső	2008. 05. 09-től –
Gudra Tamás	2008. 05. 09-től –
Török Endre	2009. 07. 17-től –
Nagy József	2009. 07. 17-től –
Filip György	2008. 05. 09-től 2009. 07. 16-ig
Kovács József	2008. 05. 09-től 2009. 05. 31-ig
Prágai Pál	2008. 05. 09-től 2009. 07. 16-ig
Dr. Szegedi Gyula	2008. 05. 09-től 2009. 07. 16-ig
Vargáné Stöckler Ágnes	2008. 05. 09-től 2009. 07. 16-ig

A menedzsment névsora:

Mártha Imre – vezérigazgató
Dr. Gerse Károly – törzskari vezérigazgató-helyettes
Dr. Karl Imre – stratégiai vezérigazgató-helyettes
Lehőcz Balázs Gábor – gazdasági vezérigazgató-helyettes
Holló Vilmos – vezérigazgatói főtanácsadó
Nagy Géza – biztonsági igazgató
Dr. Izsáki Mihály – vezető jogtanácsos, jogi és igazgatási osztályvezető
Tringer Ágoston – kommunikációs osztályvezető

5.5 Működési transzparencia

A működési transzparencia egyrészt a társaságcsoporthoz való belső működésének, másrészt a külső működési környezet és feltételek átláthatóságát jelenti. A belső működés megfelelő transzparenciáját a társaságcsoporthoz saját hatáskörben kell megteremtenie. A külső működési feltételek átláthatóságának javítása a jogalkotó feladata, viszont az MVM Csoportnak szakértői szinten részt kell vennie a jogalkotói munkában, konstruktív javaslatokkal, lehetséges megoldások kidolgozásával segítenie kell az optimális megoldás kialakítását.

Az MVM Csoport – részben a társaságcsoporthoz való korábbi vezetésének időszakában kötött, a nyilvánosság előtt is széles körben ismertté vált kétes ügyletek miatt – 2009. évben különös figyelmet fordított a belső működési átláthatóság javítására. A társaság könyvvizsgálója, az Ernst & Young Kft. 2008. június, majd 2008. október hónapban felhívta a társaság vezetésének figyelmét olyan gazdasági eseményekre, amelyeket esetleges visszaélés gyanúja keltőnek talált, egyúttal javasolta, hogy hasonló esetek megelőzése érdekében a belső folyamatba épített kontrollrendszert, a társaság szabályzatait és dokumentumkezelési rendszerét felül kell vizsgálni, és megfelelő módon meg kell erősíteni.

A társaság Felügyelő Bizottsága 2008. október 6-án vizsgálatot kezdeményezett az MVM Csoport 2008. első félévi tevékenységének évközi vizsgálatáról írt könyvvizsgálói észrevételek tárgyában. A vizsgálat kitért számos, a társaságot és egyes leányvállalatait érintő tranzakciókra is. A társaság Felügyelő Bizottságának vizsgálata 2009. április 6-án lezárult, és határozat rögzíti, hogy a vizsgált ügyek tekintetében a kompetencia szabályok megsértésén túl egyes ügyletek-nél felmerülhet büntető törvénykönyvi tényállások megvalósulásának a gyanúja is. Ennek figyelembevételével a társaság

Az EU Bizottság döntése egyértelműen igazolta, hogy a cégcsoport üzleti gyakorlata és működése semmilyen tekintetben nem sértette az Európai Unió normáit és versenyszabályokat, illetve jogszabályokat.

Igazgatósága 2009. április 8-i ülésén hozott határozata alapján a társaság képviselőjében eljáró ügyvédi iroda 2009. április 9-én büntető feljelentést tett a Nemzeti Nyomozó Irodánál.

Az MVM Zrt. Felügyelő Bizottságának vizsgálata részben kiterjedt a társaság leányvállalatainak ügyleteire is, ugyanakkor a társaság egyes leányvállalatainál (Paksi Atomerőmű Zrt., Kárpát Energo Zrt., Vértesi Erőmű Zrt.), a fentiekkel összefüggésben saját hatáskörben is megindultak a felügyelő bizottsági vizsgálatok.

A vizsgált tranzakciókból adódó követelések kezelésével, realizálhatóságával kapcsolatos munkában az MVM Zrt. 2009. év közepétől nem vesz részt közvetlenül, hanem azt egy közvetlenül erre a célra külső szervezetek tagjaiból létrehozott, work-out szervezet közbeiktatásával végzi. Ez utóbbi foglalkozik a követelések behajtásával is. Mivel a szervezet nem az MVM Zrt. közvetlen irányítása alatt áll, a folyamatos információáramlás és a folyamatok átláthatósága érdekében a work-out csoport meghatározott időközönként jelentést készít, amely bemutatásra kerül az Igazgatóságnak és Felügyelő Bizottságnak is.

A Felügyelő Bizottság az 5/2009. (II. 5.) sz. határozatában felkérte az Igazgatóságot, hogy egyrészt a múltban már megtett, másrészt a jövőben a károk enyhítése érdekében tervezett intézkedéseit foglalja össze, illetve adjon tájékoztatást a testület számára, hogy a hasonló esetek elkerülése érdekében milyen belső

intézkedéseket fogantatosított, és milyen további lépéseket tervez. A társaság ezek alapján 2009. év során **új szerződés-nyilvántartó** rendszer bevezetését készítette elő, valamint **új kontrolling és belső audit rendszert** alakított ki.

Az új csoportszintű belső audit rendszer lényege, hogy az MVM Zrt. Belső Ellenőrzési Osztálya a Felügyelő Bizottság szakmai irányítása alá került, az éves csoportszintű belső ellenőrzési munkatervet a Felügyelő Bizottság hagyja jóvá. Az ellenőrzési szervezet a Felügyelő Bizottságot státuszjelentés és negyedéves jelentés formájában tájékoztatja tevékenységéről. Mindezek mellett kiadott a **csoportszintű belső audit szabályzat** és az ahhoz kapcsolódó eljárásrend is.

A szigorúbb működés irányába mutatnak az **MVM Zrt. Alapszabályának** 2009. év decemberében történt **módosításai** is.

A módosítások révén az új Alapszabály rendelkezései megtiltják, illetve értékhatártól függetlenül a **Közgyűlés hatás-körébe utalják** az ismeretlen tulajdoni háttérű, illetve az ún. nem együttműködő országokban bejegyzett, azaz a köznyelvben **off-shore cégekkel történő ügyletek engedélyezését**. Ez a rendelkezés a cégcsoport valamennyi vállalatára kiterjesztésre került. Az Alapszabály, valamint a Javadalmazási Szabályzat módosításával az MVM Csoport egyben azon kötelezettségét is teljesítette, hogy megfeleljen a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXII. törvénynek. Ezen döntésekkel a cégcsoport vezető testülete véglegesen le kívánja zárni a társaságcsoport gazdálkodását és megítélését is hátrányosan érintő ügyleteket, valamint biztosítani kívánja, hogy a jövőben hasonló történések ne következheszenek be.

2009. év elején **lezárásra került az EU Bizottság** által indított és három éven át tartó **vizsgálat** miszerint az MVM Csoport piaci erőfölényével állítólagosan visszaélt, és akadályozta a magyarországi árampiac fejlődését. A vélelmezett kifogásokat egyrészt az erőművekkel fennálló áramvásárlási szerződések révén fennálló piaci pozícióra, másrészt a rendszerirányító társaság az MVM Zrt. általi tulajdonlásából következő, a piaci szereplőkkel való, vélelmezett nem egyenlő bánásmódra vezették vissza. Az EU Bizottság döntése egyértelműen igazolta, hogy a cégcsoport üzleti gyakorlata és működése semmilyen tekintetben nem sértette az Európai Unió normákat és versenyszabályokat, illetve jogszabályokat. Az adatgyűjtés rendkívüli részletességgel világította át a cégcsoport teljes tevékenységét, és ennek ellenére sem állapították meg az MVM Csoport érintett

tagjainak versenysértő magatartását, így a vizsgálatot megalapozó aggályok nem bizonyultak jogosnak. Az ügy lezárása azt is igazolja, hogy az MVM Zrt. nem gátolja a piaci mechanizmusok érvényesülését, mint ahogy működése sem okozza más piaci szereplők negatív megkülönböztetését vagy piacra jutásának megnehezítését sem.

Különösen növeli a hazai villamosenergia-ellátás átláthatóságát az a tény, hogy az MVM Trade Zrt. jelentős piaci erőként történő azonosítása következtében, valamint az ezzel összefüggésben a Magyar Energia Hivatal által hozott határozat szerint **transzparens, nyilvános értékesítés (aukciók) megtartása** révén értékesíti a lekötött villamos energia mennyiségének jelentős részét.

5.6 Kockázatkezelési rendszer

Az MVM Zrt. az elmúlt években tovább fejlesztette a társaságcsoport kockázatkezelési tevékenységének kereteit: elkészült a Csoportszintű Kockázatkezelési Szabályzat, és egyúttal megkezdődött annak fokozatos bevezetése is.

A csoportszinten egységes kockázatmenedzsment rendszer bevezetése és a vállalati irányításba integrált alkalmazása lehetővé teszi az MVM Zrt. és tagvállalatai számára, hogy a tagvállalatok céljaira és sikerességére befolyást gyakorló stratégiai, működési, megfelelési és pénzügyi kockázatokat egységes módszertan szerint időben beazonosítsa, illetve a feltárt kockázatokat egységes módszertan szerint értékelje és kezelje.

Egyes kiemelt kockázati területekre vonatkozóan a társaságcsoport az alábbi elvek mentén végzi tevékenységét:

- **Pénzügyi kockázatok:**

A devizaárfolyam- és kamatkockázatok kezelése központosítottan, az MVM

Zrt. Pénzügyi Osztálya által történik. A kockázatok mérése csoportszintű modell alapján történik, és az esetlegesen szükséges fedezeti ügyletek megkötéséről a csoportszintű kitétségek elemzése alapján születik döntés.

- **Partnerkockázat:**

Az MVM Zrt. által működtetett, központosított partnerkockázat-kezelő rendszer a Csoport kereskedelmi leányvállalataira terjed ki (mivel a termelő és szolgáltató

társaságok döntő részben a csoporttagok részére értékesítenek). Az üzleti partnerekkel szemben vállalható maximális hitelkockázati kitétséget (partnerlimit) az MVM Zrt. határozza meg, a partner hitelképessége alapján. A kereskedelmi társaságok ennek figyelembevételével határozzák meg az alkalmazandó fizetési feltételeket.

- **Működési kockázatok:**

A nukleáris alapú villamosenergia-termelést folytató Paksi Atomerőmű Zrt. és a rendszerirányítási feladatokat ellátó MAVIR Zrt. nagy értékű technológiát üzemeltetve végeznek kiemelt rendelkezésre állást igénylő tevékenységet. Ezen társaságoknál az operatív kockázatok megfelelő kezelése meghatározó szerepet játszik a társaságcsoport egészének eredményes működésében. Erre tekintettel, mindkét társaságnál átfogó minőségbiztosítási rendszer biztosítja a technológiai folyamatok szabályozottságát, az előírások teljes körű betartását, ezzel a működési kockázatok minimalizálását.

6 STRATÉGIA

Az MVM Zrt. Közgyűlése 2005-ben fogadta el a társaságcsoporthoz középtávú üzleti stratégiáját, amely a megváltozott működési feltételeknek, céloknak megfelelően évente aktualizálásra kerül. A stratégia kialakítása számos jövőbeni működési bizonytalanság mellett történt. A bizonytalanságok kezelésére olyan feltételezések kerültek megfogalmazásra, amelyek rögzítettek bizonyos, a jövőre vonatkozó, jelenleg reálisnak tekinthető várakozásokat. A változó működési környezetre tekintettel a gördülő stratégiaalkotás keretében a stratégia felülvizsgálata és aktualizálása szükséges a

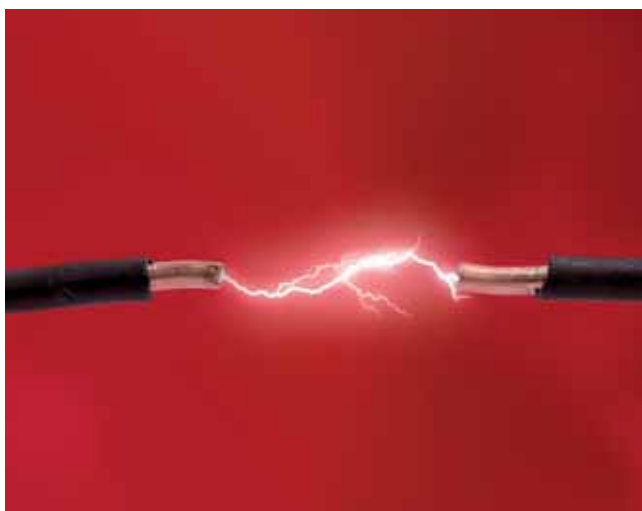
feltételrendszer meghatározó elemeinek változása esetén, de legalább évente egyszer. Ahol ezt a változások nem indokolják, az elfogadott stratégia tartalmilag nem módosult. A stratégia továbbra is alapvetően a következő 3-5 évre terjed ki (vagyis elsősorban a 2010-2012-es időszakra vonatkozik), de meghatározza a 10 éves fő stratégiai fejlődési irányokat is. Az aktualizált stratégia megvalósulását és egyúttal a csoportszintű működést érdemben befolyásoló legfontosabb gazdasági és szabályozási változások „Szabályozási és Gazdasági környezet” c. fejezetben olvashatók.

6.1 Az MVM Csoport jövőképe

Az MVM Csoport, mint Magyarország villamos társaságcsoporthoz, versenyzőként a hazai villamosenergia-piac integráltan működő résztvevője, amely ugyanakkor a regionális piacon is szerepet vállal.

A Csoport a jövőben is az alábbi főbb területeken kívánja kifejteni tevékenységét, erősíteni pozícióját:

- **Villamosenergia-kereskedelem:** Tagvállalatairól az MVM Csoport Magyarország legnagyobb villamosenergia-nagy-kereskedője, valamint számottevő részesedéssel rendelkezik a közvetlen fogyasztói értékesítés piacán is, emellett részt vesz az egyetemes szolgáltatásban is.
- **Villamosenergia-termelés:** az MVM Csoport a Paksi Atomerőmű Zrt. és a megvalósítandó erőművi beruházások révén meghatározó szerepet tölt be a magyar piacon. Az MVM Csoporton belüli termelői portfólió fejlesztésének alapvető célja az MVM kereskedelmi versenypozíciójának javítása. A termelői portfólió bővítése során a kereskedelmi szempontok prioritása érvényesül a rendszerszabályozási, ellátásbiztonsági és fenntarthatósági szempontok mellett.
- **Átviteli rendszerirányítás:** A villamosenergia-szolgáltatás folyamatosságát biztosító átviteli rendszerirányítási feladatok ellátása, az előírt tevékenység-szétválasztási szabályok maradéktalan érvényesülése mellett.
- **Befektetések a régió villamosenergia-piacán:** A nemzetközi befektetések elsődleges célja az MVM Csoport kereskedelmi, termelői portfóliójának javítása, piaci pozíciójának erősítése, a tulajdonosi érték növelése, különös figyelemmel a villamosenergia-rendszer szabályozásával és az ellátásbiztonsággal kapcsolatos követelményekre.
- **Az állami felelősségvállalások érvényesítésének elősegítése:** A Csoport piaci eszközökkel, a fennálló jogszabályi kereteken belül támogatja a hosszú távú nemzeti energiapolitikához kapcsolódó állami feladatok megvalósítását.

6.2 A stratégia célrendszere

A stratégia azokat a fő célokat határozza meg, amelyek elérésével biztosítható a társaságcsoporthoz előzőekben vázolt jövőképe megvalósítása. E kiemelt célok öt nagy területre bonthatóak:

- Mind az egyes társaságok, mind az MVM Csoport egészének működése feleljen meg Magyarország és az EU jogszabályi előírásainak.
- A Csoport járuljon hozzá aktívan az állami feladatok és kötelezettségvállalások teljesítéséhez.
- Az MVM Csoport a piacnyitást követően erősítse és diverzifikálja piaci jelenlétét.
- Tartsa fenn a Csoport pénzügyi stabilitását, és teremtsen meg az önfinanszírozó működés feltételeit.
- A kialakított csoportszintű irányítási és szervezeti struktúra segítségével továbbra is érvényesüljön a csoportszintű optimum elérésére való törekvés.

6.3 Az MVM Csoport stratégiájában rögzített fontosabb feladatok

MVM Csoport elsődleges fontosságúnak tekinti az alábbi stratégiai feladatok megvalósítását:

- A tőzsdei követelményeknek való folyamatos megfelelés.
- Az átviteli rendszerirányító függetlenségének a 2009/72/EK irányelv előírásainak megfelelő módon történő biztosítása.
- Az MVM Csoport hazai piacon való tulajdonosi jelenlétének erősítése, a társaságcsoporthoz termelői portfóliójának bővítése elsősorban saját tulajdonú, magyarországi termelőegységekkel.
- Az értéknövelő beruházások és befektetések megvalósításához szükséges személyi, szervezeti és pénzügyi feltételek megteremtése.
- A Paksi Atomerőmű Zrt. termelői pozíciójának hosszú távú fenntartása, az ehhez szükséges (alapvetően az üzemidő-hosszabbítással összefüggő) feladatok megvalósítása a nukleáris biztonság maximális biztosítása mellett.
- A Paksi Atomerőmű Zrt. telephelyén új atomerőművi blokk(ok) létesítésének előkészítése és érdemi előrehaladás az új blokkok megvalósításának folyamatában.
- A társaságcsoporthoz nagykereskedelmi pozícióinak fenntartása, a végfogyasztók részére történő értékesítés piacán a részesedésének növelése, valamint érdemi piaci részesedés megszerzése a regionális villamosenergia-piacon.
- Üzleti alapon történő részvétel a megújuló energiaforrások hazai energetikai hasznosításában. (elsősorban biomassza tüzelőbázisú erőművek, szélenergiák, valamint hulladékhasznosító erőművek létesítése, illetve az azokban való részvétel).
- Az egyenlő versenyfeltételek megteremtő szabályozás kialakításának szakmai támogatása.
- A finanszírozási struktúra és a tőkealkotás optimalizálása.

6.4 A jelentéstételi időszak alatt bekövetkezett kulcsfontosságú eredmények bemutatása

6.4.1 Az MVM Zrt. és a MAVIR Zrt. tőzsdeképességének megteremtése

A miniszterelnök 2008. októberben bejelentette, hogy a Kormány a megváltozott pénzügyi és gazdasági környezetre, valamint a pénzügyi piacok kedvezőtlen folyamataira tekintettel az Új Tulajdonosi Programot átmenetileg felfüggeszti, ezt az 1069/2008. (XI. 12.) kormányhatározattal

hirdették ki. Az MNV Zrt. vezérigazgatója 2009. januárban kelt levelében ugyanakkor az MVM Zrt. és a MAVIR Zrt. **tőzsdeképességre való felkészülésének folytatására** kérte fel az MVM Zrt. vezérigazgatóját.

A korábban 2008-ig megvalósított stratégia

giai célok (elsősorban az önfinanszírozó működés megteremtése és az MVM új, csoportszintű irányítási rendszerének kialakítása) megteremtették a tőzsdeképesség alapfeltételeit, a tőzsdei bevezetésre való felkészülésre ezen eredményekre alapozva került sor. Az elvégzendő feladatok jelentőségére tekintettel 2008. január 8-án önálló projekt alapult Tőzsdeképességi Projekt néven az MVM Zrt. vezérigazgatójának közvetlen vezetésével.

A Projekt célja kettős volt:

- az MVM Csoport működése feleljen meg a tőzsdei társaságokkal szemben támasztott - részben formai - követelményeknek és befektetői elvárásoknak, ezáltal jelentősen javuljon az MVM Zrt. részvények befektetői megítélése és lehetséges kibocsátáskori árfolyama, továbbá egy erre vonatkozó tulajdonosi döntés esetén tegye lehetővé az MVM Zrt. részvényeinek rövid határidőn belüli tőzsdére vitelét,
- egy hatékonyabb, átláthatóbb, magasabb színvonalú működés valósuljon meg az MVM csoporton belül a tényleges tőkepiaci tranzakciótól függetlenül.

A Projekt keretében sor került:

- a tőzsdei és befektetői elvárásoknak való megfelelést elősegítő intézkedések végrehajtására, a tőzsdeképességhez szükséges

belső működési feltételek megteremtésére, a tőzsdei bevezetés során szükséges feladatok pontos meghatározására és az ezekhez tartozó dokumentumok/lépések előkészítésére.

A Projekt az előírt határidőnek megfelelően 2009. július 15-én lezárult. Az MVM Zrt. Igazgatósága 150/2009. (VIII. 26.) sz. határozatában megállapította, hogy a Tőzsdeképességi Projekt az előírt határidőre sikeresen megvalósult, az erre vonatkozó tulajdonosi döntés esetén az MVM Zrt. tőzsdei bevezetésre alkalmas.

A Projekt keretében megvalósított feladatok a tőzsdei bevezetéstől függetlenül jelentősen hozzájárulnak az MVM Csoport működésének hatékonyabbá tételéhez és eredményességének növeléséhez. A Projekt eredményei az operatív működés során közvetlenül hasznosíthatók, a megvalósított feladatok hozzájárulnak az MVM Csoport értékének növeléséhez, a működési átláthatóság javításához, és elsősorban az alábbi területek hatékonyabb működését segítik elő:

- az MVM Csoport működésének irányítása (csoportszintű irányítási koncepció aktualizálása, az MVM Zrt. Igazgatósága által működtetett bizottságok ügyrendjének elkészítése, a csoportszintű me-

nedzsment ösztönzési rendszer kialakítása, a tőzsdei elvárásoknak is megfelelő pénzügyi tervezési és jelentési rendszer kialakítása, a Vezetői Információs Rendszer kidolgozása),

- proaktív vállalati működés (a szabályozói környezet módosítására vonatkozó javaslatcsomag összeállítása, az MVM Csoport működéséhez és a tőzsdeképesség megteremtéséhez kapcsolódó jogi kockázatok felmérése, a csoportszintű kockázatkezelési szabályzat kidolgozása, a csoportszintű üzletfolytonossági irányelvek meghatározása, a stratégiai beruházási projektek összegyűjtése és értékelése, az MVM Csoport stratégiai finanszírozási lehetőségeinek felmérése),
- működési költségek csökkentése (aktualizált csoportszintű gazdasági hatékonyságnövelő program elkészítése).

A fentiekkel egy időben és összhangban a MAVIR Zrt. tőzsdeképességének megteremtése is megvalósult. A MAVIR Zrt. Igazgatósága 43/2009. (VII. 7.) sz. határozatával megállapította, hogy – a tulajdonosi döntéstől függő feladatokat leszámítva – a MAVIR Zrt. a tőzsdére történő felkészüléshez kapcsolódó feladatokat az ütemtervnek megfelelően, az előírt határidőn belül végrehajtotta.

6.4.2 A termelői portfólió bővítése

A termelői portfólió bővítésére vonatkozó célkitűzés megvalósítása érdekében több erőművi beruházás előkészítése és megvalósítása van folyamatban. A stratégiában rögzítetteknek megfelelően a termelői portfólió bővítésére a villamosenergia-kereskedelmi lehetőségek és igények, valamint az ellátásbiztonsági követelmények figyelembevételével kerül sor. A különböző tüzelőanyagokat hasznosító erőművi beruházásokra irányuló vizsgálatok és tárgyalások az előkészítés, illetve megvalósítás eltérő szakaszaig jutottak el, a stratégia elkészítésének időpontjáig az alábbi kettő, az MVM Zrt. többségi tulajdonában létesülő beruházás került legközelebb a megvalósításhoz:

- 2 darab 58 MW teljesítményű bakonyi nyílt ciklusú csúcs gázturbina üzembe helyezése: a projekt célja olyan gázturbinás erőmű létesítése, amely igénybe vehető a villamos csúcsigények kielégítésére, ezáltal javítja a villamosenergia-rendszer szabályozhatóságát (a tervezett erőműhöz hasonló, kifejezetten a csúcsigények kielégítésére használható, gyorsindítású erőművi blokkok jelenleg hiányoznak a magyar rendszerből). A beruházás fizikai kivitelezése 2009. július 24-ével megkezdődött, az erőmű kereskedelmi üzemét tervezetten 2010 végén kezdi meg. Az erőmű létesítésére létrehozott projektársaság a Bakonyi Kombi ciklus Kft. (2010-től Bakonyi Villamos Művek Termelő Zrt.) 2010. február 11-én a beruházási érték 80%-ára (63 millió euró hitelösszegre) vonatkozó, 15 év futamidejű hitelszerződést írt alá egy négy hazai bankból álló konzorciummal a beruházás projektfinanszírozására.
- A Mátrai Erőmű új, 500 MW teljesítményosztályú lignittüzelésű (az alkalmazott technológia lehetőséget kínál mintegy 10-15%-ban biomassza együttégetésére is), szén-dioxid leválasztó és tároló technológia csatlakoztatására alkalmas blokkal való bővítése: a Mátrai Erőművel közösen megvalósításra kerülő projekt javítja az ellátásbiztonságot, illetve jelentősen növeli a hazai energiaforrásokat hasznosító erőművi kapacitást, ezáltal csökkenti Magyarország külső szénhidrogén-forrásoktól való függőségét. A blokk a tervek szerint 2015 második felében kezdi meg kereskedelmi üzemét. Az erőmű létesítésére létrehozott projektársaság a Mátrai Villamos Művek Termelő Zrt.

- Ezen kívül tovább folytatódott a vásárosnaményi 230 MW kapacitású, gázturbinás kombinált ciklusú Heller Erőmű létesítése. A projekt keretében egy jól szabályozható és rugalmas kombinált ciklusú gázturbinás erőmű üzembe helyezésére kerül sor a magyar villamosenergia-rendszer szabályozhatóságának növelése érdekében. Az erőmű létesítésére létrehozott projektársaság a Kárpát Energo Zrt.

6.4.3 A Paksi Atomerőmű teljesítményének növelése, üzemidő-hosszabbítása, új atomerőművi blokkok létesítése

(Bővebben a 8.1.1. fejezetben kerül bemutatásra.)

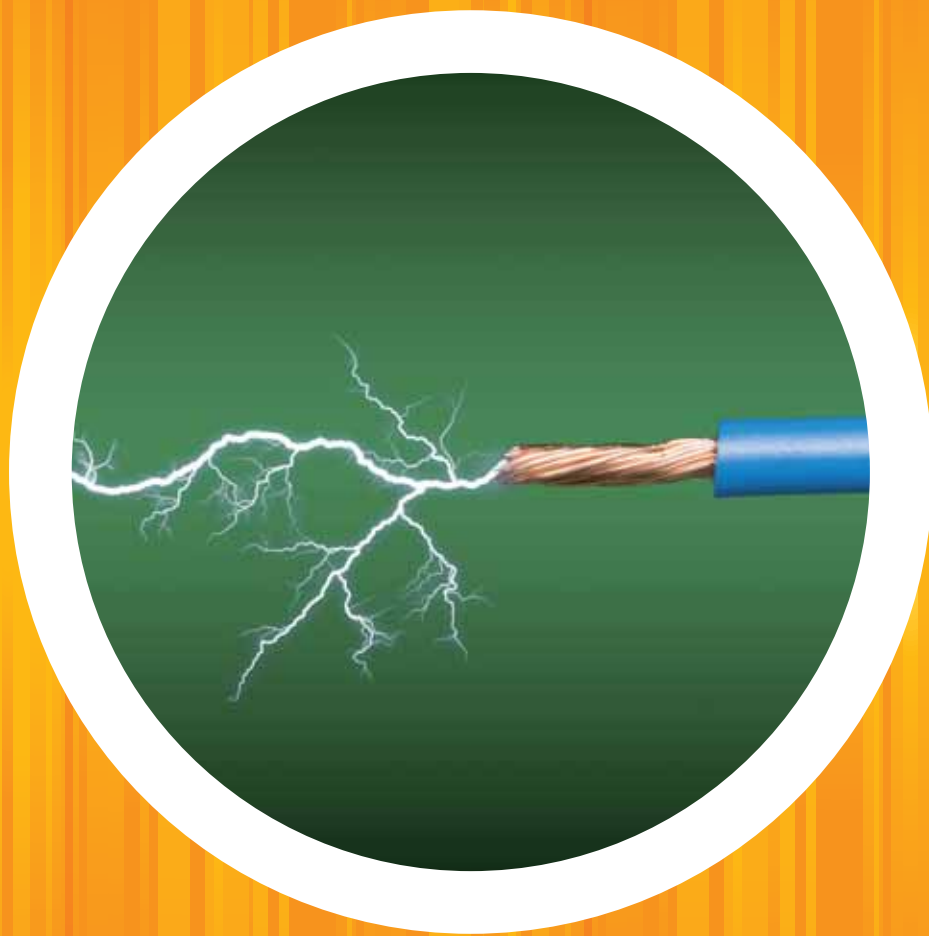
6.4.4 A megújuló energiaforrások hasznosítása

Az MVM Csoport elkötelezett a megújuló energiaforrások energetikai hasznosítása mellett és folyamatosan vizsgálja ennek lehetőségeit. Az MVM Zrt. a vizsgálatok eredményeként megvásárolta a 23 MW szélenergiás kapacitással rendelkező Hungarowind Kft.-t. (Bővebben a 8.1.7. fejezetben kerül bemutatásra.)

...a tervezett erőműhöz hasonló, kifejezetten a csúcsigények kielégítésére használható, gyorsindítású erőművi blokkok jelenleg hiányoznak a magyar rendszerből...

7 AZ MVM CSOPORT ÉS TAG-
VÁLLALATAINAK PÉNZÜGYI
ÉS MŰSZAKI KULCSMUTATÓI

7.1 Az MVM Csoport műszaki és gazdasági kulcsmutatói

Az MVM Csoportot 2009. december 31-én összesen 49 társaság alkotta, melyből a tulajdoni jogokat tekintve 1 anya, 30 leány, 2 közös vezetésű, 7 társult és 9 egyéb részesedési viszonyú vállalkozás volt.

A szervezet méretében, szerkezetében vagy tulajdonviszonyaiban történt jelentős változások a jelentéstételi időszak alatt:

- **Konszolidációs kör változása:** 2008. évben a teljes körű konszolidációs kör 28 társaságra terjedt ki. 2009. év során a konszolidációs kör 30

tagvállalatra bővült, a Powerforum Zrt. konszolidációs körből történő ki- és a Mátrai Villamos Művek Termelő Zrt., a Római Irodaház Kft. valamint a Hungarowind Kft. konszolidációs körbe történő bekerülésével.

- **Üzletági struktúra változása:** 2009. évben az üzletági felépítés irányítási/tevékenységi szempontból történő átstrukturálása jött létre, így az unokák (leányvállalatok leányvállalatai) nem a tulajdonosi alárendelés, hanem az általuk végzett tevékenység szerint kerültek a megfelelő üzletág alá.

Kiemelt mutató	Mértékegység	2007	2008	2009	Változás (%) 09/'08
Erőművek beépített teljesítőképessége	MW _e	2 724	2 754	2 777	+0,8
Termelt villamos energia (bruttó)	GWh	16 626	16 963	17 295	+2,0
Értékesített villamos energia	GWh	35 645	33 252	27 499	-17,3
Vásárolt villamos energia	GWh	20 483	18 276	11 540	-36,9
Értékesített hőmennyiség	TJ	3 296	4 571	4 295	-6,0
Értékesítés nettó árbevétele	M Ft	627 800	721 241	580 667	-19,5
EBITDA	M Ft	62 260	88 224	116 656	+32,2
EBIT	M Ft	28 693	51 913	77 351	+49,0
Adózott eredmény	M Ft	36 325	39 657	60 811	+53,3
Összes eszköz	M Ft	722 665	785 207	814 727	+3,8
Saját tőke	M Ft	434 904	451 294	489 827	+8,5
Bruttó pénzügyi adósság (hitelállomány)	M Ft	75 661	74 452	92 194	+23,8
Nettó pénzügyi adósság (hiteláll.-pénzeszköz)	M Ft	-12 284	1 788	53 923	+2 915,8
Befektetett eszközök aránya	%	69	72	76	+5,2
Eszközarányos eredmény (ROA)	%	5	5	7	+47,8
Saját tőke-arányos eredmény (ROE)	%	8	9	12	+41,3
Árbevétel arányos nyereség (ROS)	%	6	5	10	+90,5
Egy részvényre jutó adózott eredmény (EPS)	Ft	1 451	1 584	2 429	+53,3
Nettó adósság / saját tőke	-	-0,03	0,00	0,11	+2 678,6
Nettó adósság / EBITDA	-	-0,20	0,02	0,46	+2 180,8
EBITDA / fizetett kamat	-	11,71	17,71	29,24	+65,1
Működési cash flow	M Ft	134 047	59 452	30 865	-48,1
Beruházások	M Ft	60 322	58 223	75 478	+29,6
Átlagos állományi létszám	fő	8 942	8 553	8 490	-0,7

7.2 A leányvállalatok fő pénzügyi adatai

Az MVM Társaságcsoporthoz teljes körű konszolidációjába bevont tagvállalatok	Értékesítés nettó árbevétele		Üzemi ráfordítások		EBITDA		Értékcsökkenés		Adózott eredmény	
	2009	Változás '09/'08	2009	Változás '09/'08	2009	Változás '09/'08	2009	Változás '09/'08	2009	Változás '09/'08
	M Ft	%	M Ft	%	M Ft	%	M Ft	%	M Ft	%
MVM Zrt.	10 508	-20,6	33 435	+54,4	-13 773	-1 298,3	3 209	-10,1	36 725	+9,1
MVM Trade ZRt.	344 754	-35,7	311 041	-40,2	35 490	+98,7	301	+56,9	27 991	+83,1
MVM Partner ZRt.	75 120	-17,4	68 469	-19,9	9 152	+66,4	94	+415,4	6 267	+42,9
MVM-ADWEST HgmbH.	34 111	+80,3	33 031	+72,9	1 088	+714,1	6	-9,2	861	+551,5
HUPX ZRt.	0	-	10	+15,9	-10	-15,9	0	-	-9	-13,8
MAVIR ZRt.	116 292	+10,7	107 076	+12,7	27 527	+3,2	17 024	+8,0	7 982	-3,0
Paksi Atomerőmű Zrt.	156 984	+8,8	132 428	+3,8	43 175	+21,5	16 015	+13,5	17 069	-7,2
Vértesi Erőmű ZRt.	24 289	-22,5	49 912	-0,7	3 549	+349,8	4 385	+9,3	-3 462	+47,6
MVM Észak-Budai Fűtőerőmű Kft.	9 974	+3,7	9 700	+7,9	1 905	+21,7	1 018	+11,5	-242	+2,4
Tatabánya Erőmű Kft.	8 197	-1,5	7 845	+2,6	1 371	-9,1	491	+2,8	598	+3,4
MIFŰ Kft.	10 720	+0,8	9 396	-2,3	2 825	+26,5	1 019	+3,5	761	+289,7
MVM GTER Zrt.	7 440	-34,2	7 286	-35,2	215	+147,2	43	+177,7	131	+101,6
Kárpát Energo Zrt.	0	-	143	-96,7	-138	-62,1	5	+77,9	-17	+99,3
Mátrai Villamos Művek Termelő Zrt.	0	-	38	-	-38	-	0	-	-13	-
Bakonyi Kombi ciklus Kft.	18	+4 289,2	122	+1 631,5	-102	-1 427,0	3	-	-108	-6 753,9
Hungarowind Kft.	1 274	-	477	-	1 135	-	335	-	-368	-
OVIT ZRt.	45 679	-1,8	45 967	-1,4	1 291	+0,7	553	+0,2	325	-29,9
MVM ERBE Zrt.	9 304	+17,7	9 103	+17,2	309	+52,9	58	+34,5	246	+23,6
VILLKESZ Kft.	2 517	-32,7	2 578	-33,4	39	-19,3	25	-10,6	0	-105,4
MVMI Informatika ZRt.	5 696	+5,3	5 846	+3,1	1 842	+41,8	1 731	+25,1	17	-65,7
MVM Kontó ZRt.	1 116	+4,5	1 033	+4,4	93	-21,8	10	-65,2	83	-8,5
ATOMIX Kft.	4 007	+9,4	3 955	+8,2	140	+129,7	31	+14,0	87	+531,2
ENERGO-MERKUR Kft.	255	-17,3	245	-14,5	14	-44,9	2	-4,0	9	-49,9
ER-EF Erőmű Kft.	0	-	2	-0,1	-2	-2,0	0	-	0	+95,2
MVM System Investment Ukrajna Beruházási Kft.	0	-	7	-42,7	-7	+42,7	0	-100,0	145	+118,1
System Investment Ukrajna Leányvállalata	12	-7,5	91	-66,4	1	+184,4	80	-68,7	-78	+63,1
Niker d.o.o.	98	+292,9	107	-2,4	-7	+57,8	2	+22,9	235	+124,2
Hotel Aranyhíd Kft.	260	+1,4	251	-6,7	42	+6,0	26	-0,9	2	+213,4
Hotel Vértess Kft.	229	-21,5	287	-0,1	-22	-162,3	27	-4,4	-56	-30 126,3
Bánhida Erőmű Kft.	11	-86,3	924	+919,8	-900	-15 151,3	1	-4,5	-928	-4 683,5
Római Irodaház Kft.	900	-	554	-	541	-	196	-	-170	-

A táblázat a következő oldalon folytatódik.

Az MVM Társaságcsoport teljes körű konszolidációjába bevont tagvállalatok	Saját tőke		Eszközök összesen		Beruházások műszaki teljesítése		Átlagos állományi létszám	
	2009	Változás '09/'08	2009	Változás '09/'08	2009	Változás '09/'08	2009	Változás '09/'08
	M Ft	%	M Ft	%	M Ft	%	fő	%
MVM Zrt.	359 547	+0,6	510 951	+4,0	3 562	-11,6	145	+10,7
MVM Trade ZRt.	18 103	+79,2	75 053	+26,6	63	-93,1	58	+6,0
MVM Partner ZRt.	3 996	+301,3	14 472	+23,6	172	-35,4	54	+95,7
MVM-ADWEST HgmbH.	1 263	+199,0	5 422	+83,4	4	-79,1	8	+5,5
HUPX ZRt.	18	-	21	-	0	-	0	-
MAVIR ZRt.	240 432	+6,7	360 080	+5,9	24 811	-3,3	598	+1,0
Paksi Atomerőmű Zrt.	129 602	+0,0	187 833	+8,0	14 909	+1,3	2 336	-0,3
Vértesi Erőmű ZRt.	-425	-114,0	42 474	+5,0	2 005	-52,0	1 882	-10,5
MVM Észak-Budai Fűtőerőmű Kft.	3 187	-7,1	15 019	-7,3	34	-96,1	7	-12,5
Tatabánya Erőmű Kft.	3 783	-3,6	7 921	-5,8	218	+25,3	62	+50,0
MIFÚ Kft.	6 385	+13,5	17 205	-4,8	90	-93,7	44	-
MVM GTER Zrt.	147	-0,0	1 800	-18,8	71	+0,7	146	-11,5
Kárpát Energo Zrt.	9 885	-0,2	21 027	-0,2	4 581	+79,5	5	+167,6
Mátrai Villamos Művek Termelő Zrt.	1 186	-	1 241	-	571	-	0	-
Bakonyi Kombi ciklus Kft.	4 136	+210,9	6 398	+118,1	1 734	-21,8	4	-
Hungarowind Kft.	-606	-	9 145	-	3	-	0	-
OVIT ZRt.	6 030	+5,7	20 395	+4,8	659	-27,8	1 609	+5,1
MVM ERBE Zrt.	981	+8,9	3 823	+26,7	145	+123,1	282	+8,0
VILLKESZ Kft.	646	-0,1	1 721	+25,7	304	+66,5	244	-1,6
MVMI Informatika ZRt.	5 392	-0,0	7 735	+9,3	3 186	+59,8	131	+3,3
MVM Kontó ZRt.	103	-0,0	512	+47,6	5	-90,1	110	+0,8
ATOMIX Kft.	200	+0,0	801	+26,0	51	+55,9	677	+2,1
ENERGO-MERKUR Kft.	68	-0,0	93	-2,1	4	-	7	-
ER-EF Erőmű Kft.	50	+0,5	50	+0,4	0	-	0	-
MVM System Investment Ukrajna Beruházási Kft.	200	+259,4	209	+1,0	0	-	0	-100,0
System Investment Ukrajna Leányvállalata	153	-	153	-	0	-	0	-
Niker d.o.o.	-831	+13,9	477	+112,4	235	+44 581,6	4	-14,9
Hotel Aranyhíd Kft.	435	+0,4	663	-1,7	7	-45,4	34	-5,5
Hotel Vértess Kft.	471	-10,6	868	-4,4	2	-80,6	39	-2,5
Bánhida Erőmű Kft.	541	-63,2	1 324	-39,0	20	+167,6	2	-
Római Irodaház Kft.	-169	-	19 792	-	18 034	-	2	-

8 ÜZLETÁGAK

8.1 Termelési üzletág

Az MVM Csoport termelési portfólióját 2009-ben a következő társaságok alkották:

- Paksi Atomerőmű Zrt.,
- Vértesi Erőmű Zrt.,
- MVM Észak-Budai Fűtőerőmű Kft.,
- Tatabánya Erőmű Kft.,
- Miskolci Fűtőerőmű Kft.,
- MVM GTER Zrt.,
- Hungarowind Kft. (2009-től),
- Kárpát Energo Zrt.,
- Bakonyi Kombi ciklus Kft.,
- Mátrai Villamos Művek Termelő Zrt. (2009-től).

Az MVM Csoport az atomerőmű által az ország villamosenergia-szükségletének alapellátását biztosítja, míg az MVM GTER Zrt.-hez tartozó üzemzavari tartalék gázturbinás erőművek speciális szerepet töltenek be: releváns mennyiséget nem termelnek, viszont a rendszer stabil működtetéséhez, a megfelelő rendszertartalékok rendelkezésre állásához elengedhetetlenek.

Fentiekén túl az MVM Csoport a korszerű és környezetbarát egységek létesítése révén a távhőtermelés technológiai megújításában is több nagyvárosban szerepet vállalt a múltban, nagy határfokú, kapcsolt villamosenergia- és hőtermelő egységei a Tatabánya Erőmű Kft., a MIFÚ Kft. és az MVM Észak-Budai Fűtőerőmű Kft.

A beruházások átadását követően rendre felmerült az igény, hogy a tényleges üzemeltetésben a távhő-ellátásért felelős helyi önkormányzatok szerepet vállaljanak a távhő előállításában már a fűtőerőművek tulajdonosaként is, ezért az egyes helyszíneken egyeztetések kezdődtek a megvalósult fűtőerőművekben történő önkormányzati részesedés-szerzésről, amely a társaságcsoporthoz aktualizált stratégiájában is rögzítésre került.

Ebbe a folyamatba illeszthető be, hogy 2009. március 18-án az MVM Zrt., Tatabánya város önkormányzata, valamint az ELMIB Energetikai Zrt. által aláírásra

került az Üzletrész Adásvételi Megállapodás. A tranzakció eredményeként az állami tulajdonban lévő, a város hőellátását biztosító társaság többségi közösségi tulajdonba került, melyre az értékesítési feltételek teljesülése után 2010. elején került sor.

Az aktualizált középtávú üzleti stratégia kiemelten foglalkozik a termelési portfólió kérdésével. A megváltozott piaci helyzet és a gazdasági válság által megkövetelt felelős fejlesztéspolitika indokolta, hogy az MVM Csoport kiemelten kezelje a magyarországi beruházásokat, ezen belül a termelési portfólió fejlesztését. Ennek érdekében az MVM olyan új projekteket indít, illetve száll be befektetőként, me-

lyek korszerű technológiai megoldásokkal környezetbarát, versenyképes villamosenergia-termelést tesznek lehetővé hazánkban, optimalizálják a hazai termelési portfólió összetételét – miközben munkahelyeket is teremtenek.

A termelési portfólió bővítésére vonatkozó célkitűzés megvalósítása érdekében több erőművi beruházás előkészítése és megvalósítása van folyamatban. 2009. évben a 6.4.2. fejezetben bemutatott **három új erőművet létesítő beruházás** előkészítési, illetve megvalósítási munkálatai folytak, ezek létrehozására alapított projektársaságok a Kárpát Energo Zrt., a Bakonyi Kombi ciklus Kft. és a Mátrai Villamos Művek Termelő Zrt.

A termelési portfólió bővítésére vonatkozó célkitűzés megvalósítása érdekében több erőművi beruházás előkészítése és megvalósítása van folyamatban.

A Kormány energiapolitikai koncepciójának törekvéseit szem előtt tartva az MVM Csoport Középtávú Stratégiája kiemelt célként rögzítette a nemzeti áramtársaság részvételét a megújuló energiaforrások hazai hasznosításában. Feltételként szabta ugyanakkor, hogy mindennek üzleti alapon, a tulajdonosi elvárásokra tekintettel kell történnie. A stratégia rögzítette, hogy a magyarországi lehetőségeket, a társaságcsoporthoz adottságait, valamint a rendszerszabályozási szempontokat is figyelembe véve leginkább biomassza tüzelésű erőművek, szélenergiák, valamint hulladékhasznosító erőművek létesítése, illetve az abban való részvétel jöhet szóba. Az előkészítést követően az MVM Igazgatósága 2009. év februárjában elfogadta az MVM hazai szélenergiák piaci stratégiáját, és felhatalmazta a vezérigazgatót az abban foglaltak megvalósítására. A dokumentum szerint az MVM Zrt.-nek szükséges és érdemes jelentős szerepet vállalnia a magyarországi szélenergia szektorban. Ezen felhatalmazás birtokában az MVM Zrt. 2009. novemberében

sikeres akvizíciót hajtott végre, megszerelve az egyik legjelentősebb hazai **szél-erőmű-parkot** üzemeltető **Hungarowind Kft.** 100%-os tulajdonrészét. A 23 MW szélenergiák kapacitással rendelkező társaság a hazai szélenergiák-kapacitás közel 15%-át képviseli.

Az MVM belépése a hazai szélenergia-piacra jól példázza a nemzeti villamos társaság elkötelezettségét, de egyben a teljes hazai villamosenergia-ellátásért viselt felelősségét is. A társaság ugyanis integráltan működő energetikai holdingként fejlesztési és befektetési stratégiájában a nemzetgazdasági szempontokat, és az ellátásbiztonság elsődlegességét is szem előtt tartja. A szélpiacon történő belépésnek ezért előfeltétele volt, hogy korábban megkezdte a magyar energiarendszerben idáig hiányzó, de éppen a megújuló energiaforrások térnyerése miatt egyre égetőbben szükséges csúcserőmű létesítését is.

Az MVM Csoport termelési üzemeltetésének beépített teljesítmény és termelési mennyiségi adatait összefoglalva a következő táblázatok mutatják:

Beépített teljesítmény, primer energiaforrások szerinti bontásban

Tétel	M.e.	2007	2008	2009
Beépített villamos teljesítőképesség	MW_e	2 724	2 754	2 777
szén/biomassza	MW _e	240	240	240
földgáz	MW _e	164	164	164
tüzelőolaj/fűtőolaj	MW _e	410	410	410
nukleáris	MW _e	1 910	1 940	1 940
szél	MW _e	0	0	23
Beépített hőteljesítmény	MW_{th}	6 387	6 497	6 497
szén	MW _{th}	88	88	88
földgáz és tüzelőolaj/fűtőolaj	MW _{th}	689	689	689
nukleáris	MW _{th}	5 610	5 720	5 720

Megtermelt energia mennyisége primer energiaforrások szerinti bontásban				
Tétel	M.e.	2007	2008	2009
Termelt villamos energia	GWh	16 626	16 963	17 295
szén/biomassza	GWh	1 474	1 408	1 101
földgáz	GWh	469	731	697
tüzelőolaj/fűtőolaj	GWh	6	5	24
nukleáris	GWh	14 677	14 818	15 427
szél	GWh	0	0	45
Kiadott villamos energia	GWh	15 571	15 898	16 250
szén/biomassza	GWh	1 286	1 218	934
földgáz	GWh	451	707	678
tüzelőolaj/fűtőolaj	GWh	6	5	22
nukleáris	GWh	13 828	13 969	14 571
szél	GWh	0	0	45
Termelt hő	TJ	3 808	5 255	4 901
szén/biomassza		343	361	347
földgáz és tüzelőolaj/fűtőolaj		2 925	4 340	4 045
nukleáris		540	554	509
Kiadott hő	TJ	3 574	4 960	4 667
szén/biomassza		337	354	340
földgáz és tüzelőolaj/fűtőolaj		2 697	4 052	3 818
nukleáris		540	554	509

8.1.1 Paksi Atomerőmű Zrt.

A termelési üzletág legjelentősebb képviselője Magyarország meghatározó villamosenergia-termelő társasága, a nukleáris energiaforrást felhasználó Paksi Atomerőmű Zrt. Az erőmű alaperőműként, a hazai piacon a legalacsonyabb egységáron (2009-ben 10,67 Ft/kWh) értékesíti a villamos energiát, ezáltal nagymértékben hozzájárul a magyar gazdaság versenyképességéhez és a villamosenergia-ellátás biztosításához. Az atomerőmű a légszennyező anyagok tekintetében a hagyományos erőművekhez képest sokkal kisebb mértékben terheli a környezetet, és jelentős szerepe van abban, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátása alacsonyabb szintű. Így az atomerőmű az ország számára mind energetikai, mind környezetvédelmi, mind gazdasági szempontból nélkülözhetetlen.

Az erőmű célja, hogy terveihez a magyar társadalom többségét támogatóként maga mögött tudja. A közvélemény-kutatások évről évre bizonyítják, hogy a lakosság több mint 70%-a egyetért azzal, hogy Magyarországon atomerőmű működik. Összességében kijelenthető, hogy a 2009. évi magas színvonalú és biztonságos üzemelés, az összes blokkon megvalósított teljesítménynövelés, valamint a végrehajtott biztonságnövelő programok mind hozzájárultak kedvező nemzetközi megítéléséhez.

A részvénytársaság elsődleges feladatai közé az alábbi tevékenységek tartoznak:

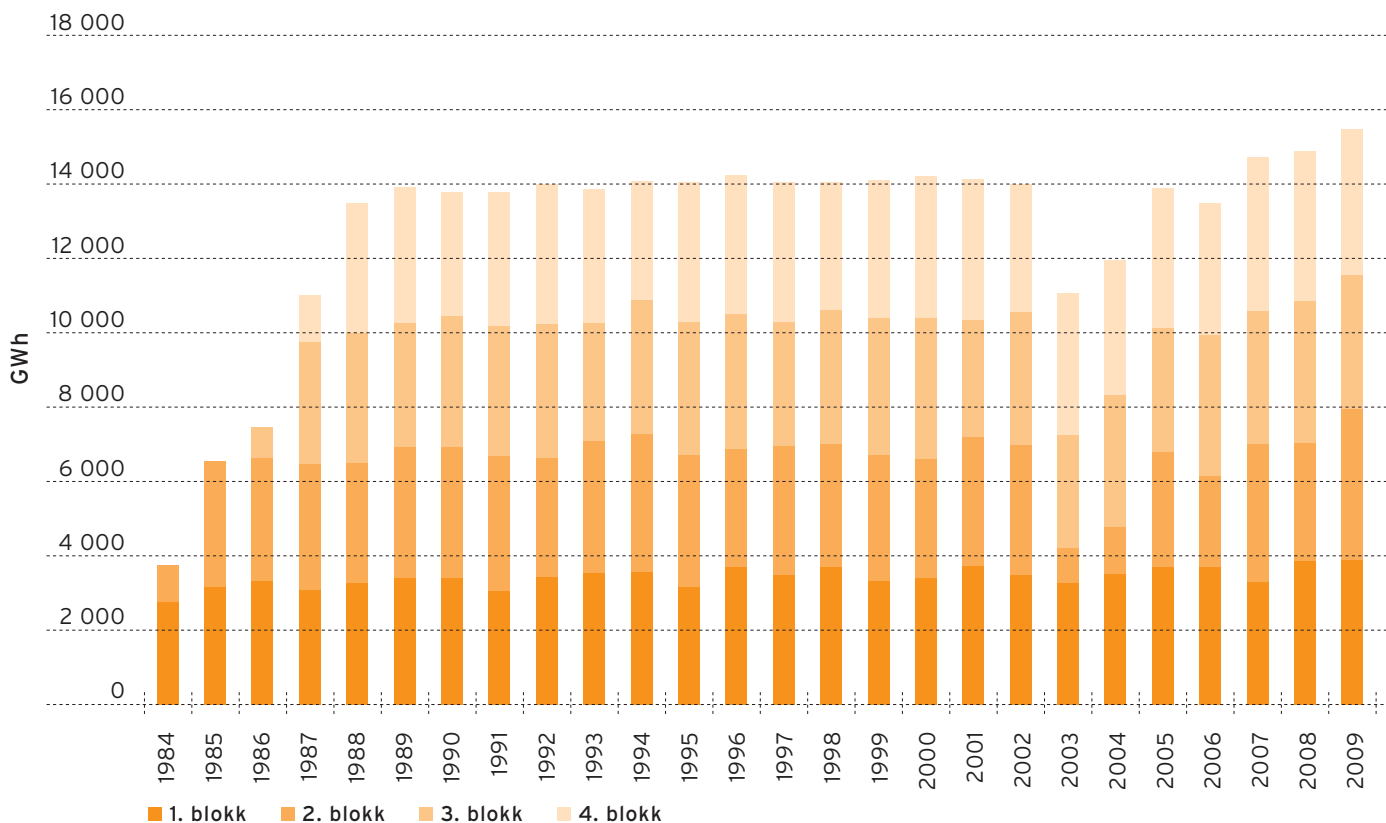
- villamosenergia-termelés (alaptevékenység),
- gőz- és melegvíz-ellátás,
- erőművi villamos- és hőenergia-termelő berendezések karbantartása.

Az alaptevékenységen túl, tágabb értelemben, a társaság tevékenységi körébe tartozik minden kapcsolódó (kiegészítő, kiszolgáló) és melléktevékenység is, amely az elsődleges feladatai ellátását valamilyen módon elősegíti.

Villamosenergia-termelés, -értékesítés

Az erőmű négy blokkja 2009. évben 15 427 GWh energiát termelt, mely 609 GWh-val (4%-kal) több a 2008. évi mennyiségnél és egyúttal a teljesítménynövelés hatásaként az erőmű történetében elért legmagasabb érték, részesedése a hazai villamosenergia-termelésből 47% volt.

19. ábra: A Paksi Atomerőmű Zrt. villamosenergia-termelése 1984-2009 között blokkonként

A Paksi Atomerőmű Zrt. a kiadott villamos energiát teljes egészében az MVM Trade ZRt. felé értékesíti a vele kötött Villamosenergia Adásvételi Megállapodás szerint, mely 2013-ig érvényes. A megállapodás értelmében az évenkénti szerződéses feltételeket éves kereske-

delmi szerződésben (ÉKSZ) rögzítik. A társaság fogyasztókkal közvetlenül nem áll kapcsolatban.

A Paksi Atomerőmű Zrt. villamosenergia-termelési- és értékesítési mennyiségi adatait az alábbi táblázat foglalja össze:

Paksi Atomerőmű Zrt.		2008. év	2009. év	Változás (%) '09/'08
Beépített villamos teljesítőképesség	MW_e	1 940	1 940	-
Termelt villamos energia	GWh	14 818	15 427	+4,1
Kiadott villamos energia	GWh	13 969	14 571	+4,3
Termelt villamos energia értékesítése	GWh	13 885	14 447	+4,0
Belföldi villamosenergia értékesítés összesen	GWh	13 885	14 447	+4,0

Hőértékesítés

Az atomerőmű a megtermelt hő legnagyobb részét a hőszolgáltató DunaCenter Therm Kft. felé értékesítette, mely Paks Város távfűtésének ellátásáért felelős. A megtermelt hő fennmaradó részét az OVIT ZRt., valamint a MAVIR ZRt. részére

értékesíti az atomerőmű, melyet utóbbi társaságapaksi vezetékelügyelőségükön használ fel.

A hőenergia-termelési- és értékesítési mennyiségi adatait az alábbi táblázat foglalja össze:

Paksi Atomerőmű Zrt.		2008. év	2009. év	Változás (%) '09/'08
Beépített hőteljesítmény	MW_{th}	5 720	5 720	-
Termelt hő	TJ	554	509	-8,1
Kiadott hő	TJ	554	509	-8,1
Értékesített hő	TJ	173	145	-16,2

(A táblázatban a termelt hő tételei nem tartalmazzák a Paksi atomerőmű Zrt. által a villamosenergia-termeléshez termelt és felhasznált hő mennyiségét.)

Villamosenergia-átvitel

A Paksi Atomerőmű Zrt. a tulajdonában lévő 400/120 kV-os alállomással átviteli feladatokat is ellát. (A 120 kV-os berendezésből két mező nem átviteli célú.) A MEH által elismert átviteli költségek alapján meghatározott MAVIR ZRt. - Paks Atomerőmű Zrt. szerződéses ár nem nyújt teljes körű fedezetet a felmerülő költségekre, ezért a tevékenység kismértékben veszteséges.

Egyéb tevékenységek

Az egyéb tevékenységek között valósítja meg a társaság az egyéb szolgáltatások, szabad kapacitások értékesítését.

Fejlesztések

A részvénytársaság a 2009. évi szinten tartó beruházási tevékenységét a biztonság, illetve a versenyképesség fenntartására vonatkozóan meghatározott stratégiai célok és műszaki-gazdasági szempontok alapján, a 2008-2010. évre szóló Középtávú Beruházási Program keretein belül, annak időarányos teljesítésével végezte. A 2009. évi beruhá-

zások jelentős részét a már korábban megkezdett, hosszabb távú, kiemelt projektek alkotják. A középtávú programban meghatározott szinten tartási tevékenység felett - az előírt engedélyezési követelmények betartása mellett - jelentős terjedelemben kezdődtek meg az erőmű üzemidő-hosszabbításával összefüggő beruházási feladatok.

A 2009. évi tényleges beruházási-teljesítés 14 908 M Ft, az éves aktiválás 19 326 M Ft volt.

Kiemelt projektek:**Az üzemidő-hosszabbítás (ÜH)
előkészítése**

A blokkok üzemidejének 20 évvel történő meghosszabbításának előkészítését célzó projekt a környezetvédelmi engedély megszerzésével és a tervezett üzemidőn túli üzemeltethetőség feltételeinek megvalósítására előirányzott program (ÜH Program) összeállításával, a nukleáris hatósághoz történő benyújtásával, illetve annak elfogadtatásával a kitűzött célokat teljesítette, így a Paksi Atomerőmű üzemidő-hosszabbításának előkészítő szakasza 2009-ben lezárult. 2010-ben új projekt-szervezet keretében megkezdődött az Üzemidő-hosszabbítás Végrehajtási Program teljesítése.

Teljesítménynövelés megvalósítása

A kapacitásnövelés a társaságnál kétféle módon zajlott (zajlik):

- A blokkok teljesítmény növelése 470 MW-ról, 500 MW-ra, (már befejeződött).
- A blokkok főjavítási idejének csökkentése (jelenleg is folyamatban van).

A teljesítménynövelés megvalósításának programja az aktuálisan jóváhagyott terveknek megfelelően befejeződött. A 8%-

os teljesítménynövelés a projekt ütemtervének megfelelően a 4., 1. és 2. blokkok korábbi sikeres befejezését követően 2009-ben a 3. blokkon került megvalósításra. Az ellenőrző mérések megfelelő eredményei alapján és az előírt folyamatos vizsgálatok mellett megtörtént a blokk először 104%-os, majd a vonatkozó üzemviteli program és ütemterv szerinti 108%-os teljesítményre történő felterhelése. A blokk üzemje stabil. Az erőmű minden blokkján műszakilag sikeresen és jelentős gazdasági eredményt biztosítva valósult meg az egyenként 500 MW-os villamos teljesítmény elérése.

2009-ben a 4. blokkon betöltésre került a teljesítménynövelt üzemhez szükséges optimalizált üzemanyag kazetták hatóság által engedélyezett teszt-mennyisége, majd 2010-től megkezdődik a rendelkezésre álló elvi hatósági engedéllyel beszerzésre kerülő új típusú, optimalizált kazetták üzemszerű betöltése a blokkokba.

**Új atomerőművi blokk(ok) létesítésének
előkészítése és megvalósítása (Teller,
majd Lévai projekt)**

A MVM Csoport termelői portfólió bővítéséhez kapcsolódó kiemelt feladata a Paksi Atomerőmű Zrt. telephelyén új atomerőművi blokk(ok) létesítésének előkészítése és megvalósítása. Az új atomerőművi kapacitásokra vonatkozó döntés-előkészítő munka a Teller Projekt keretében valósult meg.

Az MVM Csoport vezetése 2007 nyarán egy munkacsoportot alapított azzal a céllal, hogy tekintse át azokat a teendőket, amelyek elősegítik az Atomtörvény 7. § (2) szerint végzett kormányzati munkát annak érdekében, hogy az országgyűlés előzetes elvi hozzájárulását adja új atomerőművi blokk, blokkok létesítéséhez. A létrehozott munkacsoport feladatai közé tartozott a megvalósítás lehetőségeinek vizsgálata, előzetes környezeti értékelés készítése, a kiégett fűtőelemek és radioaktív hulladékok elhelyezésének vizsgálata, valamint a kommunikációra való felkészülés.

A 2008-as évben a Paksi Atomerőmű Zrt. - műszaki és tudományos intézmények bevonásával - végrehajtotta az új atomerőművi blokkok megvalósíthatósági vizsgálatát, elvi környezeti hatásvizsgálatát, és felmérte a radioaktív hulladékok kezelésének és elhelyezésének lehetőségét. Ennek értelmében 2008. március végére elkészültek a részletes tematikus tanulmányok és a „Megvalósíthatósági Tanulmány”, az „Előzetes Környezeti Értékelés” és „Az új atomerőművi blokkok kiégett fűtőelemeinek és radioaktív hulladékainak elhelyezése” című tanulmány első verziója.

Az Országgyűlés 25/2009. (IV. 2.) sz. határozatában előzetes, elvi hozzájárulást adott a Paksi Atomerőmű telephelyén új blokk(ok) létesítését előkészítő tevékenység megkezdéséhez.

A Magyar Villamos Művek Zrt. részére átadásra került az új atomerőművi blokkok létesítésének előkészítését szolgáló tevékenység megkezdéséhez szükséges országgyűlési elvi hozzájárulás megszerzéséről szóló előterjesztés, melynek megalapozását, mellékleteit az említett tanulmányok adják. Ennek megfelelően az ezen időszakra alapított Teller projekt alapcélja teljesült, és a projekt lezárásra került.

A feladatok folytatására 2009. július 1-jén Lévai projekt néven - az MVM Zrt. stratégiai irányítása mellett és a Paksi Atomerőmű Zrt. végrehajtásában - új projekt indult, melynek alapvető célkitűzéseként az új blokkokra vonatkozó tenderkiírás elkészítése és a tender kiértékelése szerepel. A projekt célja a szállítói tender elbírálásáig hátralévő feladatok - műszaki, jogi és finanszírozási feltételek biztosítása, engedélyezési feladatok ellátása, szállítói tender előkészítése - koordinálása és végrehajtása. A Lévai Projekt keretében elvégzett munka eredményeként 2010 februárjára elkészült a bővítés gyakorlati előkészítését célzó munka koncepciójának tervezete, melyet az MVM Zrt. Igazgatósága 2010. február 26-án elfogadott.

A Paksi Atomerőmű Zrt. 2009. évi tevékenysége a kutatás-fejlesztés területén

A 2009. évben végrehajtott kutatás-fejlesztés tevékenységek is csak jelentős elméleti és kísérleti háttérrel rendelkező egyetemi tanszékek, kutatóintézetek és szakcégek bevonásával történtek, és az alábbi műszaki területekre irányultak:

- reaktorfizika, reaktortechnika, termohidraulika;
- öregedés- és élettartam kezelés, szerkezeti anyagok vizsgálata;
- balesetek, üzemzavarok elemzési eszközeinek fejlesztése;
- vegyszeti és tisztítási technológiák fejlesztése;
- speciális vizsgáló és mérőberendezések kifejlesztése.

A Paksi Atomerőmű Zrt. által végeztetett kutatás-fejlesztés közvetve vagy közvetlenül a fenntartható fejlődéshez kapcsolódik. A szerteágazó kutatási területekből példaként lehet említeni a kiégett fűtőelemek kezelésére vonatkozó hosszú távú stratégia kidolgozását. Több projekt foglalkozik a radioaktív anyagok mennyiségének, kibocsátásának csökkentésével, a kibocsátás mérési módszereinek kidolgozásával.

8.1.2 Vértesi Erőmű ZRt.

A Vértesi Erőmű ZRt. tevékenységei a barnaszén bányászat, valamint a villamos- és hőenergia termelése és kereskedelme.

Bányászat

Az eocén program keretében létesült **Márkushegyi Bányászati Üzem** mintegy 300-550 m mélységű, földalatti létesítmény eocén korú barnaszén kitermelését végzi. A bánya, amely ma már hazánk egyetlen működő mélyművelésű szénbányája, az energetikai szén termelésével az orosz-nyeri erőmű tüzelőanyag-ellátását biztosítja. A 2009. év elején még két komplex fronttal indult a termelés, de igazodva az erőmű igényeihez, júniustól egyfrontos működésre tért át az üzem. Az áttérés következtében – a fajlagos költségek megtartása érdekében – műszaki és humánpolitikai változtatások kezdődtek, 2009. július 17-től egy fejtés üzemelt, és nagymértékű létszámléépítést kellett végrehajtani.

A Márkushegyi Bányászati Üzem 2009. éves termelését az alábbi táblázat foglalja össze:

Márkushegyi Bányászati Üzem		2008. év	2009. év	Változás (%) '09/'08
	kt	1 286	908	-29,4
Széntermelés	TJ	14 448	10 058	-30,4
	kJ/kg	11 234	11 081	-1,4

Villamosenergia-termelés, -értékesítés

Az erőmű 2009 júniusától a korábbi négyblokkos működésről a ráfordításokat és veszteséget minimalizáló kétblokkos üzemmenettel történő működésre tért át úgy, hogy ezáltal nem csökkentette a 300 GWh mennyiségű, KÁT rendszerben érté-

kesített, biomassza alapon termelt villamos energia mennyiségét, és egy blokkal fenntartja a többlettermelés lehetőségét kedvező versenypiaci áralakulás esetére. A Vértesi Erőmű ZRt. belföldi villamosenergia-kereskedelmi piacon értékesíti termékeit. 2009-ben a két legjelentősebb

üzleti partnerük az MVM Partner ZRt. és a BC Energiakereskedő Kft. társaságok voltak.

A Vértesi Erőmű ZRt. villamosenergia-termelési- és értékesítési mennyiségi adatait az alábbi táblázat foglalja össze:

Vértesi Erőmű ZRt.		2008. év	2009. év	Változás (%) '09/'08
Beépített villamos teljesítőképesség	MW_e	240	240	-
Termelt villamos energia	GWh	1 408	1 101	-21,8
Kiadott villamos energia	GWh	1 218	934	-23,3
Termelt villamos energia értékesítése	GWh	1 370	959	-30,0
ebből kötelező átvételű villamos energia értékesítése (KÁT)	GWh	250	302	+21,0
Kereskedelmi céllal vásárolt villamos energia értékesítése	GWh	132	64	-51,5
Kiegyenlítő energia értékesítése	GWh	0	24	-
Energia szabályozási tételek értékesítése	GWh	19	38	+97,8
Belföldi villamosenergia értékesítés összesen	GWh	1 522	1 086	-28,6

A Vértesi Erőmű ZRt. termelői engedéllyel működő erőműve a 240 MW beépített kapacitású **Oroszlányi Erőmű**, amelyet a Márkushegyi Bányaüzemben kitermelt barnaszénrel üzemeltetnek. Az Oroszlányi Erőmű 1961-ben kezdte meg a villamosenergia-termelést a folyamatosan belépő 4 db 50 MW-os blokkal, majd 1978 telén beindult a távfűtés és a melegvízszolgáltatás Oroszlány város részére. Az 1980-as években elvégzett rekonstrukció után az Oroszlányi Erőmű négy üzemelő blokkal, nagy megbízhatóságú, 240 MW villamos energia és 84 MW hőenergia kapacitású termelő erőművé vált.

Az erőműben 2002 és 2005 között élettartam-meghosszabbító beruházási (retrofit) program zajlott. Ennek keretében az Oroszlányi Erőműben megépült a nedves mészkő-gipsz technológiával működő füstgáz-kéntelenítő berendezés, és több tízezer tonnával csökkent a kén-dioxid kibocsátás. Az oroszlányi kazánokban (2006-tól az 1-es kazánban, 2008-tól a 2-es kazánban) lehetővé vált a szénpor tüzelése mellett – a kazán alján kialakított, ún. fluid ágyban - megújuló energia-hordozók eltüzelése is, a tüzelőhő akár 45-50 %-áig.

Jelenleg a társaság jó hatásfokon, nagy rendelkezésre állással és alacsony szennyezőanyag-kibocsátással üzemelő, kapcsolt hő- és villamosenergia termelésű erőművel rendelkezik.

Hőszolgáltatás

A hőszolgáltatás a társaság és az Oroszlányi Szolgáltató Zrt. között meglévő hosszú távú hőértékesítési keretszerződések alapján történik, Oroszlány város és Bokod település fűtési és használati melegvíz-igényének ellátása érdekében az alábbi táblázatban szereplő mennyiségekkel:

Vértesi Erőmű ZRt.		2008. év	2009. év	Változás (%) '09/'08
Beépített hőteljesítmény	MW _{th}	88	88	-
Termelt hő	TJ	361	347	-3,9
Kiadott hő	TJ	354	340	-4,0
Értékesített hő	TJ	346	332	-3,8

Kereskedelmi tevékenység

A társaság 2007-ben megszerezte a villamosenergia-kereskedelmi engedélyt is, amelynek birtokában novembertől önálló mérlegkört működtetett. 2008. évben a társaság Felügyelő Bizottságának vizsgálata alapján, egyes - túlzott kockázatvállalást tartalmazó - szerződésekből eredő várható kötelezettségekre jelentős összegű céltartalékot kellett képezni. 2009. évben a társaság gyakorlatilag nem végzett kereskedelmi tevékenységet, a kereskedelmi jogosultság elsősorban az üzemzavarok esetén kieső kapacitások pótlását szolgálta. A január hónapban realizálódott kereskedés az előző évben kötött - s időközben felbontott - szerződések teljesítéséhez kapcsolódik.

Fejlesztések

2009-ben 2 004 M Ft értékű fejlesztés történt, melyek alapvetően a folyamatos és üzembiztos működéshez elengedhetetlen pótló beruházásokat tartalmazták. 2009. év során valamennyi blokk felújítását elvégezték, kialakították a zagytéri mélyszivár-

gó III. ütemét, felújítottak 374 fm vágatot, befejezték a fedett szén- és szemes termék tároló beruházási munkáit.

K+F

A Vértesi Erőmű ZRt. és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gépészmérnöki Karának Energetikai Gépek és Rendszerek Tanszéke között a 2008. év során létrejött kutatás-fejlesztési tevékenység 2009-ben folytatódott. A K+F tevékenység célja az ún. második generációs biomassza-technológiák kidolgozása hő- és villamosenergia-termelésre, valamint ezek alkalmazási lehetőségeinek meghatározása a Vértesi Erőmű ZRt.-nél. A kutatási projekt 2011-ig szóló együttműködést irányoz elő. Az együttműködés során 2009-ben a vegyes tüzelés problémákra vonatkozó elemzések készültek el az elvégzett vizsgálatok alapján. A kiválasztott jellemző tüzelőanyag minőségekre vonatkozóan 2009-ben megkezdődtek a tüzeléstechnikai vizsgálatok az egyetem laborjában. A szóba jöhető biomassza tüzelőanyagok és kibo-

csátásainak (füstgáz, salak) kémiai összetételének meghatározásához fluid csőben végzett kísérletek szolgálnak majd 2010-ben.

8.1.3 Miskolci Fűtőerőmű Kft. (MIFÚ Kft.)

A társaság fő tevékenységi körében kapcsoltan állít elő villamos- és hőenergiát. Üzleti tevékenységét öt termelési egységben végzi.

A Tatár utcai telephelyen 5 db, egyenként

4 MWe teljesítményű gázmotorból álló erőmű üzemel. Ugyanitt működik a MIHŐ Kft.-től 2008. március 1-jén megvásárolt gáztüzelésű kazánpark és a 39,8 MW_e teljesítményű kombinált ciklusú gázturbinás erőmű, amely 2007. december 1-jén kezdte meg kereskedelmi üzemét. Ez a három létesítmény együttesen biztosítja a Belváros és az Avas hőközvet teljes hőellátását.

A bulgárföldi (1 MW_e teljesítményű) és diósgyőri (4 MW_e teljesítményű) gázmotoros erőművek a körzetek hőszük-

ségletének egy részét szolgáltatják.

A hő értékesítése a MIHŐ Kft. részére hosszú távú szerződés alapján történik. A hővel együtt kapcsolt villamosenergia-termelés is folyik. A kapcsoltan termelt villamos energiát - amely kötelező átvétel alá esik - a MAVIR Zrt. vásárolja meg, és értékesíti az átvételre kötelezettek részére.

A társaság hő- és villamosenergia termelési- és értékesítési mennyiségi adatait az alábbi táblázat foglalja össze:

MIFÚ Kft.		2008. év	2009. év	Változás (%) '09/'08
Beépített villamos teljesítőképesség	MW_e	64	64	-
Termelt villamos energia	GWh	285	284	-0,3
Kiadott villamos energia	GWh	276	276	-0,0
Termelt villamos energia értékesítése	GWh	276	276	+0,0
Beépített hőteljesítmény	MW_{th}	408	408	-
Termelt hő	TJ	1 490	1 406	-5,7
Kiadott hő	TJ	1 396	1 318	-5,6
Értékesített hő	TJ	1 396	1 318	-5,6

A társaságnál a beruházások műszaki teljesítésének 2009. évi értéke 90 M Ft volt. A fejlesztések a termelő berendezések megfelelő állapotban tartására irányulnak.

8.1.4 Tatabánya Erőmű Kft.

Az erőmű fő feladata Tatabánya város távfűtésének ellátása, emellett pedig a lehető leggazdaságosabban kapcsoltan

villamos energia termelése. A fűtőerőmű fő berendezései: 3 db, egyenként 6 MW_e teljesítményű gázmotor, 4 db 53 t/h teljesítőképességű „középnomású” gőzkazán földgáz-fűtőolaj tüzeléssel és 3 db ellennyomású gőzturbina 14,6-14,6, illetve 2,5 MW_e teljesítménnyel.

A kapcsoltan termelt villamos energiát - kötelező átvétel keretében - a MAVIR Zrt., a hőenergiát pedig a Komárom megyei Távhőszolgáltató (KOMTÁVHŐ) Zrt. felé

hosszú távú szerződés keretében (biztosítva ezzel Tatabánya város hőellátását), valamint a Mikes Kelemen Szakközépiskola és a Magyar Vöröskereszt Komárom-Esztergom Megyei Szervezete felé értékesíti.

A társaság hő- és villamosenergia termelési- és értékesítési mennyiségi adatait az alábbi táblázat foglalja össze:

Tatabánya Erőmű Kft		2008. év	2009. év	Változás (%) '09/'08
Beépített villamos teljesítőképesség	MW_e	50	50	-
Termelt villamos energia	GWh	181	170	-6,1
Kiadott villamos energia	GWh	171	162	-5,3
Termelt villamos energia értékesítése	GWh	171	162	-5,3
Beépített hőteljesítmény	MW_{th}	181	181	-
Termelt hő	TJ	1 371	1 295	-5,5
Kiadott hő	TJ	1 178	1 156	-1,9
Értékesített hő	TJ	1 178	1 156	-1,9

8.1.5 MVM Észak-Budai Fűtőerőmű Kft.

2009-ben a fejlesztési szükségleteket a társaság saját fejlesztési keretéből finanszírozta, melyek az üzemelési fenntartását, az üzembiztonság, illetve a hatékonyság növelését, az elhasznált eszközök pótlását, valamint a környezetvédelmet szolgálták. 2009-ben a beruházások műszaki teljesítésének értéke 218 M Ft volt.

A Tatabánya Erőmű Kft. 2009. évben még az MVM Csoport része volt, de az MVM Zrt. menedzsmentjének döntése alapján 2010 év elején értékesítésre került.

A társaság feladata a 49,98 MW_e villamos és 74 MW_{th} hőteljesítményű erőmű üzemeltetéséhez szükséges feltételek biztosítása, az üzemeltetési tevékenység felügyelete és az értékesítések lebonyolítása.

Az erőmű villamos energiával kapcsoltan termel hőt, amelyet a FŐTÁV Zrt.-nek hosszú távú hőszolgáltatási szerződés keretében értékesít. Az általa termelt hő az észak-budai hőközvetítő hőigényének mintegy 73%-át biztosítja. A termelt villamos energiát a MAVIR Zrt. részére értékesíti a kötelező átvétel (KÁT) keretei között. A VET 2009. évi módosítása kapcsán a tár-

saság kérvényezte a Magyar Energia Hivattól a termelt villamos energia kötelező átvételének meghosszabbítását. A Hivatal által kiadott engedélyben 2015. december 31-ig szóló hosszabbítás szerepel. Az engedélyben szereplő feltételek teljesítése érdekében megállapodást kötött a MAVIR Zrt.-vel, amelynek értelmében, ha szükséges, korlátozza villamosenergia-termelését a magyar villamos energiarendszer optimális szabályozása érdekében.

A társaság hő- és villamosenergia-termelési- és értékesítési mennyiségi adatait az alábbi táblázat foglalja össze:

MVM Észak-Budai Fűtőerőmű Kft.		2008. év	2009. év	Változás (%) '09/'08
Beépített villamos teljesítőképesség	MW_e	50	50	-
Termelt villamos energia	GWh	265	262	-1,1
Kiadott villamos energia	GWh	260	257	-1,2
Termelt villamos energia értékesítése	GWh	260	257	-1,2
Beépített hőteljesítmény	MW_{th}	100	100	-
Termelt hő	TJ	1 479	1 344	-9,1
Kiadott hő	TJ	1 478	1 344	-9,1
Értékesített hő	TJ	1 478	1 344	-9,1

Az erőművet hosszú távú üzemeltetési szerződés keretében az MVM GTER Zrt. üzemelteti. A gázturbinák karbantartására szintén hosszútávú szerződése van a TURBOMACH céggel.

Az erőművet létesítő beruházás 2008. év végén zárult le. Jelenleg csak olyan beruházásokat végez el a társaság, amelyek az erőmű üzembiztonságát növelik. 2009-ben a beruházások műszaki teljesítésének értéke 34 M Ft volt. A társaság kutatás-fejlesztési tevékenységet nem végez.

8.1.6 MVM GTER Gázturbinás Erőmű Zrt. (MVM GTER Zrt.)

Az MVM GTER Zrt. tevékenységei közül a **gázturбина üzletág** feladata az alaptevékenységen (az erőművi berendezések kezelésén és a tartalék kapacitások értékesítésén) túl, a fenntartási, karbantartási munkák elvégzése, valamint a - tulajdonos által elhatározott és finanszírozott - fejlesztési feladatok megvalósításban való közreműködés.

A társaság villamosenergia-termelési adatait a következő táblázat tartalmazza:

MVM GTER Zrt.		2008. év	2009. év	Változás (%) '09/'08
Beépített villamos teljesítőképesség	MW _e	410	410	-
Termelt villamos energia	GWh	4,8	5,5	+13,8

A **fűtőerőmű üzletág** vonatkozásában az MVM Észak-Budai Fűtőerőmű Kft.-vel kötött hosszú távú üzemeltetési szerződés alapján a társaság végzi berendezéseinek kezelését, műszaki állapotának (karbantartási és javítási tevékenység végrehajtásával történő) fenntartását, továbbá a fejlesztési és beruházási feladatok megvalósítását.

Az MVM Csoport az aktualizált Középtávú Stratégiájában a fűtőerőművi piacról való kivonulást irányozta elő. Ennek megfelelően az MVM Zrt. többségi tulajdonában álló fűtőerőművek hosszú távú üzemeltetési feladatait az értékesítési lehetőségek függvényében, a tulajdonos döntésének megfelelően látja el a társaság. Ennek értelmében az értékesítésre került tatabányai fűtőerőmű üzemeltetési tevékenységét a MVM GTER Zrt. 2009. június 30-án befejezte, míg az észak-budai fűtőerőmű üzemeltetését további döntésig folytatja. A társaság **beruházásai** 2009-ben főként az üzemvitelt kiszolgáló és üzemfenntartási eszközök, szállítójárművek és emelőgépek beszerzésére korlátozódtak, amelyek tartalmazták a kialakított üzemfenntartási csoportok felszerelését. A beruházások műszaki teljesítésének 2009. évi értéke 70 M Ft volt.

A társaság kutatási és kísérleti fejlesztési tevékenységet nem végzett.

8.1.7 Hungarowind Kft.

A Magyar Villamos Művek Zrt. 2009 szeptemberében a Raiffeisen Energiaszolgáltató Kft.-vel üzletrész adásvételi szerződést írt alá a 8 db, összesen 23 MW beépített kapacitású, Győr-Moson-Sopron megyében, Sopronkövesd és Nagylózs határában található szél turbinát tulajdonló Hungarowind Kft. 100%-os üzletrészesének megszerzésére. Az adás-vétel tényét lezáró jegyzőkönyv aláírására 2009. november 23-án került sor. Az MVM tulajdonszerzése révén nemzeti tulajdonba került az országban létesült egyik legjelentősebb szél erőmű-park, mely a hazai szél erőmű kapacitás közel 15%-át jelenti. A szél erőmű-park az átlagnál jobb adottságokkal rendelkezik a hazai szélviszonyok tekintetében.

A Hungarowind Kft. fő tevékenysége megújuló energiaforrás bázisán termelt villamos energia termelése és annak a MAVIR Zrt. által működtetett Kötelező Átvételi Rendszer számára történő értékesítése.

A társaság villamos energia naturália adatait a következő táblázat mutatja:

Mint az köztudomású, a szél erőművi energiatermelés bővülése egyre nehezebb feladat elé állítja a hazai villamosenergia-ellátás egyensúlyáért felelős rendszerirányítót, a MAVIR Zrt.-t. Az MVM belépése a szélpiacon nem jelentheti azt, hogy immár tulajdonosként is ne keresné a lehetőségét a szél erőművi energiatermelés szabályozási problémáinak megoldására. Erre tanúbizonyság, hogy az akvizícióval egyidejűleg – hazánkban eddig egyedülálló módon – az MVM a rendszerszabályozás részévé tette a létesítményt, elősegítve ezzel a megújuló energiaforrások további terjedését. Ennek értelmében a MAVIR Zrt. és az immár MVM-tulajdonú Hungarowind Kft. között szerződés jött létre, amelyben a Hungarowind Kft. rendszerszintű szolgáltatásként vállalta, hogy amennyiben a hazai energiarendszer ezt igényli, úgy a MAVIR Zrt. kérésére az erőművet visszatérheli, azaz teljesítményét az energiarendszer biztonsága érdekében csökkenti, akár le is állítja. A MAVIR Zrt. a Hungarowind szerződési feltételeivel azonos feltételeket biztosít a szabályzásban résztvevő KÁT mérlegkörös partnerei részére.

Hungarowind Kft.		2008. év*	2009. év	Változás (%) '09/'08
Beépített villamos teljesítőképesség	MW _e	23	23	-
Termelt villamos energia	GWh	36	45	+25,7

*: a 2008. évi termelése nem az MVM Csoport termelésének a része

8.1.8 Kárpát Energo Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.

A Kárpát Energo Zrt. jelenleg projekt-társaságként működik, tevékenységének legfontosabb célja a 230 MW_e villamos teljesítményű kombinált ciklusú erőmű megvalósítása és üzemeltetése Vásárosnamény térségében. A tervezett erőművi blokk egy gázturbinából, valamint egy utána kapcsolt hőhasznosító kazánból és gőzturbinából álló kombinált ciklusú egység (KCE). A gázturbina és a hőhasznosító kazán között by-pass kémény áll, melynek révén önállóan, nyílt ciklusban is üzemelhet a gázturbina. Az erőmű bruttó villamos hatásfoka kombinált ciklusban 51,25%, tervezett élettartama 30 év.

Az erőmű csúcserőműként kerül bekapcsolásra a magyar villamosenergia-rendszerbe.

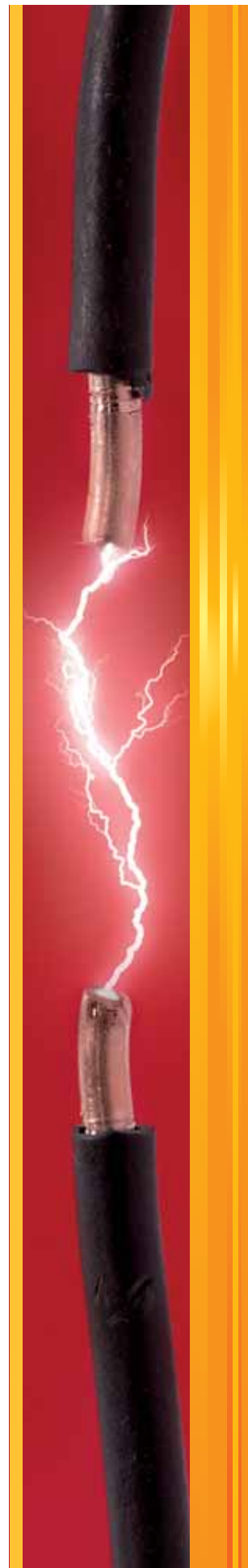
A beruházás jelenlegi helyzetének összefoglalása:

- a műszaki tervezés befejeződött, a kiviteli tervek egy része elkészült, illetve folyamatban van,
- az erőmű megvalósításához szükséges jogerős engedélyek rendelkezésre állnak, ezek egy részét meg kell újítani,
- megkötésre került az erőmű gázellátását biztosító hosszú távú gázszállítási szerződés,

- megkötésre került a hosszú távú áramvásárlási szerződés,
- az orosz főberendezések beszállítása a gőzturbina kivételével megtörtént,
- a nem orosz szállítású berendezések közül a transzformátorok a kondenzátor hűtővíz szivattyú, valamint a gereb és a szalagszűrő gyártása befejeződött,
- a helyszíni munkák közül elkészült a munkaterület ideiglenes közművesítése, belvízmentesítése, földfeltöltése, valamint a főépület acélszerkezetének és a főberendezések alapozásának 90%-a,
- a beruházás megvalósítása fővállalkozásban fog történni, amihez a fővállalkozási szerződés tervezete elkészült.

Az erőmű megépítése kb. 20 hónapot vesz igénybe attól az időponttól kezdődően, hogy a fővállalkozási szerződés aláírásra került. Ennek megfelelően az erőmű legkorábban 2012. év közepére készülhet el, és a próbaüzemet követően a várható legkorábbi kereskedelmi üzemkezdés 2012. év végére tehető.

2009-ben a beruházások műszaki teljesítésének értéke 4 581 M Ft, a befejezetlen beruházások és beruházásokra adott előlegek záróállománya 20 578 M Ft volt.

8.2 Kereskedelmi üzletág

Az MVM Csoport Magyarország meghatározó villamosenergia-nagykereskedője (az MVM Trade Villamosenergia Kereskedelmi Zrt. által), valamint számottevő részesedéssel rendelkezik a kiskereskedelmi és a közvetlen fogyasztói értékesítés piacán is (MVM Partner Zrt., MVM ADWEST GmbH).

Az MVM Csoport kereskedelmi divízióját 2009. végén, az alább felsorolt tagvállalatok alkotják:

- MVM Trade Villamosenergia Kereskedelmi Zrt. (továbbiakban: MVM Trade Zrt.),
- MVM Partner Energiakereskedelmi Zrt. (továbbiakban: MVM Partner Zrt.),
- MVM-ADWEST Marketing und Handelsgesellschaft GmbH (továbbiakban: MVM-ADWEST GmbH),
- HUPX Magyar Szervezett Villamosenergia-piac Zrt.³

A 2008-ban még 100%-ban az MVM Trade Zrt. tulajdonában lévő csoporttag, a POWERFORUM Zrt. társaságban az E.ON Földgáz Trade Zrt. az alaptőkével azonos mértékű tőkeemeléssel 50%-os tulajdonrészét szerzett. Ezáltal a társaság közös vezetésű vállalkozásként kikerült az MVM Csoport teljes körű konszolidációjába bevont tagvállalati köréből.

2009. évben az MVM Csoport részvényvásárlás útján további részesedést szerzett az ELMŰ Nyrt. és ÉMÁSZ Nyrt. áramszolgáltató társaságokban. Az egyetemes szolgáltatói tevékenységben, az áramszolgáltatókban lévő kisebbségi részesedés miatt, egyelőre nincs jelentősebb befolyása.

8.2.1 MVM Trade Zrt.

Az MVM Holding kereskedelmi stratégiája értelmében az MVM Trade Zrt. elsősorban nagykereskedelmi tevékenységet folytat, emellett azonban néhány nagyfogyasztó részleges ellátásában is részt vesz. 2009. január 1-től beszerzési portfólióját EU konform EFET⁴ alapú szerződések alkotják.

A társaság villamosenergia-értékesítési tevékenysége alapvetően kétirányú. Egyrészt egyetemes szolgáltatási engedéllyel rendelkező társaságok számára értékesít villamos energiát a 2011. év végéig hatályos, menetrend alapú villamos energia adásvételi megállapodás alapján, másrészt a Magyar Energia Hivatal által előírt aukciókon, illetve egyéb nyílt, transzparens módon folytat kereskedelmi tevékenységet.

Az értékesítési tevékenység forrásoldalát – a már említett erőművi szerződéseken túlmenően – a rendszerirányítótól történő vásárlás (kötelező átvétel, kiegyenlítő energia), a célszerű kiegészítő versenypiaci vásárlás, valamint a korábbi hosszú távú importszerződések bázisán beszerzett villamos energia fedezi.

Az MVM Holding kereskedelmi stratégiája értelmében az MVM Trade Zrt. elsősorban nagykereskedelmi tevékenységet folytat, emellett azonban néhány nagyfogyasztó részleges ellátásában is részt vesz.

³ A HUPX Zrt. a MAVIR Zrt. 100%-os tulajdonú leányvállalata. A szervezett villamosenergia-piaci engedélyes nem minősül kereskedőnek, ez egy teljesen külön engedélyesi kategória, de az MVM irányítási szempontú kategorizálásának megfelelően a kereskedelmi üzletágba került.

⁴ Az European Federation of Energy Traders (Energiakereskedők Európai Szövetsége) által elfogadott, egységes villamosenergia-kereskedelmi szerződés típus.

Az MVM Trade ZRt. 2009. évi kereskedelmi tevékenységéhez 21,3 TWh villamos energiát vásárolt a hazai erőművektől, különböző energiakereskedő társaságoktól és a rendszerirányítótól. Villamos energia forgalmának fő összetevőit az alábbi táblázat tartalmazza:

MVM Trade ZRt. fontosabb kereskedelmi adatai (GWh)	2008. év	2009. év	Változás (%) '09/'08
Összes beszerzett villamos energia	30 277	21 355	-29,5
Ebből: hazai erőművektől	26 805	19 945	-25,6
átviteli rendszerirányítótól	191	124	-35,2
villamosenergia-kereskedőtől	936	395	-57,9
importból	2 344	891	-62,0
Összes értékesített villamos energia	30 277	21 355	-29,5
Ebből: egyetemes szolgáltatóknak	10 508	10 384	-1,2
átviteli rendszerirányítónak	942	370	-60,7
villamosenergia-kereskedőnek	18 524	9 628	-48,0
erőműnek	256	84	-67,2
határon kívüli értékesítés	46	889	+1 835,4

A társaság – együttműködve a többi piaci szereplővel – intenzíven törekszik arra, hogy a hazai villamosenergia-versenypiac likviditása folyamatosan növekedjen. E tevékenység sikerét mutatja, hogy a gazdasági válság miatti rendkívüli és drámai mértékű piacszugorodás ellenére is a piac hatékonyan működött. A társaság által alapított - majd 2009. év közepétől többszemélyes társasággá alakult és gázkereskedelmi szekcióval is bővült - POWERFORUM kereskedési felület forgalma 2009-ben is tovább növekedett. A gázpiaci nyitással egy időben lehetővé vált rajta a földgázzal való kereskedelem is.

A MEH 727/2008, 739/2008 valamint 963/2008 sz. határozataiban Jelentős Piaci Erővel rendelkező (JPE) engedélyesként azonosította az MVM Trade ZRt.-t, mely a határozatokban foglalt előírásokat maradéktalanul teljesítette.

A (JPE) határozatokban foglalt kötelezettségekhez kapcsolódó információ és adatszolgáltatási feladatainak a társaság eleget tett.

Az MVM Trade ZRt. kereskedelmi tevékenységét az átláthatóság, a transzparencia jellemzi. Az egyetemes szolgáltatói engedéllyel rendelkező társaságokkal egyenlő feltételek alapján, egy tárgyalóasztal mellett, egy időben rögzíti a szerződés pontjait. Az aukciókat internetes elérhetőségen teszi közzé, minden kereskedelmi engedélyes és fogyasztó az előre nyilvánosságra hozott szabályrendszer alapján, feltételek ismeretében hozza meg döntéseit az MVM Trade ZRt. által kínált termékek esetében.

Mivel az MVM Trade ZRt. döntően nagykereskedelmi tevékenységet folytat, ebből adódóan a társaság marketing kommunikációja is merőben eltér a szakszótól, hiszen a partnerek is széles

körű, korrekt, mértékadó ismeretekkel rendelkezhetnek. A kommunikáció lényege a megbízhatóság, transzparencia és diszkrimináció mentesség, aminek az MVM Trade ZRt. 2009-ben is megfelelt.

További, a fenntarthatósági hatások tekintetében fontos információk kiadását teszi kötelezővé a 6/2008. (V.18.) KHEM rendelet, amelynek teljesítésekor minden kereskedő – így az MVM Trade ZRt. is – a villamosenergia-vevőket informálja az általuk vásárolt termékek forrásainak primer energiahordozók szerinti megbontásáról. Ezen információ-szolgáltatási kötelezettség évente egyszer, utólag teljesíthető. Az MVM Trade ZRt. minden esetben eleget tesz ezen kötelezettségének.

8.2.2 MVM Partner ZRt.

Az MVM Partner ZRt. az MVM Csoport versenypiaci villamosenergia-kereskedő leányvállalata, amelynek kereskedelmi tevékenysége kiterjed a hazai, valamint a határparitásokon a nemzetközi piacokra. 2009-ben a társaság fő versenypiaci beszerzési forrásai a hazai erőművek, az MVM Trade ZRt., valamint az import voltak. A villamos energiát legnagyobb arányban magyarországi feljogosított fogyasztók, továbbá magyarországi ke-

reskedelmi engedéllyel rendelkező kereskedők, kisebb arányban pedig külföldi partnerek felé értékesítette. Az MVM Partner ZRt. piaci részesedése a nagykereskedelmi piacon 3,4%, a nem lakossági felhasználók piacán 8% volt.

A 2003. január 1-jei piacnyitáskor a társaság elsődleges célja a kiemelten nagy ipari fogyasztók villamos energia ellátása volt. A **nagyfogyasztói szegmensben** általánosan elterjedt és az évek során jól bevált értékesítési módszerrel, nevezetesen a cégekhez rendelt ügyfélmenedzserek (személyes eladás) révén történő értékesítéssel néhány év alatt országosan egészen az 1 GWh/év/ügyfél méretig sikerült hatékonyan eljutni. A társaság vevői között egyaránt megtalálhatók a hazai ipar prominens képviselői különböző iparágakból (gépgyártás, elektronikai ipar, üveggyártás, cementipar stb.) és a sok telephelyes élelmiszer láncok, valamint szolgáltató cégek (közművek, banki szolgáltatások stb.) is.

A további fejlődés érdekében 2008. szeptember 1-től a társaság új célcsoportra, azon **kis- és középvállalkozásokra** (KKV) is elkezdett fókuszálni, amelyek éves villamosenergia-fogyasztása nem haladja meg az 1 GWh mennyiséget. Termékként rugalmasan változó időtartamú, fix áras, fogyasztói szokások megismerésén alapuló, adott cégre szabott szerződéses

konstrukciókat kínál a társaság ebben a szegmensben. Az ügyintézési modell legfőbb alapelvei a gyorsaság és az egyszerűség. A kereskedőváltásban vagy a hálózati engedélyesekkel történő egyeztetésekben az MVM Partner ZRt. a lehető legtöbb feladatot átveszi az ügyfelektől. Az MVM Partner ZRt. így sikerrel építette fel új üzletágát, és ma már a magyarországi kis- és középvállalkozások számára tömeges ügyfélszolgálattal megbízhatóan, magas minőségi színvonalon értékesít villamos energiát.

A társaság aktív szereplője az éves, havi, napi határkapacitás aukcióknak, annak érdekében, hogy a kereskedelmi lehetőségek minél szélesebb körét tudja kamatoztatni.

A román villamosenergia-piacon történő nagykereskedelmi tevékenység céljából az MVM Partner ZRt. létrehozta **román fióktelepét**, mely 2009 novemberében MVM Partner Energiakereskedelmi ZRt. Budapesta - Sucursala Bucuresti név alatt bejegyzésre került a román cégbíróságon. A román fióktelep 100%-ban az MVM Partner ZRt. tulajdonában van. A társaság 2009. év végére már kereskedelmi engedéllyel is rendelkezett.

2009-ben a társaság összes villamosenergia-értékesítése elérte a 4 TWh-t. A társaság villamosenergia-forgalmának fő összetevőit az alábbi táblázat tartalmazza:

MVM Partner ZRt. fontosabb kereskedelmi adatai (GWh)	2008. év	2009. év	Változás (%) '09/'08
Összes beszerzett villamos energia	4 892	3 994	-18,4
Ebből: hazai erőművektől	1 129	1 677	+48,6
villamosenergia-kereskedőtől	3 052	1 626	-46,7
importból	304	343	+12,7
átviteli rendszerirányítótól	408	348	-14,5
Összes értékesített villamos energia	4 892	3 994	-18,4
Ebből: felhasználónak	2 143	1 458	-31,9
villamosenergia-kereskedőnek	2 493	2 179	-12,6
export	256	356	+39,3

Az MVM Partner ZRt. üzleti-stratégiai céljainak megvalósulását támogatva 2009-ben intenzív **PR tevékenységet** folytatott, mely elsősorban a kereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó üzleti média-hirdetésekből nyilvánult meg, azonban a társaság pozitív megítélését javító társadalmi felelősségvállalásáról szóló cikkek, illetve a cég nevét népszerűsítő reklámok megjelenítése is fontos részévé váltak a kommunikációs stratégiának.

A társaság a korábbi évekhez viszonyítva markánsabb média jelenlétre törekedett, így kedvező villamosenergia-beszerezési megoldásait a nagyfogyasztók és kis fogyasztók számára közterületen (city light), nagy látogatottságú internetes oldalakon, országos és régiós sajtó lapokban, rádióban és TV-ben hirdette. Ugyanakkor leendő ügyfelei számára lehetőséget biztosított a személyes találkozásra is különböző szakmai konferenciákon (pl. „Magyarok a piacon”), kiállításokon (pl. debreceni EnergoExpo). 2009-ben nagy energiát fordított arra, hogy minél több vállalkozás részére egyéb kommunikációs módon is eljuttassa üzenetét, mint pl. aktuális információt tartalmazó hírlevelekben, üzleti ajánlatairól szóló direkt marketing anyagokon keresztül, internet oldalának folyamatos frissítésével, új funkciók bővítésével, mint pl. a díj kalkulátor vagy az online szerződéskötési lehetőség.

Az MVM Partner ZRt. számára kiemelten fontos, hogy a piaci súlyához mérten részt vállaljon a társadalmi problémák megoldásában felkarolva ügyeket, alapítványokat, valamint támogasson olyan kiemelt fontosságú eseményeket, szervezeteket, melyek pozitívan befolyásolják a cég társadalmi megítélését.

”

Az MVM Partner ZRt. számára kiemelten fontos, hogy a piaci súlyához mérten részt vállaljon a társadalmi problémák megoldásában, felkarolva ügyeket, alapítványokat.

8.2.3 Az MVM-ADWEST GmbH

Az MVM Csoport társaságai közül az osztrák bejegyzésű MVM-ADWEST GmbH a regionális villamosenergia-kereskedelemben vesz részt. Sajátszámlás nagykereskedelmi tevékenységet folytat az osztrák, a német, a szlovák és a cseh piacon, valamint ezen piacok között. Tagja az osztrák és a német áramtőzsdének, a cseh szervezett napi piacnak, valamint kereskedési lehetőséggel rendelkezik több brókerplatformon is. Kereskedelmi üzletágát a szolgáltatási üzletág egészíti ki, amely elsősorban mérlegkör-tagsági és tőzsdei kereskedési szolgáltatások nyújtását jelenti mind az MVM Csoporton belül, mind pedig külső megbízók részére. 2008-ban a társaság megteremtette a CO₂ kvóták megbízás alapján történő kereskedésének feltételeit is.

Az MVM-ADWEST GmbH 2009-ben is szabadpiaci villamosenergia-nagykereskedelmet folytatott. A társaság tevékenységében a megbízásból végzett kereskedelem dominált. Ez jelentette az MVM csoport kereskedő leányvállalatainak portfólió kezelésében történő közreműködést, valamint megbízások alapján kezelt portfóliók kereskedését is. Ehhez megfelelő piaci lehetőséget és szaktudást a korábbi években folytatott piacépítő tevékenység és aktív kereskedelmi jelenlét adott. Fő üzleti partnerei nemzetközi nagykereskedelmet folytató többségi állami tulajdonú vagy magán, magukat a villamosenergia-termelés, értékesítés és elosztás terén is képviselő nagyvállalatok. Tevékenysége során a társaság arra törekszik, hogy portfóliója kockázati szempontból kiegyenlített legyen.

Az MVM-ADWEST GmbH kizárólag az EU piacain beszerzett villamos energiával,

nagyrészt standard villamosenergia-termékekkel kereskedik. A társaság a különböző nemzeti szabályozások alapján, igény esetén, információt szolgáltat az értékesített villamos energia primer energiaforrás összetételére vonatkozóan, mely az európai villamos energia mixnek felel meg.

A társaság 2009. évi árbevételének 95%-a fizikai villamosenergia-szállítási ügyletekkel, 5%-a pedig a saját termékfejlesztésnek számító származtatott ügyletekkel realizálódott. A fizikai ügyletek terén 51%-kal képviseltetik magát az MVM Csoporton belüli megbízások, a fennmaradó 49% megoszlik a tulajdonosi és saját döntés alapján végzett saját kockázatú ügyletek között. A származtatott ügyletek terén 2009-ben az európai standard villamosenergia-opciókkal volt jelen. Az éves kereskedelmi forgalom 2009-ben 2,7 TWh volt, az alábbi táblában a 2009. évi kereskedés piacok szerinti felosztása található:

Az MVM-ADWEST GmbH fontosabb kereskedelmi adatai (GWh)

	2008. év		2009. év	
	Vásárlás	Értékesítés	Vásárlás	Értékesítés
Határátlépő kereskedelem	170	455	1 219	210
Ausztria	164	121	516	684
Németország	536	807	687	1 253
Szlovákia	526	90	212	288
Csehország	143	66	110	308
Összesen	1 539	1 539	2 746	2 746

Tevékenysége során a társaság arra törekszik, hogy portfóliója kockázati szempontból kiegyenlített legyen.

8.2.4 A HUPX Magyar Szervezett Villamosenergia-piac Zrt.

A MAVIR Zrt. 100%-os leányvállalataként 2009. évben a projektársaság legfőbb feladata volt az előkészítő munkák elvégzése a szervezett villamosenergia-piac létrehozása érdekében. A HUPX Zrt. az alapítása óta eltelt időszakban előkészítette az engedélykérelem benyújtásához szükséges dokumentumokat, tárgyalásokat folytatott a kereskedési rendszer informatikai támogatására vonatkozóan.

Hosszas egyeztetési folyamatot követően a Magyar Energia Hivatal 2009. április 9-én kelt 136/2009. sz. határozatában kiadta a szervezett villamosenergia-piaci működési engedélyt 10 éves érvényességgel a társaságnak.

2009. év végén a HUPX Zrt. szándéknyilatkozatot írt alá az egyik legnagyobb európai tőzsdei szolgáltatóval, az EPEX Spot SE-vel. Az együttműködés a kereskedési rendszer szolgáltatására, valamint a HUPX-en lebonyolított tranzakciók pénzügyi elszámolására irányul – ez utóbbit várhatóan a European Commodity Clearing AG (Európa egyik legnagyobb, számos energiapiacra jelen lévő elszámolóháza) biztosítja. A magyar piac szereplőinek számára ezen felül kézzelfogható előnyöket jelent majd az EPEX Spot szakmai tudása és tapasztalata –

különösen a szomszédos áramtőzsdék későbbi együttműködése szempontjából. A HUPX Zrt. és az EPEX Spot is egyaránt elkötelezett olyan kereskedési rendszer kialakításában, amely megbízható működés és alacsony tranzakciós költségek mellett nyújt likviditást a piaci szereplők számára. A leendő tőzsdei kereskedési rendszer használata leegyszerűsíti a résztvevők részére az adminisztratív folyamatokat, a szerződéskötések és az elszámolások automatikusan történnek a menetrendkezeléssel párhuzamosan. A HUPX tevékenysége – referenciaár, valamint kereskedési felület biztosításával – hatékonyan hozzájárul a magyar villamosenergia-piac fejlődéséhez.

8.3 Átviteli rendszerirányítás A MAVIR Zrt.

Magyarországon a nagyfeszültségű villamos energia szállítása egyetlen, közös átviteli vezetékhálózaton történik, amelynek tulajdonosa, üzemeltetője a magyarországi átviteli rendszerirányító, a MAVIR Zrt., amely az MVM Csoport tagja. Az átviteli rendszerirányító az átviteli hálózatot igénybe vevő többi gazdasági szereplőtől függetlenül működik, függetlenségét jogszabály írja elő. A vonatkozó törvényi előírásoknak megfelelően a MAVIR Zrt. a villamosenergia-rendszer többi résztvevőjétől független szervezetként felel a biztonságos energiaellátásért és a villamosenergia-piacon a versenysemlegesség érvényesüléséért.

A MAVIR Zrt. – mint villamos energia átviteli-rendszerirányítói engedélyes – a hazai erőművek által termelt, valamint az importforrásokból származó villamos energiát a tulajdonában levő, alábbi táblázatban és ábrán bemutatott nyomvonal-hosszúságú, nagyfeszültségű hálózati elemeken juttatja el a közvetlen fogyasztói ellátást biztosító elosztói engedélyesekhez. A jogszabályok szerint a piaci szereplők egyenlő feltételekkel férnek hozzá az átviteli hálózathoz.

Az alábbi táblázat és a 20. ábra a MAVIR Zrt. távvezetéseit, a következő táblázat az átviteli hálózati veszteség alakulását mutatja be:

Távvezetékek hossza				
Tétel	M.e.	2007	2008	2009
750 kV	km	268	268	268
egyrendszerű	km	268	268	268
kétrendszerű	km	0	0	0
400 kV	km	2406	2444	2600
egyrendszerű	km	1556	1594	1594
kétrendszerű	km	850	850	1006
220 kV	km	1481	1481	1481
egyrendszerű	km	730	730	730
kétrendszerű	km	751	751	751
120 kV	km	214	214	214
egyrendszerű	km	100	100	100
kétrendszerű	km	97	97	97
föld alatti 120 kV	km	17	17	17

20. ábra: A MAVIR Zrt. távvezetékeinek térképes bemutatása

Az átviteli hálózat veszteségei				
Tétel	M.e.	2007	2008	2009
Az átviteli hálózatba betáplált, elszámolási mérési pontokon mért villamos energia mennyisége	GWh	33 090	41 753	37 006
Az átviteli hálózathoz kiadott, elszámolási mérési pontokon mért villamos energia mennyisége	GWh	32 685	41 335	36 655
Átviteli hálózati veszteség	GWh	405	417	351
Átviteli veszteség	%	1,224	0,999	0,948

A MAVIR ZRt. tevékenységei:

- gondoskodik a magyar villamosenergia-rendszer megbízható, hatékony és biztonságos irányításáról, a szükséges tartalékokról az erőművekben és a hálózaton,
- felügyeli és gyarapítja a hálózati vagyont, elvégzi a jogszabályoknak, a MEH által jóváhagyott Hálózatfejlesztési Tervnek, a hálózatfejlesztési stratégiának és a tulajdonosi elvárásoknak megfelelő, az üzembiztonsági mutatók fenntartásához, javításához szükséges felújításokat, karbantartásokat és fejlesztéseket,
- figyelemmel kíséri a hazai átviteli hálózat és a nemzetközi távvezetékek állapotát, összehangolja a hálózati engedélyesek karbantartási terveit, engedélyezi a tervezett kikapcsolásokat a biztonságos és jó minőségű ellátás érdekében,
- biztosítja a villamosenergia-piac zavartalan működését, további bővítését, az egyenlő hozzáférést a rendszerhasználók számára,
- összegzi a villamosenergia-ellátás szereplőitől kapott adatokat,
- tájékoztatja a piac szereplőit, hogy ne köttessenek megvalósíthatatlan szerződések,
- összehangolja a magyar villamosenergia-rendszer működését a szomszédos hálózatokkal,
- koordinálja a nemzetközi szakmai együttműködéseket,
- a jövőbe tekintve elkészíti a hálózatfejlesztési stratégiát, és javaslatot tesz az erőműpark fejlesztésére.

A MAVIR ZRt. úgy üzemelteti a tulajdonában lévő villamos hálózatot és az ahhoz kapcsolódó berendezéseket, hogy ezzel folyamatosan biztosítsa a zavarmentes hazai villamosenergia-ellátást, és a fejlesztések révén az ellátásbiztonság fenntartása mellett megfeleljen a változó piaci, fogyasztói igényeknek, valamint annak a

követelménynek, hogy az átviteli hálózat az európai villamosenergia-rendszerrel megfelelően együttműködő infrastruktúrális tényező legyen. Rendelkeznie kell a villamosenergia-rendszer szabályozásához szükséges tartalékokkal, diszponál a határkeresztesző távvezeték, hálózati kapacitások felett.

Az átviteli rendszerirányító kötelessége továbbá az átvételi kötelezettség (kötelező átvétel, KÁT) alá eső villamos energia elszámolására mérlegkör üzemeltetése. Az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia termelői jogosultak a létrehozott mérlegkörhöz csatlakozni és az átviteli rendszerirányító üzletszabályzata szerint mérlegköri szerződést kötni. Ezt a mérlegkört az átviteli rendszerirányítónak kell kiegyenlítenie. A bevezetett rendszerben minden villamosenergia-kereskedő, egyetemes szolgáltató, felhasználóknak közvetlenül értékesítő termelői engedélyes és átvételre kötelezett egyéb piaci szereplő köteles a felhasználók részére értékesített villamos energia arányában, átvételi kötelezettség alá eső villamos energiát átvenni, és erre vonatkozóan szerződést kell kötnie az átviteli rendszerirányítóval.

A magyar villamosenergia-rendszer része az európai rendszernek, ezért a MAVIR ZRt. feladata a rendszerirányítói nemzetközi szervezetekben (pl.: ENTSO-E) a magyar álláspont képviselője, az együttműködés folyamatos koordinációja, műszaki és diplomáciai tevékenység végzése a magyar érdekek érvényesítésére, valamint részvétel az egyes szervezetek vezető testületeinek és munkacsoportjainak munkájában és az ülések megszervezése. Ez hozzájárul a magyar és az európai villamosenergia-rendszer megbízható és gazdaságos üzeméhez.

Jelentősebb egyesületi, szervezeti tagságok:

Nemzetközi szervezetek: World Energy Council, Association of European Network of Transmission System Operators-Electricity, (ENTSO-E az Európai TSO-k szervezete), International Council on Large Electric Systems, CIGRE (a nagyfeszültségű villamos rendszerek nemzetközi fóruma).

Hazai Szervezetek: EURELECTRIC Magyarországi Tagozata, Magyar Elektrotechnikai Egyesület.

Fejlesztések

A MEH által jóváhagyott hálózatfejlesztési tervben előírtak és egyéb fejlesztési tevékenységek megvalósításával a MAVIR Zrt. gondoskodik az ellátásbiztonság szinten tartásáról, illetve lehetőség szerinti emeléséről. A szükséges hálózati beavatkozások meghatározása és elvégzése ezeket a célokat szem előtt tartva, a legkisebb költség elve alapján történik.

A fenti cél hatékony megvalósítása érdekében a társaság 2009. évben folytatta a MEH által közcélúnak minősített fejlesztési munkákat, az előregedett primer és szekunder technológia rekonstrukcióját, ezzel párhuzamosan a távkezelés kiterjesztését, a távvezetékek rekonstrukcióját, ezen belül a szigetelőcseréket és az alapok felújítását. Az évente aktualizálásra kerülő fejlesztési, felújítási terv a fentiek figyelembevételével, az alábbi további szempontok szerint került kialakításra:

- Az ellátásbiztonság szinten tartásához, illetve lehetőség szerinti emeléséhez szükséges új építések, felújítások, karbantartások komplex egységet képeznek annak érdekében, hogy ezen feladatok elvégzése összehangoltan, hosszútávon is a leghatékonyabb módon, költség-optimumon legyen biztosítható.
- A fejlesztések során a hálózatszámítások segítségével meg kell határozni azon igényeket, amelyek biztosítják az ENTSO-E által előírt átviteli hálózati 'n-1' elv⁵ érvényesülését.

- Az átviteli hálózati alállomások másik irányú alátámasztásánál figyelembe kell venni a nemzetközi távvezetési kapcsolatok lehetőségét és a - belföldi lehetőség mérlegelésével - a kedvezőbb megoldást kell alkalmazni.
- A fogyasztók által elvárt minőségi paraméterek miatt meg kell vizsgálni a nagyobb városok második átviteli hálózati alátámasztásának kiépítési lehetőségét.
- Biztosítani kell a hálózat biztonságos üzemeltetéséhez szükséges (ÜBT) készletek rendelkezésre állását.

A társaság 2009. évi beruházásainak értéke 24 811 M Ft, az üzembe helyezések (aktiválások) értéke 22 793 M Ft volt.

A szükséges hálózati beavatkozások meghatározása és elvégzése ezeket a célokat szem előtt tartva, a legkisebb költség elve alapján történik.

2009. évben elvégzett távvezetési és alállomási fejlesztések összefoglalása

2009. évben is folytatta a társaság azt a '90-es években megkezdett programot, mely az ellátásbiztonság szinten tartása érdekében célul tűzte ki, hogy 2010. év végéig teljes mértékben elvégzésre kerüljenek az átviteli hálózati elemek rekonstrukciói.

Szombathely-Hévíz 400 kV-os összeköttetés projekt

A távvezeték építése 2009. év végén befejeződött. December hónapban a Szombathely - Hévíz 400 kV-os távvezeték, valamint a Szombathely és Hévíz 400/120kV alállomásokon a távvezeték fogadására kiépült mezők is üzembe kerültek.

Martonvásár-Bicske és Dunamenti Hőerőmű (DHE)-Oroszlány-Győr áttérítés

2009-ben folytatódott a jelenlegi DHE-Oroszlány, Oroszlány-Győr 220 kV-os távvezeték 400/220 kV-ra történő átépítésének engedélyeztetése és a Bicske 400/120 kV-os alállomás, valamint az ehhez csatlakozó távvezeték szakasz megvalósítása. Megvásárlásra került a Bicske 400 kV-os alállomás elhelyezésére szolgáló ingatlan, rendelkezésre áll az alállomás építési engedélye, megkötött az alállomás létesítésére vonatkozó kivitelezési szerződés, valamint 2009-ben megkezdődtek az alállomás tereprendezési munkálatai. A Martonvásár-Bicske 400 kV-os távvezeték áprilisban jogerőre emelkedett vezetékjogi engedélyének birtokában megkezdődtek a kivitelezési munkák (oszlop

⁵ Az „n-1 elv” egy hálózatszámítási módszerrel (kiesésvizsgálattal) ellenőrizhető üzembiztonsági kritérium. Az n-1 elv értelmében üzembiztonsági szempontból akkor tekinthető megfelelőnek a villamosenergia-hálózat egy üzemállapota, ha egy tetszőleges rendszerelem (kivéve a közös oszlopsorú vezetékeket és a gyűjtősinkeket) kiesésének hatására a hálózaton sehol nem lép fel határérték-túllépés.

alapok elkészítése, valamint oszlopállítási munkák). A vezetékszerelési munkák a szerződés szerinti ütemezéssel összhangban 2010 első negyedévében kezdődnek. A sodrony, szigetelő és OPGW⁶ szerelési anyagok összevont közbeszerzési eljárásban kerültek beszerzésre és leszállításra. A Martonvásár-Győr összeköttetés tekintetében a távvezeték építéséhez, illetve az új nyomvonalvezetéshez a szükséges hatósági engedélyk rendeltetésre állnak. A lakossági helyszíni szemléket sikeresen lefolytatták. Az érintett tulajdonosi igények figyelembe vételével kialakult a végleges nyomvonal. Elkészültek a közmű keresztezési tervek, a szükséges hatósági, közmű és tulajdonosi engedélyeztetést lefolytatta a tervező. A vezetékjogi engedély jogerőre emelkedése 2010 augusztusában várható, ami után megkezdhető a kivitelezés.

Martonvásár alállomásban a 2. sz. mező-sor (Bicske) kiépítése valósult meg a gödi, toponári, valamint a paksi SF6⁷ tokozott kapcsoló berendezések leszerelésekor felszabaduló készülékek gyári felújítás után történő felhasználásával.

Pécs-Ernestinovo 400 kV-os összeköttetés projekt

A MEH által közcélúvá minősített távvezeték jogerős vezetékjogi engedélye és a HEP-OPS horvát partnercéggel aláírt létesítési szerződés birtokában 2009-ben folytatódott a kivitelezési munkák.

Elkészült mind a 117 db távvezetési oszlop alapja, az összes oszlop felállításra került, és az ütemterv szerint haladnak a vezetékszerelési munkálatok.

A Pécs 400/120 kV-os alállomási fogadó mezők kivitelezési munkálatai és mezők üzembe helyezése 2009 novemberében megvalósult. A projekt jelenlegi állása alapján a 2010 első negyedévi üzembe helyezési határidő tartható.

Albertirsa-Martonvásár 400 kV-os II. rendszerének létesítése

A társaság az Albertirsa-Martonvásár 400 kV-os összeköttetés kétrendszerűre történő átépítés megvalósítására vonatkozóan a területileg illetékes Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóság részére benyújtotta a vezetékjogi engedély kérelmet. A jogerős engedély 2010 első negyedévében várható.

Dunaújváros 220/120 kV-os alállomás

Az értékelési időszakban a rekonstrukciós munkák befejezését követően Dunaújváros 220/120 kV-os alállomás teljes körűen távkezelte alállomássá vált.

Dunaújváros 400/120 kV-os alállomás

A 2008. évi hálózatfejlesztési terv 2012-ig történő megvalósulással kötelezően előírja egy új Dunaújváros 400/120 kV-os alállomás létesítését is. 2009-ben elkészült az alállomás Részletes Megvalósulási Terve.

Székesfehérvár 400/120 kV-os alállomás

A MEH által jóváhagyott 2008. évi hálózatfejlesztési terv 2014-ig történő megvalósulással a térség fogyasztóinak energiaigény-növekedése miatt kötelezően előírja egy új Székesfehérvár 400/120 kV-os alállomás létesítését. 2009-ben előzetes tanulmány készült a szükséges bővítési terület meghatározásához.

Az új távvezetékek társaság általi építése/ létesítése során nincs szükség a lakosság át/kitelepítésére, mivel lakott területeket nem érintenek. A mezőgazdasági területek esetében az érintett nyomvonal részre (biztonsági területre) a társaság kártalanítást fizet a tulajdonosok részére, erdők esetében pedig újraerdősítést végeztet vagy pénzbeli kompenzációt fizet.

K+F

A társaság kutatásra és fejlesztésre a következő témakörökben költött 2009. évben:

- Wide-Area Monitoring Rendszer (WAMS) kialakítása a magyar VER-ben szinkronizált fazormérés alapján,
- szabadvezeték paraméterek meghatározása az e célra fejlesztett mérési

módszerrel, majd a helyszíni méréssorozaton alapuló számítógépi identifikációs módszerekkel,

- a magyar villamosenergia-rendszer rendszerszintű koordinációt igénylő hálózatának üzemelőkészítést támogató vizualizációja,
- a magyar VER Frekvenciafüggő Terheléskorlátozó (FTK) rendszere tényleges beállításának megújítása a működés biztonságának növelése és a szükségesé váló fogyasztói korlátozás mértékének minimalizálása céljából,
- egy átviteli rendszerirányító társaság kockázatainak kezelésére alkalmas, új, komplex kockázatkezelési módszertanra vonatkozó kutatás,
- nagy- és középfeszültségű hálózatok tervezési paramétereinek felülvizsgálata, korszerűsítése, szabványmódosítási javaslat az MSZ 151 vonatkozásában,
- a MAVIR Zrt. ENTSO-E-ben végzett tevékenysége hatékonyságának növelése,
- 3 éves kutatási tevékenység „Az úridőjárás földi hatásai” témakörben,
- a magyar és az ENTSO-E villamosenergia-rendszerben működő gerjesztő és PSS⁸ rendszerek vizsgálata modellezés és helyszíni mérések keretében,
- rendszermentő beavatkozások optimalizálása dinamikus szimuláció segítségével.

⁶ Optical ground wire: távvezetési védővezetőbe integrált optikai kábel

⁷ Kén-hexa-fluorid szigetelő gázzal töltött

⁸ Power System stabilizer

8.4 Egyéb tevékenységek

8.4.1 Holding Központ - MVM Zrt.

Vagyonkezelés

Az MVM Zrt., mint holdingközpont, alapvetően stratégiai irányító, ellenőrző tevékenységet lát el a tulajdonában álló gazdasági szervezetek fölött. Ebbe a tevékenységi körbe tartozik a stratégiai tervezés és döntéshozatal, a társaságcsoporthoz tagjainak és a szervezet egységeinek felügyelete (kontrolling és monitoring), irányítása, valamint a holding központosított pénzgazdálkodási, vagyongazdálkodási és ügyviteli tevékenysége. Az irányítási jellegű feladatok nem vonatkoznak az engedélyhez kötött tevékenységekre (villamosenergia-termelés, rendszerirányítás, villamosenergia-kereskedelem és -átvitel, továbbá a nukleáris biztonság-gal összefüggő tevékenységek). A MAVIR Zrt. esetében, a stratégiai irányítás a működési függetlenség garantálásával, a Magyar Energia Hivatal által jóváhagyott, ún. Megfelelési Szabályzat előírásai szerint történik.

A társaság bevételeinek meghatározó része a leányvállalatoktól, valamint a társult és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalatoktól származó osztalékbevételekből származik.

Távközlési szolgáltatások

Az MVM Zrt. a Nemzeti Hírközlési Hatóság által bejegyzett elektronikus hírközlési szolgáltató. A tulajdonában álló távközlési hálózatot az OVIT Zrt.-vel együtt üzemelteti, kiszolgálva a MAVIR Zrt. rendszerirányítási és átviteli célú távközlési igényeit. Távközlési szolgáltatásokat nyújt a társaságcsoporthoz tagjai részére, továbbá nyilvános gerincszolgáltatóként, bérelt vonali és más, nagy értékű szolgáltatásokat nyújt a távközlési nagykereskedelmi piacon.

Szekunder tartalék erőművek bérbeadása, ingatlanhasznosítás

A társaság a tulajdonában lévő szekunder tartalék erőműveit bérbe adja leányvállalatának, az MVM GTER Zrt.-nek. Bevétele származik továbbá saját ingatlanainak (irodaház, egyéb) bérbeadásából is.

Fejlesztések

Az MVM Zrt. 2009. évi beruházásainak tényleges teljesítése 3 562 M Ft, aktiválása 2 554 M Ft volt.

Fejlesztéseinek nagy részét a távközlési pótló beruházások, rekonstrukciók (távközlési átviteli és felügyeleti rendszerek, távközlési helyiségek preinstallációs eszközeinek korszerűsítése) tették ki, melyek elvégzése az ütemezésnek és igényeknek megfelelően az üzembiztonság fenntartása (üzembiztonsági tartalékok feltöltése), illetve a MAVIR Zrt. változó igényeinek kielégíthetősége érdekében történt. Az új székházba költözéssel összefüggésben is történtek távközlési beruházások, valamint irodabútor - és egyéb eszköz-beszerzések.

8.4.2 Szolgáltatási üzletág

8.4.2.1 Műszaki szolgáltatások (mérnökszolgálat, karbantartás, egyéb műszaki tevékenységek)

Az **OVIT Zrt.** Magyarország legkiterjedtebb tevékenységi körű villamosenergia-hálózati létesítő, kivitelező vállalata. A társaság alapvetően az átviteli hálózat egységeit alkotó nagyfeszültségű távvezetékek és transzformátorállomások létesítését, felújítását, karbantartását végzi. A nagy hagyományokkal rendelkező cég tevékenységei alapvetően a magyar átviteli hálózathoz és a hazai erőművekhez kapcsolódnak, de emellett rendszeresen vállal létesítési, karbantartási, felújítási

és fejlesztési feladatokat a hazai áramszolgáltatók, továbbá ipari nagyfogyasztók és külföldi megrendelők részére is.

A több mint 1600 főt foglalkoztató OVIT Zrt. működési területe az egész országra kiterjed, Magyarország számos térségében vannak telephelyei, Budapest, Paks, Tatabánya, Felsőzsolca, Göd, Bicske településeken. A társaság hagyományos feladatait és széleskörű, kvalifikált vállalkozásait alapvetően piacorientált rendszerben látja el. Stratégiai üzletágai a következők:

- távvezetékek és állomások tervezése, létesítése, bővítése és rekonstrukciója,
- erőművi karbantartás, beruházás, létesítés,
- ipari acélszerkezetek gyártása,
- ipari létesítmények villamosenergia-el látó rendszerének üzemeltetése,
- speciális, nagyméretű és tömegű áruk közúti, vasúti, vízi szállítása,
- szakszolgálati tevékenységek,
- kífeszültségű segédüzemi berendezések gyártása,
- távközlési hálózatok üzemeltetése, kivittelezése, felújítása.

Az OVIT Zrt. által kiszolgált vevők, vevői csoportok: MVM Zrt., MAVIR Zrt., Paksi Atomerőmű Zrt., az MVM Csoport többi társasága és MVM Csoporton kívüli egyéb társaságok (erőművek, áramhálózati és áramszolgáltató társaságok).

Az **MVM ERBE Zrt.** a Magyar Villamos Művek 60 éves múltja visszatekintő mérnökirodájának fő profilja az energia-termelő, szállító és szolgáltató létesítmények beruházásainak előkészítését, tervezését, megvalósítását, műszaki-, minőségi irányítását biztosító komplex mérnöki szolgáltatás.

Tevékenységet az alábbi területeken végzi:

- erőművek, fűtőművek: fosszilis üzemanyagot hasznosító (hagyományos szén-, lignit-, olaj-, gáztüzelésű) erőművek, atomerőművek, megújuló energia bázisú (szél, biomassa, biogáz, depóniagáz, napenergia) és hulladékhasznosító erőművek, fűtőművek,
- nagyfeszültségű távvezetékek, alállomások,
- környezetvédelmi beruházások,
- infokommunikációs megoldások.

A gyártóktól független mérnökiroda szak-képzettségével, tapasztalatával, színvonalas és versenyképes szolgáltatásaival megbízható partner a beruházások műszaki, pénzügyi és finanszírozási előkészítését szolgáló megvalósíthatósági tanulmányok, üzleti tervek, gazdaságossági számítások elkészítésében, hatósági engedélyeztetési eljárások lefolytatásában, valamint az azokhoz szükséges dokumentációk elkészítésében. A megrendelők igénye szerint közreműködik a kivitelezés előkészítési fázisában a gyártók, szállítók kiválasztásától a gyártási szakasz minőségi felügyeletén keresztül a helyszíni munkák irányításáig, szervezéséig, a műszaki ellenőrzésig, majd az üzembe helyezésig. Megvalósítási munkákat a társaság fővállalkozóként is végez.

A társaság tevékenységének meghatározó részét belföldön fejti ki. Üzleti tevékenységének középpontjában az MVM Zrt. és irányított társaságai, valamint az

ország különböző erőmű-beruházásai, fejlesztései állnak.

Piaci jelenléte az alábbi főbb vevőcsoportokra oszlik:

- A csoporthoz tartozó cégek részére végzett munkák:
 - MVM Zrt. (anyavállalat) részére végzett munkák (keretszerződés alapján): gázturbinák nagyjavításának felügyelete, biomassa kiserőművek előkészítése, megújuló energiaforrásokra épülő erőművek előkészítése
 - MAVIR Zrt.: kapcsolóállomások létesítésének előkészítése, lebonyolítása és mérnöki feladatai; közbeszerzési tanácsadás; info-kommunikációs projektek mérnökszolgálati munkái; átviteli hálózatok létesítésének előkészítése és engedélyeztetése; átviteli hálózatok kivitelezésének műszaki felügyelete és dokumentálása
 - Paksi Atomerőmű Zrt.: Primer és szekunder kör összekötés (PRISE) Projekt; keretmegállapodás műszaki ellenőri feladatokra; generáltervezési feladatok; klíma-szellőzőgép rekonstrukció; 120/400 kV-os alállomás rekonstrukciójának műszaki felügyelete
 - Bánhida Erőmű Kft.: új szalmazüzelésű erőmű előkészítési és engedélyeztetési feladatai
 - OVIT Zrt.: Paks turbógenerátorok rekonstrukciójának műszaki felügyelete
 - Kárpát Energo Zrt.: Vásárosnaményi kombinált ciklusú erőmű mérnökszolgálati feladatai és az erőmű megvalósítása.
 - Mátrai Villamos Művek Termelő Zrt.: 500 MW-os lignit tüzelésű blokk megvalósításának előkészítése.
 - Bakonyi Kombi ciklus Kft.: ajkai erőmű 2x58 MW-os nyíltciklusú gázturbinás blokk tervellenőrzési és helyszíni műszaki ellenőrzési feladatai.

• Holdingon kívüli piacok: Új egységekből álló kombinált ciklusú gázturbinás erőművek előkészítési és engedélyeztetési munkái:

- EMFESZ 6x400 MW
- Almásfüzitő 2x400 MW
- Csepel III. 400 MW
- MOL 800 MW
- ENE Zrt. 49,9 MW-os cirkofluid tüzelésű erőmű engedélyeztetési feladatai
- Vegyterv IS Zrt. szerencsi szalmazüzelésű erőmű generáltervezési feladatai.

A **VILLKESZ Kft.** fő tevékenysége az erőművek (Paksi Atomerőmű Zrt., Vértesi Erőmű Zrt., MVM Zrt. gázturbinás erőművek) üzemeltetéséhez kapcsolódó karbantartási és szolgáltatási feladatok ellátása. A karbantartási munkák mellett épület-fenntartási, gondnokolási, őrzési munkákat végez a társaságcsoporthoz, illetve külső piaci partnerek részére, valamint nyomdát is üzemeltet.

Az **ATOMIX Kft.** a Paksi Atomerőmű Zrt. 100%-os leányvállalata, szolgáltatásait alapvetően a tulajdonos társaság veszi igénybe. Főbb tevékenységei: vagyon- és őrzésvédelmi szolgáltatás, tűzoltási és kárelhárítási tevékenység, személy- és teherszállítási tevékenység, sport és üdülési célú létesítmények üzemeltetése, éttermi vendéglátás, üzemi konyha üzemeltetése, takarítási és mosodai szolgáltatások nyújtása, oktatási- és oktatásszervezési tevékenység, munkaerő-kölcsönzés.

Az **Energo-Merkur Kft.** elsősorban villamos szerelvények, kábelek nagy- és kiskereskedelmét végzi.

A **MVM Investment Ukrajna Beruházási Kft.** az MVM Trade Zrt. leányvállalata, fő tevékenysége az ukrain alállomási berendezések karbantartása, felújítása.

A **System Investment Ukrajna leányvállalat** fő tevékenysége egy Ukrajnában található söntfojtó bérbeadása az MVM Trade Zrt.-nek. A társaság a MVM Investment Ukrajna Beruházási Kft. leányvállalata.

Az **ER-EF Erőmű Kft.** és a **Bánhida Erőmű Kft.** jelenleg tevékenységet nem folytató társaságok, utóbbi a Vértesi Erőmű Zrt. leányvállalata.

8.4.2.2 Ügyviteli szolgáltatások (informatikai, számviteli tevékenységek)

Az **MVM KONTÓ Zrt.** fő feladata magas színvonalú pénzügyi, számviteli és bérszámfejtési szolgáltatások nyújtása főként az MVM Csoport tagvállalatai számára.

- Pénzügyi szolgáltatások: treasury, pénzforgalom (bank, pénztár), szállítói számlák könyvelése, számlázás, vevői számlák könyvelése.
- Számviteli szolgáltatások: főkönyvi könyvelés, eszközgazdálkodás; adózás, (havi, negyedéves és éves) zárás, hazai és nemzetközi beszámolók készítése.
- HR szolgáltatások: bér és társadalombiztosítási ellátások számfejtése, munkaügyi nyilvántartás, cafeteria nyilvántartás és elszámolás.

Tevékenységét csak Magyarországon végzi, ügyfeleinek száma 2009.12.31-én 25, ebből 23 az MVM Társaságcsoporthoz tartozik.

Az **MVMI Informatika Zrt.** tevékenysége teljes körű informatikai szolgáltatások nyújtásával az MVM Csoport tagvállalatainak általános gazdasági, műszaki és ügyviteli célú informatikai kiszolgálása. Az MVMI Zrt. üzemelteti és fejleszti a tagvállalatok információ-technológiai infrastruktúráját. A legjelentősebb szolgáltatásai: SAP szolgáltatás, ORACLE HR szolgáltatás, a Paksi Atomerőmű Zrt. számára Asset Suite (PASSPORT) alkalmazás szolgáltatás és EDMS (Nagyvállalati dokumentum menedzsment rendszer) szolgáltatás, komplex munkaállomás üzemeltetés.

8.4.2.3 Ingatlanüzemeltetési és jóléti szolgáltatások

A **Római Irodaház Kft.** 2009 júniusában alakult, fő tevékenységként a tulajdonában levő, 1031 Budapest, Szentendrei út 207-209. címen található irodaépület helyiségeit, parkolóit, közös területeit adja bérbe az MVM Csoport tagvállalatai számára, és üzemelteti azokat. A társaság az előbbieken felsorolt vállalatok számára modern, „A” kategóriás irodaterületet, tárgyalókat biztosít.

A **Hotel Aranyhíd Panoráma Kft.** 2009. évben még a Vértesi Erőmű Zrt. leányvállalata (2010-től az MVM Zrt. tulajdonába került). Tevékenysége az üdültetés, a Balatongyörökön található Hotel Panoráma szálloda üzemeltetése.

A **Hotel Vértess Kft.** 2009 decemberében a Vértesi Erőmű Zrt.-től az MVM Zrt. tulajdonába került. Tevékenysége az üdültetés, a Siófokon található Hotel Vértess Konferencia és Wellness Szálloda üzemeltetése.

A **Niker d.o.o.** Horvátországban bejegyzett, üdültetéssel foglalkozó leányvállalat. Feladata a Rovinjban található „Pansion ALBATROS” idegenforgalmi-vendéglátóipari objektum működtetése.

9

KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

9.1 A társaságcsoporthba tartozó vállalatok főbb adatai

Teljes körűen bevont vállalkozások				
Név	Rövid név	Tevékenység	Székhely	Honlap
Holding Központ				
Magyar Villamos Művek Zrt.	MVM Zrt.	stratégiai irányítás, vagyonkezelés, távközlési szolgáltatások nyújtása	1031 Budapest, Szentendrei út 207-209.	www.mvm.hu
Kereskedelmi üzletág				
MVM Trade Villamosenergia Kereskedelmi ZRt.	MVM Trade ZRt.	villamosenergia-kereskedelem	1031 Budapest, Szentendrei út 207-209.	www.mvmvk.hu
MVM Partner Energiakereskedelmi ZRt.	MVM Partner ZRt.	villamosenergia kis- és nagykereskedelem	1031 Budapest, Szentendrei út 207-209.	www.mvmp.hu
MVM-ADWEST Marketing und Handels GmbH.	MVM-Adwest GmbH	versenypiaci villamosenergia-kereskedelem	Ausztria, 1100 Wien Wienerbergstr. 7.	www.mvm-adwest.at
HUPX Magyar Szervezett Villamosenergia-piac ZRt.	HUPX ZRt.	áramtőzsde működtetése	1031 Budapest, Anikó utca 4.	www.hupx.hu
Termelési üzletág				
Paksi Atomerőmű Zrt.	PA Zrt.	villamosenergiatermelés nukleáris üzemanyagból és hőtermelés	7031 Paks, Pf.: 71. Hrsz.:8803/10.	www.npp.hu
Vértesi Erőmű ZRt.	VÉ ZRt.	villamosenergia- és hőtermelés, villamosenergia-kereskedelem, szénbányászat	2841 Oroszlány, Külterület hrsz. 0718/5.	www.vert.hu
Mátrai Villamos Művek Termelő Zrt.	MVMT ZRt.	visontai lignittüzelésű erőmű létesítése	3271 Visonta, Erőmű utca 11.	-
Bakonyi Kombi ciklus Erőműépítő és Fejlesztő Kft.	Bakonyi Kombi ciklus Kft.	ajkai gázturbinás csúcserőmű létesítése	8400 Ajka, Gyártelep hrsz. 1961.	-
Kárpát Energo Kereskedelmi és Szolgáltató ZRt.	Kárpát Energo Zrt.	vásárosnaményi kombinált ciklusú erőmű létesítése	1031 Budapest, Szentendrei út 207-209.	www.karpatenergo.hu
Tatabánya Erőmű Kft.	Tatabánya Erőmű Kft.	hőtermelés (Tatabánya hőellátása), illetve kapcsolt tevékenységként villamosenergia-előállítás	2800 Tatabánya, Vajár köz 2.	www.tbber.hu
MIFŰ Miskolci Fűtőerőmű Kft.	MIFŰ Kft.	hőtermelés (Miskolc hőellátása), illetve kapcsolt tevékenységként villamosenergia-előállítás	3531 Miskolc, Tatár u. 29/b.	-
MVM Észak-Budai Kogenerációs Fűtőerőmű Kft.	MVM Észak-Budai Fűtőerőmű Kft.	hőtermelés (Észak-Budai régió hőellátása), illetve kapcsolt tevékenységként villamosenergia-előállítás	1037 Budapest, Kunigunda út 49.	-
Hungarowind Kft.	Hungarowind Kft.	23MW-os szélenergia-telep tulajdonosa és üzemeltetője	1031 Budapest, Szentendrei út 207-209.	www.hungarowind.hu
MVM GTER Gázturbinás Erőmű Zrt.	MVM GTER Zrt.	MVM Zrt. tulajdonában lévő szénhidrogén tüzelőanyag bázisú, gyorsindítású tartalék gázturbinás erőművek üzemeltetése	1031 Budapest, Szentendrei út 207-209.	www.gter.hu
TSO üzletág				
MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító ZRt.	MAVIR ZRt.	a villamosenergia-rendszer üzemvitelének irányítása, az átviteli hálózat üzemeltetése és fejlesztése	1031 Budapest, Anikó utca 4.	www.mavir.hu

Teljes körűen bevont vállalkozások				
Név	Rövid név	Tevékenység	Székhely	Honlap
Szolgáltatási üzletág				
Műszaki szolgáltatások				
Országos Villamostávvezeték Zrt.	Ovit Zrt.	átviteli hálózat vezetékeinek karbantartása és létesítése; távközlési hálózat karbantartása, üzemvitele, felügyelete	1158 Budapest, Körvasút sor 105.	www.ovit.hu
MVM ERBE ENERGETIKA Mérnökiroda Zrt.	MVM ERBE Zrt.	energetikai mérnöki szolgáltatások, energetikai létesítmények tervezése, beruházások bonyolítása	1117 Budapest, Budafoki út. 95.	www.erbe.hu
VILLKESZ Villamosipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	VILLKESZ Kft.	villamosenergia-ipari szolgáltatási feladatok, létesítmények üzemeltetése, őrzése, karbantartása	1138 Budapest, Révész u. 18.	www.villkesz.hu
ATOMIX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Atomix Kft.	PA Zrt. leányvállalata, a PA Zrt. területén végez, döntően létesítmény-üzemeltetéshez kapcsolódó szolgáltatásokat	7030 Paks, Gesztenyés u. 2.	www.atomix.hu
ENERGO-MERKUR Villamosenergiaipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	ENERGO-MERKUR Kft.	villamos szerelvények, kábelek nagy- és kiskereskedelme	1239 Budapest, Grassalkovich u. 255.	www.energo-merkur.hu
MVM Investment Ukrajna Beruházási Kft.	MIU Beruházási Kft.	ukrajnai alállomási berendezések karbantartása, felújítása, MVM TRADE ZRT. leányvállalata	1031 Budapest, Szentendrei út 207-209.	-
System Investment Ukraine LV	-	ukrajnai alállomási berendezések (söntfojtók) tulajdonlása, MVM Investment Ukrajna Beruházási Kft. leányvállalata	Ukrajna, 89600 Munkács, Fjodorova tér 5.	-
ER-EF Erőmű Kft.	-	operatív tevékenységet jelenleg nem folytat	1126 Budapest, Béla király út 30/c	-
Bánhida Erőmű Kft.	Bánhida Erőmű Kft.	villamosenergia termelés (jelenleg szünetel), a VÉ ZRT. leányvállalata	2800 Tatabánya, Környei út 38.	-
Ügyviteli szolgáltatások				
MVM KONTÓ Pénzügyi és Számviteli Szolgáltató Központ Zrt.	MVM KONTÓ Zrt.	pénzügyi és számviteli szolgáltatások nyújtása a csoport társaságai számára	7030 Paks, Gagarin u. 1.	-
MVMI Informatika Zrt.	MVMI Zrt.	teljeskörű informatikai szolgáltatások (infrastruktúra, alkalmazási rendszerek üzemeltetése, ügyfélszolgálati és szolgáltatás menedzsment) nyújtása a csoport társaságai számára	7030 Paks, Dózsa György utca 30-32.	www.mvmi-informatika.hu
Ingatlanüzemeltetési és jóléti szolgáltatások				
Római Irodaház Kft.	-	székház üzemeltetése	1031 Budapest, Szentendrei út 207-209.	-
Hotel Vértes Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Hotel Vértes Kft.	üdültetés (siófoki szálloda üzemeltetése) a VÉ ZRT. leányvállalata	8600 Siófok, Battyhány u. 24.	www.hotelvertes.hu
Hotel Aranyhíd Panoráma Kft.	Hotel Aranyhíd Panoráma Kft.	üdültetés (balatonyöröki szálloda üzemeltetése) a VÉ ZRT. leányvállalata	8313 Balatonyörök, Petőfi S. u. 5.	www.hotelpanorama.hu
NIKER d.o.o. Kereskedelmi Kft.	NIKER Kft.	"Pansion ALBATROS" idegenforgalmi-vendéglátóipari objektum működtetése (Horvátország, Rovinj)	Horvátország, 52210-Rovinj, Valbruna II.Jug	-

A konszolidációba társultként bevont vállalkozások

Név	Rövid név	Tevékenység	Székhely	Honlap
Közös vezetésű vállalkozás				
Powerforum Zrt.	Powerforum Zrt.	villamosenergia elektronikus kereskedelmi információs felület üzemeltetése	1031 Budapest, Szentendrei út 207-209.	www.powerforum.hu
EKS Service Kft.	-	távvezeték elemek korrózióvédelme	1158 Budapest, Késmárk u. 24-28.	www.eks.hu
Társult vállalkozások:				
Dunamenti Erőmű ZRT.	DE ZRT.	szénhidrogén-felhasználáson alapuló villamosenergia termelést végző vállalkozás	2440 Százhalombatta, Erőmű u. 2.	www.electrabel.hu/content/corporate/dunamenti_hu
Mátrai Erőmű ZRT.	ME ZRT.	alapvetően villamosenergia termelést és ehhez kapcsolódó szénbányászati tevékenységet folytató társaság	3271 Visonta, Erőmű utca 11.	www.vert.hu
Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkörház Kht.	-	üdültetéssel foglalkozó vállalkozás	7815 Harkány, Zsigmondy sétány 1.	www.harkanykorhaz.hu
MM Energy Corporate Finance Beratungs GmbH	-	bécsi székhelyű pénzügyi tanácsadással foglalkozó társaság.	Ausztria, 1010 Wien Bauernmarkt 2.	
Biomassza Erőművek Egyesülése	-	biomasszát felhasználó erőművek támogatása, érdekképviselése	7630 Pécs, Edison u.1.	www.biomasszaeromuvek.hu
Dél-Dunántúli Humán Erőforrás Közhasznú Nonprofit Kft.	Dél-Dunántúli Humán Erőforrás Kht.	humán erőforrás, szociális szolgáltatások	7030 Paks, Dózsa Gy.u.95. I/110.	-
Technopark Ukraine LV	-		Ukrajna	-

Impresszum

Kiadja a Magyar Villamos Művek Zrt.

Felelős kiadó: **Baji Csaba Sándor** – vezérigazgató (2010. július 31-étől)

Felelős szerkesztő: **Kiss Orsolya** – kontrolling osztályvezető

A dokumentum szerzői:

Apáti Edit, MVM Zrt.
Balázs Antal, Hungarowind Kft.
Bereczki Judit, ATOMIX Kft.
Bíró György, MAVIR Zrt.
Borbély Zsolt, MIFŰ Kft.
Földi Melinda, MVM Zrt.
Gál Zita, MVM Zrt.
Gerse Károly Dr., MVM Zrt.
Görbicz László, MVM Trade Zrt.
Grácia Judit, OVIT Zrt.
Gschwendtner Lajosné, VILLKESZ Kft.
Hollósi Csaba, MVM Kontó Zrt.
Imeli László, Tatabánya Erőmű Kft.
Iványi Krisztina, MAVIR Zrt.
Izsáki Mihály Dr., MVM Zrt.
Józsa Ottó, MVM Zrt.
Juhász Albin Dr., MVM Zrt.
Karádiné Dr. Nyitrai Katalin, Hungarowind Kft.
Kardos Tamás, Mátrai Villamos Művek Termelő Zrt.
Király Géza, MVM Partner Zrt.

Kónya Krisztián, Római Irodaház Kft.
Krasznainé Pritz Ágnes, Paksi Atomerőmű Zrt.
Kuttor Ágnes, MIFŰ Kft.
Lavich Gábor, MVM Zrt.
Módos Géza, Bakonyi Villamos Művek Termelő Zrt.
Molnár Róbert, Kárpát Energo Zrt.
Nagy János, MVM Észak-Budai Fűtőerőmű Kft.
Neer András, MAVIR Zrt.
Nemes György, MVMI Informatika Zrt.
Németh Tímea, ATOMIX Kft.
Patkó Gergely, MVM Zrt.
Pázmándiné Kiss Ágnes, MVM-ADWEST GmbH
Pintér Tamás Sándor, MVM GTER Zrt.
Szalontai János, MVM Trade Zrt.
Szegediné Szabó Katalin, Vértesi Erőmű Zrt.
Tajti Tivadar, Mátrai Villamos Művek Termelő Zrt.
Tóth Gábor, Paksi Atomerőmű Zrt.
Tringer Ágoston, MVM Zrt.
Várkonyi Hedvig, MVM ERBE Zrt.
Zacsovics Lilla, MVM Észak-Budai Fűtőerőmű Kft.

TANÚSÍTÓ LEVÉL

A Deloitte Zrt. elkészítette az MVM Csoport 2009. évre vonatkozó Éves Fenntarthatósági Jelentés kiadványcsomag Környezeti, Szociális és Társadalmi jelentésének, valamint Tevékenységi jelentésének tanúsítását (továbbiakban: „2009. évi jelentés”). A minősítési folyamat, és a tanúsítás a Global Reporting Initiative (GRI) G3 irányelvének megfelelően történt.

Az MVM Csoport vezetése a 2009. évi jelentést jóváhagyta, és az abban foglaltakért felelősséget vállalt.

A megállapodás szerinti munkánk célja:

- a jelentéstételi gyakorlat és a jelentés összeállításáért felelős szervezetek munkájának vizsgálata,
- a vezetői elkötelezettség vizsgálata,
- a jelentésben bemutatott GRI (RG & EUSS) mérőszámok teljes körűségének és megfelelő alkalmazásának vizsgálata,
- az MVM Csoport összevont (konszolidált) éves beszámolójából átvett adatok (pénzügyi adatok) konzisztenciájának vizsgálata,
- az adat-nyilvántartási, -gyűjtési, és -kezelési gyakorlat vizsgálata,
- a GRI „B” alkalmazási szint vizsgálata.

Megállapításaink:

Az MVM Csoport elkészítette 2009. évi jelentését, melyben ismerteti tevékenységének gazdasági, környezetvédelmi, társadalmi hatásait, követve a GRI G3 jelentéstételi elveit.

A 2009. évi jelentés összeállítását végző munkacsoport tagjai az MVM Csoport gazdasági, környezetvédelmi, társadalmi, humán erőforrás feladataiért, tevékenységért felelős munkatársak.

A 2009. évi jelentés készítésének folyamata írásban rögzített eljárásrend alapján történik, és erős felsővezetői irányítással működik.

Az MVM Csoport tevékenységének gazdasági, környezeti, társadalmi hatásait a GRI G3 iparág-specifikus útmutatójának mérőszámai segítségével mutatja be, és idősorok közlésével segíti az adatok évről-évre történő változásának bemutatását.

A 2009. évi jelentésben szereplő pénzügyi adatok nem összevethetők a 2009. évről készített, auditált, az MVM Társaságcsoporthoz összevont (konszolidált) éves beszámolójának adataival, az eltérő vállalati kör és az eltérő definíciók alkalmazása miatt.

A bemutatott mérőszámok gyűjtési, és kezelési folyamata szabályozott.

A 2009. évi jelentésben közölt információk köre a GRI „B” alkalmazási szint elvárásainak megfelel.

További lépési lehetőségek, javaslataink

A megállapodás szerinti vizsgálataink, valamint a jelentés összeállításáért felelős szervezetek munkatársaival folytatott egyeztetések alapján az alábbi javaslatokat fogalmaztuk meg:

- fenntarthatósági vagy csoportszintű funkcionális stratégiák és a megvalósulást támogató intézkedési programok kidolgozása javasolt;
- javasoljuk a jelentéstételhez kapcsolódó adatszolgáltatásra, -ellenőrzésre, -jóváhagyásra vonatkozó eljárási rend kidolgozását, a többszintű adatellenőrzés megvalósítását;
- megfontolásra javasoljuk az érintett felek körében történő fenntarthatósági vonatkozású felmérés elvégzését.

A fenti vizsgálat a magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok alapján nem minősül könyvvizsgálatnak vagy átvilágításnak, ezért a pénzügyi adatokra vonatkozóan semmilyen bizonyosságot nem állapítottunk meg.

Jelentésünk kizárólag jelen tanúsító levél első szakaszában ismertetett célra szolgál.

Gion Gábor
Elnök-vezérigazgató
Deloitte Zrt.

Reiniger Róbert
Környezetvédelmi igazgató
Deloitte Zrt.

Budapest, 2010. november 18.

WWW.MVM.HU